

JAARVERSLAG 1997 VAN DE COMMISSIE VOOR DE TOEGANG TOT BESTUURSDOCUMENTEN

I. Inlichtingen over de werkzaamheden van de Commissie

1.1 Vergaderingen van de Commissie

De Commissie vergaderde in 1997 dertien maal, namelijk op 6 januari, 3 februari, 7 maart, 21 maart, 14 april, 12 mei, 9 juni, 1 juli, 26 augustus, 19 september, 10 oktober, 12 november en 17 december. Alle adviezen werden met eenparigheid van stemmen uitgebracht. De belangrijkste adviezen (97/6, 97/17, 97/21, 97/25, 97/28, 97/32, 97/33, 97/41, 97/61, 97/62, 97/64, 97/65, 97/67, 97/68, 97/74, 97/81, 97/102, 97/112, 97/114, 97/117, 97/118, 97/128, 97/133, 97/134, 97/135) werden in bijlage opgenomen.

1.2 Overzicht van alle adviezen

Het secretariaat van de Commissie ontving 138 aanvragen. Per vergadering werden er gemiddeld een 11-tal aanvragen ter advies voorgelegd.

1. X/"Ministère des Finances"
2. X/"Ministère des Finances"
3. X/"Ministère de L'Intérieur"
4. X/"Ministère des Finances"
5. a) X/Dienst voor oorlogsslachtoffers
b) X/Ministerie van Buitenlandse Zaken
6. VANOOST/Staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking
7. X/"Protection civile"
8. X/B.B.I. (B.T.W.)
9. MEYS/"S.P.R."
10. X/"Ministère des Finances"
11. X/"I.S.I."
12. X/"Office des Etrangers"
13. X/Ministerie van Financiën
14. JAEKEN/Ministerie van Economische Zaken
15. X/"Ministère des Finances"
16. NYELEDI/"Commune de Koekelberg"
17. X/"Contrôle des contributions directes"
18. FEYAERTS/Ministerie van Binnenlandse Zaken

19. X/Ministerie van Justitie
20. ALENUS/Ministerie van Volksgezondheid en Pensioenen
21. X/Ministerie van Financiën
22. X/B.B.I.
23. X/Ministerie van Financiën
24. Directe Belastingen - Mag aan de belastingplichtige medegedeeld worden dat er een klacht bestaat en welke de inhoud ervan is?
25. X/Ministerie van Justitie
26. VLAEYMANS/Ministerie van Financiën
27. X/Ministerie van Financiën
28. X/Administratie van het Kadaster
29. X/"Office des Etrangers"
30. Ministerie van Financiën - Ontwerp van circulaire openbaarheid van bestuur
31. X/Ministerie van Financiën
32. "Ministère de l'Intérieur - Consultation des pièces constituant les dossiers population"
33. De MEUTER/Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis
34. Provincie Antwerpen - Mag het Joods Museum van Deportatie en Verzet de jodenregisters kopiëren?
35. X/"Ministère de l'Intérieur"
36. X/Stad Brussel
37. MUMBA/"Ministère des Affaires sociales"
38. X/"Service de taxation"
39. X/"Office des Etrangers"
40. VAN HOUT/Ministerie van Economische Zaken
41. Ministerie van Tewerkstelling - Adreslijst betreffende vertrouwenspersonen
42. X/"Office des Etrangers"
43. X/"Ministère des Finances"
44. X/"Ministère des Finances"
45. X/Ministerie van Financiën
46. X/"I.S.I."
47. GOCEM/"Chambre des Représentants"
48. BARBER/ Ministerie van Verkeer en Infrastructuur
49. VANDEMEULBEBROUCKE/Ministerie van Buitenlandse Zaken
50. X/"I.S.I."
51. BOKKEN/Hof van Beroep
52. X/Ministerie van Financiën
53. HEYE - Vraag omtrent de toepassing van de wet van 11 april 1994
54. MOBISTAR/"Ministère des Télécommunications"
55. X/"Administration des Contributions directes"
56. AKTIE EN VRIJHEID/Diensten van de Eerste Minister
57. X/"I.S.I."
58. X/"I.S.I."
59. X/B.B.I.
60. X/"Administration des contributions directes"
61. X/Nationale Hulpkas voor Sociale Uitkeringen der Zelfstandigen
62. X/"Collège de recrutement des magistrats"
63. "Ministère de l'Intérieur - Avis concernant une note interne"
64. EBP/Rijksdienst voor de Sociale Verzekeringen der zelfstandigen
65. X/Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid
66. Federaal Aankoopbureau - Advies omtrent het al of niet mededelen van de motivatie van toewijzing

67. X/Ministerie van Financiën - Registratie
68. AKTIE EN VRIJHEID - Kostprijs van kopieën
69. X/B.T.W. Administratie
70. Ministerie van Sociale Zaken/Comité van het Impulsfonds
71. X/B.B.I.
72. "Auto-Ecole de Wavre/Institut supérieur de Conduite"
73. JAKEMEYN/College van burgemeester en schepenen van St.-Genesius-Rode
74. C.P.A.S. EUPEN/"Ministère des Finances"
75. X/Ministerie van Financiën
76. X/Ministerie van Financiën
77. X/Ministerie van Justitie
78. X/Administratie der directe belastingen
79. X/"I.S.I."
80. X/"Office des Etrangers"
81. HUYGHE/Ministerie van Justitie
82. X/Administratie der directe belastingen
83. SCHEEPERS/Ministerie van Volksgezondheid
84. CLAUS/Minister van Pensioenen
85. CLAUS/Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid
86. X/"Office des Etrangers"
87. X/"I.S.I."
88. X/B.B.I.
89. X/B.B.I.
90. X/B.B.I.
91. X/B.B.I.
92. X/"Office des Etrangers"
93. X/"S.A. des Charbonnages du Borinage, en liquidation"
94. X/B.B.I.
95. X/B.B.I.
96. X/B.B.I.
97. X/"Office des Etrangers"
98. X/B.B.I.
99. X/B.B.I.
100. X/Administratie der directe belastingen
101. X/B.B.I.
102. ANTOUN/"Ministère de l'Intérieur"
103. X/"Ministère des Finances"
104. X/Commissariaat-Generaal van de Vluchtelingen
105. VAN LAERE/Gemeente Evergem
106. X/Ministerie van Financiën
107. X/Administratie der directe belastingen
108. X/Administratie der directe belastingen
109. X/B.B.I.
110. X/Administratie der directe belastingen
111. FOCQUET/Ministerie van Ambtenarenzaken
112. DROWART/Ministerie van Buitenlandse Zaken
113. X/"Ministères des Finances"
114. RSZPPO - Vraag om toegang tot beoordeling van een kandidaat
115. X/"Ministère des Finances"
116. "OCASC/L'exposé des titres d'un candidat"
117. FEYAERTS/V.W.S.

118. FEYAERTS /V.W.S.
 119. FEYAERTS /V.W.S.
 120. X/B.B.I.
 121. X/B.B.I.
 122. ROBINS/"Ministère de la Santé Publique"
 123. CLEUREN/Gouverneur van de provincie Limburg
 124. X/Orde der Geneesheren
 125. Fonds voor Arbeidsongevallen - Dossiers afkomstig uit inspectieonderzoek
 126. X/B.B.I.
 127. X/B.B.I.
 128. X/"Service générale de renseignements"
 129. X/"Gendarmerie"
 130. X/"Sûreté de l'Etat"
 131. X/Ministerie van Financiën
 132. X/"Ministère des Finances (Contrôle des contributions)"
 133. X/B.B.I.
 134. SOMA - Mag het bestand betreffende de bezettingsadministratie aan een USA privé-instelling meegedeeld worden?
 135. HALLET/"Ecole Royale Militaire"
 136. X/"Ministère des Finances"
 137. X/"Ministère de Finances"
 138. X/"Ministère de Finances"

1.3 Analyse van de adviesaanvragen

1.3.1 Op grond van de taal

Van de 138 aanvragen werden er 84 dossiers in het Nederlands en 54 dossiers in het Frans ingeleid.

1.3.2 Op grond van de indiener

51 natuurlijke personen dienden een aanvraag in. De aanvragen van de natuurlijke personen zijn verder onder te verdelen in verzoeken van gewone burgers (49), van één volksvertegenwoordiger en van één gemeenteraadslid.

Zeventien aanvragen gingen uit van rechtspersonen. Ze werden respectievelijk ingediend door V.Z.W.'s (4), vennootschappen (10), O.C.M.W. (1) en een ministerie (1). Ook een vakvereniging diende een aanvraag in (1).

Bij de aanvragen van advocaten waren er 20 namens gewone burgers en 38 namens vennootschappen.

De overige aanvragen waren raadplegingen van de federale administratieve overheden op grond van art. 8, § 3 van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur.

1.3.3 Op grond van de aangezochte administratieve overheid

	1994	1995	1996	1997
Ministerie van Financiën	9	34	25	68
Ministerie van Binnenlandse Zaken	3	18	11	15
Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en	10	15	9	7

Leefmilieu				
Ministerie van Justitie	6	10	11	6
Ministerie van Ambtenarenzaken	0	5	4	5
Ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking	3	4	5	4
Diensten van de Eerste Minister	2	6	2	3
Ministerie van Verkeer en Infrastructuur	5	7	10	3
Ministerie van Economische Zaken	0	1	2	2
Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid	0	5	4	2
Ministerie van Middenstand en landbouw	1	2	3	0
Ministerie van Defensie	5	0	5	2
Minister van Pensioenen	1	1	0	2
Niet-federale overheden	3	9	8	7
Aanvraag op basis van art. 8, § 3	6	15	10	12
TOTAAL	54	132	141 (x)	138

1.3.4 Op grond van behandeling van de dossiers

De Commissie sprak zich over de 138 ingediende dossiers als volgt uit:

- Zeventien aanvragen werden onontvankelijk beoordeeld omdat ze te vaag of onvolledig waren (1), gericht waren aan een niet-federale administratieve overheid (7) of omdat er geen aanvraag tot heroverweging werd ingediend, de aanvraag aan de Commissie niet terzelfdertijd met het verzoek tot heroverweging werd verstuurd of omdat de termijn waarbinnen de administratie dient te antwoorden op een vraag tot heroverweging nog niet verstreken was (9).
- In vijftien gevallen heeft de Commissie zich onbevoegd geacht. Vijf dossiers handelen over persoonlijke dossiers vervat in bestanden waarvoor de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer uitsluitend bevoegd werd geacht op basis van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. Bij zeven dossiers was er een procedure lopende voor de rechtbank of een administratief rechtscollege en in drie dossiers ging het eigenlijk niet om een aanvraag van bestuursdocumenten.
- De Commissie achtte zich in negentig gevallen bevoegd om een advies uit te brengen. In zeventig gevallen werd de aanvraag geheel of gedeeltelijk ingewilligd. Voor twintig dossiers werd er een ongunstig advies verstrekt.
- In vijf gevallen had de administratie de aanvrager al voldoening geschonken alvorens de Commissie zich uitsprak.
- De overige adviezen werden op basis van art. 8 § 3 van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur verstrekt.

1.4 Beroep op externen

De Commissie heeft verschillende personen van volgende instellingen voor een gesprek op haar vergaderingen uitgenodigd: het V.W.S., het Joods Museum van Deportatie en Verzet te Mechelen, het Ministerie van Financiën n.a.v. een ontwerp van omzendbrief van dit ministerie omtrent de algemene toepassing van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur in de relaties tussen de belastingadministraties en de belastingplichtigen en de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten.

II. Synthese van een aantal adviezen

Deze werd samengebracht in het Jaarverslag 1998.

III. Overwegingen van de Commissie

De overwegingen van de Commissie werden gebundeld in het Jaarverslag 1998.

JAARVERSLAG 1998 VAN DE COMMISSIE VOOR DE TOEGANG TOT BESTUURSDOCUMENTEN

I. Inlichtingen over de werkzaamheden van de Commissie

1.1 Vergaderingen van de Commissie

De Commissie vergaderde in 1998 15 maal, namelijk op 14 januari, 16 februari, 2 maart, 2 april, 17 april, 5 mei, 4 juni, 27 juli, 31 augustus, 17 september, 5 oktober, 26 oktober, 26 november, 27 november en 14 december. Alle adviezen werden met eenparigheid van stemmen uitgebracht. De belangrijkste adviezen (98/5, 98/6, 98/11, 98/15, 98/19, 98/20, 98/35, 98/58, 98/73, 98/76, 98/85, 98/91, 98/103, 98/107, 98/123, 98/125, 98/126, 98/127, 98/137, 98/138, 98/139, 98/152) werden in bijlage opgenomen.

1.2 Overzicht van alle adviezen

Het secretariaat van de Commissie ontving 175 aanvragen. Per vergadering werden er gemiddeld een twaalfstal aanvragen ter advies voorgelegd.

1. X/"Ministère des Finances"
2. X/"Ministère des Finances"
3. X/"Ministère des Finances"
4. X/"Ministère des Finances"
5. X/"Ministère des Finances"
6. X/"Ministère des Finances"
7. X/"Ministère des Finances"
8. X/Administratie van het Kadaster (Ministerie van Financiën)
9. X/"Ministère des Finances"
10. X/Vreemdelingenzaken
11. AMP-PVD/Loterie Nationale
12. X/Administratieve Gezondheidsdienst (Ministerie van Sociale Zaken)
13. X/Hulpkas voor Werkloosheidsuitkeringen
14. X/Stad Gent
15. X/Directe Belastingen
16. X/B.B.I.
17. X/"Administration de la T.V.A."
18. BERNARD/"Commune de Ciney"
19. X/"Administration de la T.V.A."

20. X/"Ministère des Finances"
21. X/Ministerie van Financiën
22. X/Adm. der Directe Belastingen
23. X/Vreemdelingenzaken
24. X/Vreemdelingenzaken
25. PEERSMAN/Ministerie van Volksgezondheid en Pensioenen
26. NAEYERT/Ministerie van Landbouw
27. X/"Ministère des Affaires Sociales"
28. A.S.R.D./Rijkswacht
29. CLAUS/Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid
30. X/"Ministère des Finances"
31. X/Ministerie van Financiën
32. "Ministère des Finances - Note interne"
33. X/"Ministère des Finances (Contributions directes)"
34. X/B.B.I.
35. X/Belgacom
36. X/"Ministère des Finances"
37. AKTE EN VRIJHEID/Ministerie van Landsverdediging en de Diensten van de Eerste Minister
38. BARBE/Controlecomité voor de Elektriciteit en het Gas
39. X/Interdepartementale Raad van Beroep
40. X/"Ministère de la Justice"
41. GUILLAUME/"Collège des Bourgmestres Echevins d'Ixelles"
42. X/Stad Kortrijk
43. X/INAMI
44. B.V.B.A. HOOGSTRATEN/IDAC
45. X/"Ministère des Finances"
46. X/"Ministère des Finances"
47. X/"Contrôle des Contributions"
48. X/Commisariaat-Generaal voor de Vluchtelingen
49. EUMEDICA/"Commission des médicaments"
50. SCHROYEN/Provincie Limburg
51. X/"Ministère des Finances"
52. X/"Ministère des Finances"
53. X/"Administration centrale des contributions"
54. X/"Administration des contributions"
55. X/B.T.W.
56. X/B.T.W. - Administratie van de Directe Belastingen
57. HEINE-FALLAIS - "Quel organisme financier est encore un service publique?"
58. GEERTS - Kan een burger inzage hebben in de lijst van telefoon/fax-verkeer op nummers van een gemeentebestuur?
59. X/Administratie van Douane en Accijnzen
60. X/"S.G.R. (Ministère de la Défense)"
61. X/"I.S.I."
62. X/"Administration du Cadastre"
63. X/"Ministère des Finances"
64. X/"O.N.S.S."
65. X/"Ministère des Finances"
66. OTTIGNIES-L.-L.-N. - "Désignation d'un fonctionnaire rôle du Collège"
67. CHARLEROI - "Peut-on communiquer les résultats d'ajudication?"
68. X/Krijgsraad

69. HATZIZERVOUDAKIS/"La poste"
70. Ministerie van Justitie - Was de weigering terecht?
71. X/Ministerie van Tewerkstelling
72. Ministerie van Verkeer en Infrastructuur
73. GROBBENDONK - Advies inzake het Kadaster en de Stedebouwwet
74. S.O.S. Dépannage/"Gendarmerie"
75. X/B.B.I.
76. CLAUS/Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid
77. V.Z.W. VALK/Gemeente Geel
78. X/Directe Belastingen
79. X/Interdepartementale Raad van Beroep
80. X/B.T.W.
81. X/"Contributions directes"
82. X/Administratie der Directe Belastingen
83. X/B.B.I.
84. X/"Ministère des Finances"
85. X/Ministerie van Financiën
86. BRYLKA/"Ministère de l'Emploi et du Travail"
87. X/"Ministère de Finances"
88. X/Ministerie van Financiën
89. X/Vreemdelingenzaken
90. AVONTROODT/V.W.S.
91. CAYTANO/O.C.M.W. Roeselare
92. LANAKEN - 4 vragen
93. X/"Ministère des Affaires Etrangères"
94. X/"Office des Etrangers"
95. X/Ministerie van Financiën
96. ESI/Ministerie van Verkeer en Infrastructuur
97. X/"Ministère des Finances"
98. X/"Ministère des Finances"
99. IEPER - Advies
100. X- Inzage in een dossier van de sociale inspectie
101. bvba FASTIGNON/Stad Hasselt
102. X/Ministerie van Financiën
103. X/B.B.I.
104. X/B.T.W.
105. Gemeente WERVIK - Advies omtrent inzage in deel van een tuchtdossier
106. SOS Kasteel van Mesen/gemeente Lede
107. PETRIDIS/Ministerie van Wetenschapsbeleid
108. X/B.B.I.
109. X/"Ministère des Finances"
110. VAN DEN EEDE/Gemeente Beersel
111. X/Ministerie van Sociale Zaken
112. X/"Office des Etrangers"
113. X/"Office des Etrangers"
114. V.Z.W. AKTIE EN VRIJHEID/Minister van Landsverdediging
115. LAMBILLOTTE/"Ville de Liège"
116. COLLEGE DES MEDIATEURS FEDERAUX - Les documents demandés par le médiateur tombent-ils sous la loi?"
117. TENNAZ/"Parquet de Bruxelles"
118. X/Ministerie van Financiën

119. X/Ministerie van Financiën
120. X/B.B.I.
121. X/"Ministère des Finances"
122. "Ville de Bruxelles - Avis dans une matière urbanistique"
123. X/B.B.I.
124. CLAUS/Ministerie van Pensioenen
125. X/"Ministère des Finances"
126. DE PRETER/N.M.B.S.
127. X/R.I.Z.I.V.
128. X/"Ministère des Finances"
129. MERCK SHARP & DOHME/"Ministère de la Santé"
130. Gemeente Roosdaal - Advies i.v.m. aanvraag van wijziging van een verkavelingsvergunning
131. HOOGSTRATEN/IDAC
132. SACRE/"Députation Permanente de la province de Namur"
133. X/"Ministère des Finances"
134. VAN LEEMPUT/Gemeente Lint
135. X/Ministerie van Financiën
136. X/B.B.I.
137. X/Vreemdelingenzaken
138. ENGELBEEN/"Ministère de la Santé Publique"
139. X/B.B.I.
X/B.B.I.
X/B.B.I.
140. X/B.B.I.
141. Gemeente Harelbeke - 4 vragen
142. X/B.B.I.
143. X/"Administration de la T.V.A."
144. FLAG/Diensten van de Eerste Minister
145. VAN DAMME/Stad Wervik
146. X/Ministerie van Financiën
147. X/"Ministère des Finances"
148. HOUTHOOFT/"Administration de la Région wallonne"
149. Gemeente Steenokkerzeel - Vragen i.v.m. Burgerlijke Stand
150. X/B.B.I.
X/B.B.I.
X/B.B.I.
151. Gemeente Hoogleden - Vraag i.v.m. Burgerlijke Stand
152. X/B.T.W.
153. X/B.B.I.
154. X/Ministerie van Financiën
155. THOMAS & Co/"Ville de Charleroi"
156. DEPUYDT/Meerdere Gemeenten
157. X/"I.S.I."
158. X/"Ministère des Finances"
159. X/T.V.A.
160. X/"Ministère des Finances"
161. X/"Ministère des Finances"
162. GOREZ/"Ministère de la Justice"
163. VAN NIJVERSEEL/Afd. Ruimtelijke Ordening Vlaams-Brabant
164. STEFFEN/"Gouverneur de la province de Luxembourg"

- 165. VAN NIJVERSEEL/Gemeente Asse
- 166. X/B.B.I.
- 167. VANDENBEMPT-STEENO/Gemeente Bierbeek
- 168. VAN DAMME/Gemeente Holsbeek
- 169. S.A. WATCO/"Ville de Liège"
- 170. FOK/Gemeente Knokke-Heist, provincie West-Vlaanderen
- 171. X/"Ministère des Finances"
- 172. MAES/Stad Turnhout
- 173. X/"INASTI"
- 174. X/"Ministère des Finances"
- 175. X/"Ministère des Finances"

1.3 Analyse van de adviesaanvragen

1.3.1 Op grond van de taal

Van de 175 aanvragen werden er 96 dossiers in het Nederlands en 79 in het Frans ingeleid.

1.3.2 Op grond van de indiener

80 natuurlijke personen dienden een aanvraag in. De aanvragen van de natuurlijke personen zijn onder te verdelen in verzoeken van gewone burgers (79) en van een senator (1).

De aanvragen van rechtspersonen werden ingediend door V.Z.W.'s (5) en vennootschappen (11). Daarnaast dienden ook vakbonden (2) een adviesaanvraag bij de Commissie in.

Bij de aanvragen van advocaten waren er 38 namens gewone burgers en 22 namens vennootschappen.

De overige aanvragen waren adviesaanvragen inzake de interpretatie van de openbaarheidswetgeving ingediend door federale, gemeentelijke of provinciale overheden.

1.3.3 Op grond van de aangezochte administratieve overheid

	1994	1995	1996	1997	1998
Ministerie van Financiën	9	34	25	68	83
Ministerie van Binnenlandse Zaken	3	18	11	15	11
Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu	10	15	9	7	11
Ministerie van Justitie	6	10	11	6	3
Ministerie van Ambtenarenzaken	0	5	4	5	3
Ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking	3	4	5	4	1
Diensten van de Eerste Minister	2	6	2	3	3*
Ministerie van Verkeer en Infrastructuur	5	7	10	3	5
Ministerie van Economische Zaken	0	1	2	2	1
Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid	0	5	4	2	5
Ministerie van Middenstand en landbouw	1	2	3	0	3
Ministerie van Defensie	5	0	5	2	4*
Minister van Pensioenen	1	1	0	2	1
Gemeenten en provincies					22
Niet-federale overheden	3	9	8	7	3
Aanvraag op basis van art. 8 § 3 (wet 11/04/94) en art. 9 § 3 (wet 12/11/97)	6	15	10	12	17
TOTAAL	54	132	141 (x)	138	176*

1.3.4 Op grond van behandeling van de dossiers

De 175 ingediende dossiers zijn als volgt onder te verdelen:

- Twaalf aanvragen werden als onontvankelijk beschouwd omdat ze per fax werden ingediend (1), gericht waren aan een niet-federale, niet-gemeentelijke of niet-provinciale overheid (4), omdat er geen aanvraag tot heroverweging werd ingediend (5) of omdat er over de ingeleide zaak reeds eerder een advies werd verstrekt (2).
- In achtendertig gevallen heeft de Commissie zich onbevoegd verklaard. In één dossier gaat het om een persoonlijk dossier vervat in bestanden waarvoor de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer uitsluitend bevoegd werd geacht op basis van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. Bij achttien was er een procedure lopende voor een rechtbank of een administratief rechtscollege. In zes gevallen ging het eigenlijk niet om een aanvraag om bestuursdocumenten en in dertien gevallen achtte de Commissie zich in haar huidige samenstelling niet gewapend om een advies te verstrekken over een aanvraag op het gemeentelijke of provinciale vlak.
- In honderd en vijf dossiers achtte de Commissie zich bevoegd om een advies uit te brengen. In vijftenzestig gevallen werd de aanvraag geheel of gedeeltelijk ingewilligd. Voor tweeëntwintig dossiers werd een ongunstig advies verstrekt. In achttien gevallen had de administratieve overheid de aanvrager al voldoening geschonken vooraleer de Commissie zich kon uitspreken. De overige zeventien adviezen werden verstrekt op grond van art. 8 § 3 van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur of art. 9 § 2 van de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten.

II. Synthese van een aantal adviezen 1997 - 1998

2.1 De bevoegdheid van de Commissie (art. 8 wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur en art. 9 wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten)

2.1.1 De materiële bevoegdheid

De Commissie heeft er naar aanleiding van enkele adviezen op gewezen dat zij enkel adviezen kan verstrekken binnen de bevoegdheden die haar zijn toevertrouwd in het kader van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur en de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten.

- Advies 97/117 dd. 17 december 1997 - *Opname van mondeling examengedeelte en afschrift van examenreglement en afschrift van motiveringsfiche van examenjury.*

De Commissie is enkel bevoegd om adviezen uit te brengen in het kader van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur en de wet van 12 november 1997. Op de vraag “in hoeverre de beslissing van het VWS om het mondeling examengedeelte niet op te nemen reglementair is”, kan de CTB zich niet uitspreken omdat zij terzake niet bevoegd is.

- Advies 98/107 dd. 27 juli 1998 en 17 september 1998- *Reproductie van foto's bestemd voor wetenschappelijke bijdrage: te betalen vergoeding in toepassing van de Wet Openbaarheid van Bestuur 1994 en te betalen vergoeding in toepassing van de Auteurswet 1994.*

De Commissie is niet bevoegd om een advies te verlenen inzake de uitoefening van de reproductierechten door het Koninklijk Museum noch over andere vragen die verband houden met de toepassing van de Auteurswet.

- Advies 97/74 dd. 10 oktober 1997, advies 97/107 van 17 december 1997 en adviezen 98/28 en 98/29 van 2 maart 1998 - *Geen nieuw advies eenmaal een advies verleend is als gevolg van een vraag om heroverweging*

De wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur bepaalt precies de opdrachten die aan de Commissie zijn toevertrouwd. Deze laat haar niet toe om terug te komen op een advies dat zij genomen heeft als gevolg van een verzoek om heroverweging.

- Advies 97/28 van 11 april 1997 - *Geen bevoegdheid*

De Commissie is niet bevoegd om zich uit te spreken over het al dan niet eerbiedigen van de verplichting die voortvloeit uit de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen.

2.1.2 De aanvrager

- Advies 98/58 dd. 5 mei 1998 - De aanvraag om advies aan de CTB moet uitgaan van een administratieve overheid: de CTB kan niet worden geraadpleegd op vraag van een *gemeenteraadslid*.

De CTB is van oordeel dat een adviesaanvraag op basis van art. 9 § 2 van de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten niet ontvankelijk is wanneer deze aanvraag uitgaat van een gemeenteraadslid. Een gemeenteraadslid kan zich niet beroepen op de bepaling van de wet volgens dewelke de CTB ook door een provinciale of gemeentelijke administratieve overheid kan worden geraadpleegd.

2.2 Het toepassingsgebied *rationae materiae et personae*

2.2.1 Het begrip “bestuursdocument”

2.2.1.1 Algemeen

- Advies 97/33 dd. 14 april 1997, advies 98/14 dd. 5 mei 1998, advies 98/76 dd. 4 juni 1998, advies 98/107 dd. 27 juli en 17 september 1998 en advies 98/138 dd. 16 november 1998 - *Het ruime toepassingsgebied van de notie bestuursdocumenten*.

In een aantal adviezen is bevestigd dat aan het begrip bestuursdocumenten een ruime interpretatie moet worden gegeven (o.a. ook fotodocumentatie, magnetische banden).

- Adviezen 98/51, 98/63 en 98/65 d.d. 5 mei 1998 en advies 98/137 dd. 26 oktober 1998 - *Ook interne documenten vallen onder de toepassing van de openbaarheidswetgeving*.

De CTB kan zich niet akkoord verklaren met de door de administratie ingeroepen motivering dat de aanvraag een interne nota betreft ter voorbereiding van beslissingen en als dusdanig niet onder toepassing valt van de wet betreffende de openbaarheid van bestuur. De CTB wijst erop dat interne documenten niet als weigeringsgrond zijn voorzien in de wet zodat deze documenten in principe ook meegedeeld moeten worden voor zover zij af zijn en geen aanleiding kunnen geven tot misvatting (art. 6 § 3, 1°). Een afgewerkt document dat geen gevaar voor misvatting oplevert dient te worden openbaar gemaakt.

- Advies 97/111 dd. 17 december 1997, advies 98/25 dd. 2 maart 1998 en advies 98/124 dd. 26 oktober 1998 - *Kopie van advies van de Raad van State*.

De CTB bevestigt zijn standpunt dat ook adviezen van de afdeling wetgeving van de Raad van State onder de toepassing ressorteren van de wet van 11 april 1994. Luidens vaste jurisprudentie van de CTB dienen de adviezen van de Raad van State principieel medegedeeld te worden, voor zover althans de regelingen waarop deze adviezen betrekking hebben tot stand zijn gekomen. In casu moet nagegaan worden of de ontwerpen van K.B. door de Koning ondertekend werden. Andere uitzonderingsgronden kunnen eventueel worden ingeroepen.

- Advies 97/117 dd. 17 december 1997 - *Opname van mondeling examengedeelte en afschrift van examenreglement en afschrift van motiveringsfiche van examenjury.*

De CTB is van oordeel dat op de vraag tot het bekomen bij het V.W.S. van een afschrift van het examenreglement en van een afschrift van de door de examenjury opgestelde “motiveringsfiche” en “notulering mondelinge proef” van het examen, positief moet worden geantwoord. Aangezien er evenwel geen (band)opname was gemaakt van het mondelinge examengedeelte, kan geen kopie van de opname van dit examengedeelte worden meegedeeld.

- Advies 97/118 dd. 17 december 1997, advies 98/90 dd. 27 juli - *Mogelijkheid tot inzage en bekomen van afschrift van examenkopij valt onder toepassing van de openbaarheidswet, maar kan worden beperkt in de tijd.*

De CTB verwijst naar zijn eerder advies 95/19 van 27 maart 1995 waarin het standpunt werd ingenomen dat het aan het VWS toekomt om in het examenreglement te bepalen dat het inzage-recht in de examenkopij slechts gedurende een bepaalde termijn kan worden uitgeoefend. De CTB acht een termijn van zes maanden een redelijke termijn vanuit het perspectief van art. 6 § 3, 3° van de wet van 11 april 1994, mits naleving van de uitdrukkelijke voorwaarde dat de kandidaten op voorhand op de hoogte werden gebracht van deze bepaling. De betrokken administratie is evenwel niet verplicht terzake nieuwe documenten op te stellen.

- Advies 98/126 van 5 oktober 1998 - *Examenwerken van de Centrale Examencommissie van de NMBS zijn bestuursdocumenten.*

Beoordeelde examenwerken vallen onder de toepassing van de openbaarheidswet van 11 april 1994 en moeten aan de examinandus die erom verzoekt, verleend worden eventueel overeenkomstig het van toepassing zijnde examenreglement. De door de NMBS ingeroepen argumentatie, namelijk dat bij deze maatschappij als regel geldt geen inzage te verlenen in examenwerken van de kandidaten, is manifest in strijd met de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur.

- Advies 98/11 dd. 2 maart 1998 - *Meerjarenondernemingsplan van de Nationale Loterij.*

Het meerjarenondernemingsplan dat de Nationale Loterij moet opstellen op grond van artikel 5 van de wet van 11 juli 1991 betreffende de Nationale Loterij is een bestuursdocument van artikel 1, 2° van de wet van 11 april 1994.

- Advies 97/28 van 11 april 1997 - *Vraag betreffende de basisberekening en de berekening die leidt tot vaststelling van het kadastraal inkomen.*

Een vraag betreffende de basisberekening en de berekening die leidt tot vaststelling van het kadastraal inkomen maakt geen voorwerp uit van een bestuursdocument en houdt enkel een directe toepassing in van de bepalingen van art. 483 e.v. WIB 1992 op de door de belastingplichtige aangegeven cijfers.

a) *Document van persoonlijke aard*

- Advies 97/114 dd. 17 december 1997 - *Beoordeling gevraagd in het kader van een benoemingsprocedure.*

De beoordeling gevraagd in het kader van een benoemingsprocedure tot het ambt van arbeidsauditeur is een bestuursdocument van persoonlijke aard.

- Advies 97/25 dd. 7 maart en 14 april 1997 - *Vraag om mededeling motivering in het kader van een benoemingsprocedure.*

Koninklijke besluiten waarbij notarissen worden benoemd en waarin de motivering hiervan is opgenomen, zijn documenten van persoonlijke aard.

b) *Belang*

- Advies 97/81 dd. 10 oktober 1997 en advies 97/116 dd. 17 december 1997 - *Inzage of mededeling van dossiers van andere kandidaten in het kader van een benoemings- of bevorderingsprocedure.*

Kandidaten die solliciteerden voor een bepaald ambt of functie kunnen een voldoende belang doen blijken voor de inzage of mededeling in afschrift van de dossiers met kandidaatstelling van de overige kandidaten alsook op de documenten waarop een directieraad zich baseerde voor de klassering van de verschillende kandidaten.

- Advies 98/15 dd. 16 februari en 2 maart 1998, adviezen 98/103 en 98/108 dd. 17 september 1998, advies 98/133 dd. 26 oktober 1998, advies 98/139 dd. 16 november 1998 - *Rechtvaardiging van het belang door de aanvrager.*

Een belastingsplichtige heeft recht op het ganse fiscale dossier zelfs al heeft hij geen bericht van wijziging of aanslagbericht ontvangen.

De wet eist, bij uitzondering, de verantwoording van een belang wanneer de aanvraag tot mededeling slaat op documenten van persoonlijke aard. Dit belang kan namelijk bestaan in het feit dat deze mededeling noodzakelijk is voor de belastingplichtige om hem toe te laten te kunnen antwoorden op een vraag om inlichtingen van de fiscus.

- Advies 97/112 van 2 maart 1998 - *het vereiste belang*

Wie zich waarborg stelt voor de visumaanvrager, heeft het door de wet vereiste belang inzake de mededeling van documenten van persoonlijke aard.

2.2.2 Federale, provinciale of gemeentelijke administratieve overheid

2.2.2.1 Administratieve overheid

- Advies 98/14 van 4 juni 1998 en advies 98/123 dd. 14 december 1998 - De CTB zelf *is geen administratieve overheid*

Naar aanleiding van de vraag tot mededeling in afschrift van bepaalde documenten en verslagen betreffende een procedure tot heroverweging, documenten in het bezit van de CTB, is de CTB van mening dat zij niet als een administratieve overheid is te beschouwen in de zin van de wet van 11 april 1994 en dat zij dus niet gebonden is aan de verplichtingen die uit deze wet voortvloeien.

- Advies 97/21 dd. 7 maart 1997 en 14 april 1997 - De hypotheekbewaarder is geen administratieve overheid

De Commissie is van oordeel dat de hypotheekbewaarder, althans wanneer hij handelt volgens de verplichtingen die hem door de hypotheekwet werden opgelegd niet als een administratieve overheid in de zin van art. 14 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State mag beschouwd worden, maar wel als een openbaar ambtenaar die handelt onder zijn persoonlijke verantwoordelijkheid.

2.2.2.2 Gemeentelijke administratieve overheid

- Advies 98/91 dd. 27 juli 1998 - *Intercommunales en OCMW's ressorteren niet onder toepassing van de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten.*

De CTB acht zich niet bevoegd een advies uit te brengen aangaande een verzoek tot openbaarheid van bestuursdocumenten die zich bevinden bij een OCMW, met verwijzing naar de voorbereidende werken tot de wet van 12 november 1997 waarin is gesteld dat deze wet "niet van toepassing is op de intercommunales en de OCMW's. Wat deze instellingen betreft zijn de gewesten en gemeenschappen immers bevoegd de wetgeving vast te stellen" (Parl. St. Kamer 1996 - 1997, nr. 871/1, 3).

2.2.3 Beperking van het toepassingsgebied in de tijd

- Advies 98/76 dd. 4 juni 1998 - Geen beperking in de tijd

Het argument dat de wet van 11 april 1994 niet van toepassing zou zijn op documenten die van voor de inwerkingtreding van de wet dateren, vindt geen steun in de wet. De wet van 11 april 1994 is bijgevolg van toepassing op alle bestuursdocumenten die in het bezit zijn van een administratieve overheid ongeacht het tijdstip waarop zij tot stand zijn gebracht.

2.3 Inhoud en wijze van uitoefening van de passieve openbaarheid

2.3.1 *Het recht van toegang tot bestuursdocumenten is een zelfstandig recht*

- Adviezen 97/43 en 97/46 dd. advies 12 mei 1997, advies 97/59 dd. 1 juli 1997, advies 98/33 dd. 2 februari en 7 april 1998, advies 98/118 dd. 26 oktober 1998 en advies 98/160 dd. 27 november 1998 - *Het recht op inzage is niet gekoppeld aan de indiening van een bezwaar.*

Het recht van de belastingplichtige om mededeling te bekomen van zijn fiscaal dossier is niet ondergeschikt aan het bestaan van een bezwaarschrift bij de gewestelijke directeur van de directe belastingen.

Dit bestaat ook in het stadium van het onderzoek.

2.3.2 *De inhoud van het recht van inzage*

- Advies 97/118 en 97/118 dd. 17 december 1997, advies 98/90 dd. 27 juli 1998 - *Het recht van inzage houdt ook een recht van uitleg in.*

Het recht op inzage in een examenkopij impliceert dat ook voldoende uitleg moet worden gegeven.

2.3.3 *Keuze van de wijze van uitoefening van het recht op passieve openbaarheid*

- Advies 97/32 dd. 9 juni 1997, advies 97/70 dd. 19 september 1997, advies 97/112 dd. 2 maart 1998, adviezen 98/2, 98/3 en 98/4 dd. 16 februari 1998 en advies 98/62 dd. 4 juni 1998 - *Inzage en uitleg ter plaatse of verkrijgen van afschrift: de keuze is aan de aanvrager.*

In deze adviezen heeft de CTB beklemtoond dat de wet aan de aanvrager de keuze laat omtrent de inzage ter plaatse of het verkrijgen van een afschrift over aan de verzoeker.

Wanneer de aanvrager uitdrukkelijk verzoekt om een mededeling in afschrift kan de betrokken administratie in principe de raadpleging niet beperken tot een kennisname of inzage ter plekke. De administratie moet de nodige schikkingen treffen opdat de mededeling in de vorm van een fotokopie kan gebeuren, tenzij dit materieel onmogelijk is en terzake afspraken met de aanvrager dienen gemaakt te worden.

2.3.4 *Te betalen vergoedingen*

- Advies 98/107 dd. 27 juli 1998 en 17 september 1998 - Reproductie van foto's bestemd voor wetenschappelijke bijdrage: te betalen vergoeding in toepassing van de Wet Openbaarheid van Bestuur 1994 en te betalen vergoeding in toepassing van de Auteurswet 1994.

De CTB wijst erop dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen twee soorten vergoedingen die verschuldigd kunnen zijn naar aanleiding van het afleveren van een kopie van een foto uit een documentatiebestand van een openbaar museum. De vergoeding die moet worden betaald in toepassing van art. 12 van de Wet Openbaarheid van Bestuur 1994 en het K.B. van 30 augustus 1996 tot vaststelling van het bedrag verschuldigd voor het ontvangen van een afschrift van een bestuursdocument, staat los van de auteursrechtelijke aanspraken, inzonderheid de uitoefening van het reproductierecht die het museum of enige andere rechthebbende kan laten gelden m.b.t. de beoogde reproductie van de auteurswerken-foto's.

- Advies 97/65 dd. 26 augustus 1997 - Voor het bekomen van een kopie van het eigen benoemingsdossier is in het kader van de openbaarheidswet een vergoeding verschuldigd.

De CTB is van mening dat waar een aanvraag tot het bekomen van een afschrift van het eigen benoemingsdossier bij het Ministerie positief dient te worden beantwoord, met dien verstande dat het Ministerie de kostprijs bepaald op basis van het K.B. VAN 30 augustus 1996 tot vaststelling van het bedrag van de vergoeding verschuldigd voor het ontvangen van een afschrift van een bestuursdocument mag aanrekenen.

- Advies 97/68 dd. 26 augustus 1997 - Verzending per post van aangevraagde documenten: *aangetekend en met aanrekening van portkosten.*

De CTB wijst erop dat de vraag of de aangevraagde documenten per aangetekende brief verzonden moeten worden en/of de portkosten in rekening mogen worden gebracht, uitdrukkelijk beantwoord wordt door de bepalingen van art. 1, lid 2, laatste zin en art. 8, lid 2 van het K.B. van 30 augustus 1996. Het antwoord op de vraag is twee keer positief.

2.4 Procedurele aspecten

Een aantal adviezen van de CTB houdt verband met de ontvankelijkheid van de aanvraag tot openbaarheid van bestuursdocumenten, van de aanvraag tot heroverwegingneming, van de aanvraag tot advies naar aanleiding van een aanvraag tot heroverwegingneming en met de gevolgen die verbonden zijn aan het voortijdig indienen van een verzoek tot heroverwegingneming.

- Adviezen 97/25 dd. 7 maart 1997, advies 97/28 dd. 11 april 1997, advies 97/48 dd. 9 juni 1997, advies 97/62 dd. 28 augustus 1997, advies 97/81 dd. 19 september 1997, advies 97/111 dd. 17 november 1997, adviezen 98/7 en 98/8 dd. 14 januari 1998, adviezen 98/59 en 98/60 dd. 24 april 1998 en advies 98/143 dd. 16 november 1998 - *Te vervullen voorwaarden en formaliteiten bij het indienen van een aanvraag tot advies naar aanleiding van een verzoek tot heroverwegingneming.*

De Commissie is van oordeel dat telkens ook de initiële aanvraag en de aanvraag tot heroverwegingneming aan de CTB moet worden medegedeeld. Door de Commissie is er ook op gewezen dat alvorens een aanvraag tot heroverwegingneming en de daaraan gekoppelde vraag om advies bij de CTB kan worden ingediend, de termijn moet zijn verstreken die aan de administratie ter beschikking staat om over de initiële aanvraag een beslissing te nemen.

Wordt de vraag tot heroverwegingneming voortijdig ingediend, dan begint de termijn waarbinnen de CTB haar advies moet verstrekken pas te lopen vanaf het moment van de weigeringsbeslissing door de administratieve overheid of vanaf het moment dat de termijn waarover de administratieve overheid beschikt om aan de initiële aanvraag gevolg te geven, is verstreken. De termijn waarbinnen de CTB haar advies moet verstrekken, begint ook pas te lopen vanaf het moment waarop ze in het bezit is gesteld van zowel de initiële aanvraag als van de aanvraag tot heroverwegingneming.

- Advies 97/21 dd. 7 maart 1997, advies 97/48 dd. 13 mei 1997, advies 97/81 dd. 19 september 1997, advies 97/97 dd. 12 november 1997, advies 98/59 dd. 16 april 1998, advies 98/143 dd. 13 januari 1999 - Gelijktijdig indienen van het verzoek tot heroverweging bij de administratieve overheid en de aanvraag van een advies bij de Commissie voor toegang tot bestuursdocumenten.

De aanvraag om advies bij de Commissie voor toegang tot bestuursdocumenten is gekoppeld aan het indienen van een verzoek om heroverweging bij de administratieve overheid waarbij de initiële aanvraag werd ingediend. Bovendien moeten beide gelijktijdig worden ingediend.

- Advies 98/85 dd. 27 juli 1998 en 17 september 1998 - *Een aanvraag per fax is niet ontvankelijk.*

De CTB bevestigt zijn standpunt volgens hetwelk een fax niet de nodige garanties biedt in verband met de identiteit van de verzoeker en niet altijd een adequate afhandeling van het verzoek door de administratie waarborgt. Zowel de initiële aanvraag, als de aanvraag tot heroverwegingneming en de vraag om advies aan de CTB dienen per brief te gebeuren.

2.5 De uitzonderingsgronden (art. 6)

2.5.1 Algemeen

- Advies 97/64 en 97/66 dd. 19 september 1997 - Bevestiging van het grondwettelijk principe van de openbaarheid van bestuur - *Beperkingen zijn enkel mogelijk op basis van wet, decreet of ordonnantie, niet op basis van een K.B.*

De CTB wijst erop dat het principe van de openbaarheid door de Grondwet zelf gehuldigd wordt en dat luidens artikel 32 Gec. G.W. enkel de wetgever bevoegd is om daaraan beperkingen aan te brengen. De uitvoerende macht is daartoe niet bevoegd. Een K.B. kan derhalve niet dienstig worden ingeroepen om de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur, die van algemene toepassing is, in de weg te staan.

- Advies 98/15 dd. 16 februari 1998 - *Restrictief karakter van de uitzonderingsgronden*

De uitzonderingsgronden vervat in artikel 6 van de wet van 11 april 1994 zijn limitatief en dienen strikt geïnterpreteerd te worden.

- Advies 98/15 dd. 16 februari 1998 - *Motiveringsplicht*

Ingeroepen uitzonderingsgronden moeten steeds in concreto gemotiveerd en aangehaald worden.

2.5.2 De relatieve uitzonderingsgronden (art. 6 § 1)

2.5.2.1 De openbare orde, de veiligheid of de verdediging van het land (art. 6 § 1, 4°)

- Advies 97/102 dd. 12 november 1997 - *Kopie van documenten betreffende de software voor geautomatiseerd stemmen.*

De CTB is van oordeel dat de ingeroepen weigeringsgrond door de administratie, nl. het gevaar dat de kennis van documenten betreffende bepaalde software tot georganiseerde verkiezingsfraude kan leiden en het geheim van de kiesverrichtingen in het gedrang kan brengen, niet pertinent is. De CTB wijst er in zijn advies op: "En effet, ce que le demandeur sollicite est d'avoir accès aux documents qui ont trait ou software et au hardware mais non à avoir accès à ceux des documents qui ont trait aux mesures de sécurité prises en vue de garantir le secret et la régularité des votes".

2.5.2.1 De opsporing of vervolging van strafbare feiten (art. 6 § 1, 5°)

- Adviezen 98/152 dd. 16 november 1998 en 98/166 dd. 14 december 1998 - *Bestrijding van fiscale fraude.*

Dergelijke zaken (BTW-carrouselfraude) omvatten vele fiscale dossiers waarin verschillende personen als auteurs of medeplichtigen betrokken zijn. De mededeling van de aangevraagde stukken zou tot gevolg kunnen hebben dat niet alleen de namen en gegevens van de belastingplichtige zelf maar ook van al de andere bij de fraude betrokken personen onthuld zouden worden. Deze onthulling zou in het huidig stadium de opsporing en vervolging van strafbare feiten in het gedrang hebben. Art. 6, § 1, 6° van de wet zou ook kunnen ingeroepen worden.

- Adviezen 97/79 dd. 19 september 1997, advies 97/87 dd. 10 oktober 1997, adviezen 97/89, 97/90, 97/94, 97/95, 97/96, 97/106, 97/107, 97/109, 97/120, 97/126, 97/127 dd. 17 december 1997, 97/133 dd. 16 februari en 2 maart 1998, advies 98/159 dd. 27 november 1998 - *Stukken afkomstig van een strafdossier.*

De omstandigheid dat de belasting werd vastgesteld op basis van stukken die afkomstig zijn van een strafdossier is, op zichzelf, geen voldoende reden om de mededeling van deze stukken te weigeren aan de betrokken belastingplichtige. Zij maken immers deel uit van het fiscaal dossier. Zie hiervoor het arrest nr. 66.860 van 18 juni 1997 van de Raad van State.

2.5.2.2 Het federaal economisch of financieel belang, de munt of het openbaar krediet (art. 6 § 1, 6°)

- Advies 98/19 dd. 16 februari en 2 maart 1998 - *Economisch of financieel federaal belang.*

Het is begrijpelijk dat de administratie de belastingplichtige niet inlicht over de bewarende maatregelen en de uitvoeringsmaatregelen die zij meent te moeten nemen. Zij moet evenwel aan de belastingplichtige zijn exacte situatie meedelen, niet enkel zijn fiscale schuld, maar ook de interesten en de kosten.

2.5.2.3 Het uit de aard van de zaak vertrouwelijk karakter van de ondernemings- en fabricagegegevens die aan de overheid zijn meegedeeld (art. 6 § 1, 7°)

- Advies 98/35 dd. 2 en 7 april 1998 - *Overeenkomsten*

Wanneer de aanvrager niet één van de inschrijvers zelf is, kan de administratie terecht oordelen dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen het vertrouwelijk karakter van de inlichtingen die deze overheidsopdrachten bevatten die afkomstig zijn van de inschrijvende bedrijven.

- Advies 98/35 dd. 2 en 7 april 1998 - *Notulen van het Controlecomité voor de Electriciteit en het Gas.*

De bekommernis om het vertrouwelijk karakter van de ondernemings- en fabricagegegevens niet te onthullen moet ten deze voorrang hebben op het principe van de openbaarheid wil men voorkomen dat de verwezenlijking en de doelstellingen van het Controlecomité voor de Electriciteit en het Gas in het gedrang komen.

2.5.2.4 De geheimhouding van de identiteit van de persoon die het document of de inlichting vertrouwelijk aan de administratieve overheid heeft meegedeeld ter aangifte van een strafbaar of strafbaar geacht feit (art. 6 § 1, 8°)

- Adviezen 98/20 dd. 16 februari en 2 maart 1998 en 98/125 dd. 5 oktober 1998 - *De identiteit van derden die inlichtingen hebben verstrekt.*

De weigering stukken mee te delen die de identiteit van de informant die inlichtingen heeft verstrekt aan de fiscus in uitvoering van de artikelen 323 en 333 WIB 1992 werd door de Commissie als gerechtvaardigd beschouwd.

2.5.3 Absolute uitzonderingsgronden (art. 6 § 2)

2.5.3.1 De openbaarheid van het bestuursdocument doet afbreuk aan de persoonlijke levenssfeer (art. 6 § 2, 1°)

- Advies 97/61 dd. 26 augustus 1997 en advies 98/71 dd. 4 juni 1998 - *Mededeling van documenten die betrekking hebben op de persoonlijke levenssfeer kunnen slechts openbaar gemaakt worden mits toestemming van de betrokkene.*

De mededeling van een afschrift van een pensioendossier van de stiefmoeder aan de zoon uit het eerste huwelijk van de vader evenals de mededeling van het laatste beoordelingsdossier en de lijst van de afwezigheden in het kader van een echtscheidingsprocedure kunnen slechts met de instemming van de betrokkene worden meegedeeld.

- Advies 97/41 dd. 12 mei 1997 - *Mededeling van de lijst van de vertrouwenspersonen tegen ongewenst sexueel gedrag.*

Daarentegen heeft de Commissie geen bezwaar tegen de mededeling van de lijst van de vertrouwenspersonen aangesteld ter bescherming van de personeelsleden tegen ongewenst seksueel gedrag bij de federale besturen aan de instelling belast met het bemannen van de intimiteitslijn. In de mate dat het evenwel om verwerkte persoonsgegevens gaat, is de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer bevoegd wat de bescherming van het privé-leven betreft.

2.5.3.2 Een bij de wet ingestelde geheimhoudingsverplichting (art. 6 § 2, 2°)

- Adviezen 97/128, 97/129, 97/130, 97/131 dd. 2 maart 1998 - *Bestanden die persoonsgegevens verwerken*

Gegevens die door de inlichtingendiensten bijgehouden worden onder de vorm van een gegevensbank vallen onder de wet van 8 december 1992 betreffende de bescherming van het privéleven. Een inzage-recht in deze gegevens kan slechts op grond van en volgens de modaliteiten van deze wet plaatsvinden (97/128, 97/129, 97/131).

Ook de inzage van lijsten waarin de sollicitanten voor het hulppersoneel bij de sociale dienst van het Ministerie van Financiën vermeld staan, vormt een aanvraag die betrekking heeft op bestanden die persoonsgegevens verwerken die onder het toepassingsveld van de wet van 8 december 1992 vallen (97/131).

- Adviezen 97/125 dd. 14 januari 1998, advies 98/11 dd. 16 februari en 2 maart 1998, advies 98/127 dd. 26 oktober 1998 - *Bij de wet ingestelde geheimhoudingsverplichting*.

De artikelen 11 en 12 van de wet van 16 november 1972 op de arbeidsinspectie bevatten een bij de wet ingestelde geheimhoudingsverplichting die op grond van artikel 6, § 2, 2°, van de wet van 11 april 1994 als absolute weigeringsgrond kan worden ingeroepen om de inzage of de mededeling van een afschrift te weigeren.

- Advies 98/73 dd. 31 augustus 1998 - *Kadastrale uittreksels*.

Enkel de administratie van het kadaster is gerechtigd uittreksels of afschriften van kadastrale documenten af te leveren (art. 504 WIB 1992).

- Advies 97/21 dd. 14 april 1997 - *Hypothecaire registers*.

Het ter beschikking stellen van het publiek van afschriften van de op de naam van bepaalde personen bestaande inschrijvingen en overschrijvingen of van getuigschriften die deze formaliteiten samenvatten of het bestaan ervan vaststellen wordt uitsluitend door art. 127 van de hypotheekwet en de ter uitvoering ervan genomen besluiten beheerd. De wet van 11 april 1994 is derhalve niet van toepassing.

- Adviezen 97/128, 97/129 en 97/130 dd. 2 maart 1998 - *Parlementaire onderzoekscommissie inzake de secten*.

De wet van 3 mei 1880 betreffende de parlementaire onderzoeken verhindert de openbaarmaking van documenten die in gesloten zitting aan de parlementaire onderzoekscommissie inzake de secten werden meegedeeld door de geheime diensten.

- Advies 97/32 dd. 9 juni 1997 - Raadpleging van stukken die deel uitmaken van de dossiers bevolking - Advies verstrekt op basis van art. 8.

Zie bijlage.

2.5.4 Facultatieve uitzonderingsgronden (art. 6 § 3)

2.5.4.1 Een federale administratieve overheid mag een vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument afwijzen in de mate dat de vraag 'een bestuursdocument betreft waarvan de openbaarmaking, om reden dat het document niet af of onvolledig is, tot misvatting aanleiding kan geven. (art. 6 § 3, 1°)

- Advies 98/138 dd. 16 november 1998 - *Gegevens op magnetische drager die vóór verwerking aanleiding zouden kunnen geven tot misvatting*

Gegevens van financiële en boekhoudkundige aard, die op magnetische dragers zijn opgenomen, moeten onmiddellijk gekopieerd en bezorgd worden tenzij ze in de vorm vóór

verwerking aanleiding zouden geven tot misvatting. Wanneer pas later gegevens beschikbaar worden, moeten ze zonder nieuwe aanvraag worden toegezonden.

- Advies 97/17 dd. 7 maart 1997 - *Onaf document*.

Het advies dat door een inspecteur werd verstrekt in het kader van het onderzoek van de belastingaangifte is een mededeelbaar document. Het is geen onaf document.

- Advies 98/5 dd. 14 januari 1998 - *Onaf document*.

Documenten die niet af zijn en een dossier dat in onderzoek is, mogen niet verward worden. Daarenboven mag een document dat onaf is in principe meegedeeld worden behalve als het aanleiding zou geven tot misvatting.

- Advies 98/6 dd. 16 februari en 2 maart 1998 - *Werknota's*.

Werknota's die door de ambtenaar werden opgesteld om hem te helpen bij zijn werk dienen niet meegedeeld aan de belastingplichtige. De administratie zal evenwel het bedrag van de belasting en de wijze hoe ze hieraan komt, moeten rechtvaardigen.

- Adviezen 98/51, 98/63 en 98/65 dd. 5 mei 1998 en advies 98/137 dd. 26 oktober 1998.

Een onafgewerkt document dat geen gevaar voor misvatting oplevert, dient te worden openbaar gemaakt.

2.5.4. 2 Een advies of een mening uit vrije wil en vertrouwelijk aan de overheid meegedeeld (art. 6 § 3, 2°)

- Adviezen 98/20 dd. 16 februari en 2 maart 1997 en advies 98/125 dd. 5 oktober 1998 - *Inlichtingen door derden verstrekt*.

Inlichtingen die door derden werden verstrekt aan de fiscus in uitvoering van de artikelen 322 en 323 WIB 1992 kunnen niet als adviezen of meningen uit vrije wil en vertrouwelijk aan de overheid worden meegedeeld, worden beschouwd. Hetzelfde geldt, in principe, voor een anonieme klachtbrief die aan de fiscus werd geadresseerd.

2.5.4.3 De kennelijke onredelijkheid van de aanvraag (art. 6 § 3, 3°)

- Advies 97/6 dd. 3 februari 1997 - *Afwijzing van aanvraag door Volksvertegenwoordiger omdat de documenten zich bij de Kamer van Volksvertegenwoordiger bevinden*.

De Commissie geeft een negatief advies naar aanleiding van de aanvraag door een lid van de Kamer van Volksvertegenwoordigers gesteld aan de Staatssecretaris van Ontwikkelingssamenwerking tot het bekomen, in toepassing van de wet van 11 april 1994, van de jaarverslagen omtrent de eerbiediging van de internationaal erkende mensenrechten. Aangezien de gevraagde documenten zich, in toepassing van art. 3 van de wet van 7 februari 1994 om het beleid van de ontwikkelingssamenwerking te toetsen aan de eerbied voor de rechten van de mens, bij de Kamer en de Senaat bevinden, werd de aanvraag uitgaande van een lid van de Kamer, als kennelijk onredelijk beschouwd.

2.6 De openbaarheid van bestuur en het auteursrecht (art. 9)

- Advies 97/33 dd. 14 april 1997 - *Kopiëren van fotodocumentatie in Koninklijk Museum.*

De CTB was van oordeel dat aan de aanvraag om een waardevolle collectie fotodocumentatie te raadplegen en zo nodig te kopiëren, aanvraag die was ingediend door een terzake gespecialiseerd kunsthistoricus in het kader van een wetenschappelijk onderzoek, een positief gevolg diende te worden gegeven. De CTB was van oordeel dat i.c. vanwege de administratie van de Koninklijke Musea een bijzondere inspanning mocht worden gevraagd. De aandacht werd voor het overige ook gevestigd op de noodzaak tot eerbiediging van de auteursrechten in geval van fotokopiëren van de betreffende documenten.

- Advies 97/102 dd. 12 november 1997 - *Kopie van documenten betreffende de software voor geautomatiseerde stemmen.*

Door de CTB werd de aandacht gevestigd op het mogelijks auteursrechtelijk aspect dat met het reproduceren van de documenten betreffende de software voor geautomatiseerd stemmen verbonden kan zijn.

- Advies 97/135 dd. 16 februari 1998 - *Het bekomen van een afschrift van een licentieverhandeling (scriptie) verondersteld de voorafgaande toestemming van de auteur of de auteurs.*

De CTB, met verwijzing naar art. 9 van de wet van 11 april 1994, wijst verzoeker erop dat voor het bekomen van een integrale kopie van een licentieverhandeling vooraf de toestemming moet worden bekomen van de auteurs of van de personen aan wie de auteursrechten zijn overgedragen. De consultatie ter plaatse in de bibliotheek is wel mogelijk. Met verwijzing naar art. 22 § 1, 4° van de Auteurswet maakt de CTB de aanvrager opmerkzaam op de mogelijkheid om, zonder toestemming van de auteur, korte fragmenten uit het bedoelde werk te fotocopiëren voor zover de reproductie bestemd is voor privé-gebruik.

2.7 Openbaarheid van bestuur en archiefwetgeving

- Advies 97/134 dd. 2 april 1998 - *Niet de openbaarheidswet maar de archiefwet bepaalt de openbaarmaking van het bestand van een officiële Duitse bezettingsadministratie 1940 - 1944 (Divisenschuttkommando).*

Door het Studie- en Documentatiecentrum "Oorlog en Hedendaagse maatschappij" (Soma) werd de vraag gesteld in hoeverre bepaalde documenten die bij het Soma zijn gedeponeerd, in aanmerking komen om daarvan een afschrift te verlenen aan een in de VS gevestigde privé-instelling. De CTB acht twee mogelijkheden van toepassing. Ofwel is het Soma te beschouwen als een instelling die afhangt van het Algemeen Rijksarchief en dan geldt art. 11 § 4 van de openbaarheidswet. Enkel de Archiefwet is dan van toepassing, niet de bepalingen inzake de passieve openbaarheid van bestuur zoals voorzien in de wet van 11 april 1994. Ofwel is het Soma te beschouwen als een centrum dat organiek niet ressorteert onder het Algemeen Rijksarchief, maar dient te worden aangenomen dat Soma deze archieven beheert onder toepassing van de Archiefwet zoals deze geldt ten aanzien van het Algemeen

Rijksarchief. Het voorgaande heeft tot gevolg dat hoe dan ook toepassing dient te worden gemaakt van de Archiefwet van 24 juni 1955 en van het KB van 12 december 1957 en dus niet van de wet van 11 april 1994.

2.8 De Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten en toepassing van de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten

In de loop van 1998 heeft de CTB de adviesaanvragen in het kader van een procedure tot heroverweging in het kader van de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten telkens onbeantwoord gelaten. De aanvragers is erop gewezen dat de koninklijke besluiten die de samenstelling van de CTB zullen wijzigen, teneinde de opdracht die haar werd toegewezen door art. 9 van de wet van 12 november 1997 betreffen de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten deskundig uit te voeren, nog niet werden gepubliceerd. De CTB is van oordeel dat zij in haar huidige samenstelling terzake geen advies kan verstrekken. Ook adviesaanvragen uitgaande van provinciale of gemeentelijke administratieve overheden werden (voorlopig) niet behandeld.

III. Overwegingen van de Commissie

1. De Commissie heeft er meermaals op gewezen dat de samenstelling van de Commissie problematisch is geworden sinds de inwerkingtreding van de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en de gemeenten.
De samenstelling van de Commissie zou grondig moeten worden herzien om rekening te houden met de specificiteit van de zaken die deze besturen aanbelangen.
Er wordt voorgesteld twee afdelingen op te richten: één voor de federale en één voor de gemeentelijke en provinciale aangelegenheden met dien verstande dat de principiële zaken door de verenigde Commissie zouden moeten behandeld worden om de eenheid van jurisprudentie veilig te stellen.
2. De Commissie heeft er reeds meermaals de aandacht op gevestigd dat zij in haar huidige samenstelling en met inachtneming van de haar ter beschikking gestelde middelen niet in staat is om tijdig advies uit te brengen. Zij heeft dan ook voorgesteld dat haar de mogelijkheid zou worden geboden om de wettelijke termijn met maximaal twee maal dertig dagen te verlengen.
3. De huidige leden van de Commissie werden benoemd door het koninklijk besluit van 27 juni 1994. Art. 1 van het koninklijk besluit van 27 juni 1994 tot regeling van de samenstelling en de werkwijze van de Commissie bepaalt dat de benoeming geldt voor een termijn van 3 jaar. In zijn huidige samenstelling is de Commissie dus sedert de zomer van 1997 ontslagnemend maar zij werkt sindsdien verder op basis van het beginsel van de continuïteit van het bestuur. Rekening houdend met de huidige wetgeving loopt het mandaat van de huidige leden, zelfs bij een hernieuwing van hun aanstelling, af op 1 juli 2000.
4. De Commissie heeft steeds gepleit voor meer overleg onder de verschillende overheden, zowel federale als gemeenschaps- en gewestelijke, opdat de wetgeving inzake openbaarheid zoniet op een eenvormige, dan wel op een op elkaar afgestemde wijze geconcipieerd en toegepast zou worden.
Zoals reeds gesteld in het jaarverslag 1996 moet zonder afbreuk te willen doen aan de bevoegdheden van de verschillende overheden terzake, hierbij worden vastgesteld dat deze regelgeving op verschillende niveaus opvallende verschillen bevat inzake:
 - het toepassingsgebied van de regelgeving;
 - de omschrijving van de bestuursdocumenten en de documenten van persoonlijke aard;
 - de al dan niet toepasselijkheid van de wetgeving m.b.t. documenten waarover nog geen eindbeslissing is genomen;
 - de wijze waarop het verzoek tot openbaarheid dient te gebeuren;
 - de termijnen waarop het verzoek tot openbaarheid dient te gebeuren;
 - de termijnen waarbinnen de administratie dient te reageren;
 - de procedures en termijnen tot heroverwegingneming of beroep;
 - de implicaties van de adviezen of beslissingen van de beroepsinstanties (...)

De Commissie is van oordeel dat het instandhouden van een aantal van deze verschillen niet bijdraagt tot de toegankelijkheid en de praktische toepassing van deze wetgeving. Voor de burger is het alleszins moeilijk begrijpbaar waarom deze regelgeving en deze procedures op de diverse niveaus zo verschillend zijn.

5. Uit de hierboven vermelde statistieken blijkt duidelijk dat het aantal fiscale zaken alsmaar toeneemt. Een cruciale vraag in deze zaken is deze van de mededeling van de stukken die in het fiscaal dossier berusten en die afkomstig zijn uit een strafdossier.
Oorspronkelijk was de Commissie van mening dat dergelijke stukken niet meegedeeld mochten worden zonder de uitdrukkelijke toelating van de Procureur-generaal of diens gevolmachtigde. Ten gevolge van het arrest nr. 66.860 dd. 18 juni 1997 "Matagne" van de Raad van State heeft de Commissie haar standpunt herzien om aan dit arrest correct gevolg te geven.
De Commissie is echter van mening dat de mededeling van de stukken die uit een strafdossier voortkomen in zekere gevallen aanleiding kan geven tot ernstige bezwaren.
Zij is daarom van mening dat een initiatief van de wetgever terzake nuttig zou zijn om in deze aangelegenheid enige klaarheid en rechtszekerheid te brengen.
6. De Commissie stelt ook voor dat de wet van 22 maart 1995 tot instelling van de federale ombudsmannen gewijzigd zou worden om uitdrukkelijk te voorzien dat de procedurestukken en briefwisseling die tussen de federale ombudsmannen en de federale administratieve overheden uitgewisseld worden in het kader van de wettelijke opdrachten die aan het college van federale ombudsmannen toevertrouwd worden en die zich bij een federale administratieve overheid bevinden, niet onder de toepassing van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur vallen. Dit om de goede werking van deze opdrachten te garanderen. Dergelijke stukken mogen noch door het college zelf, noch door de administratieve overheden worden meegedeeld.
7. Inzake de betaling van afschriften" stelt de Commissie vast dat een voorafgaande storting op een rekening ter betaling van een "afschrift" via Internet, een factor is die het voordeel van de snelheid van het Internet-systeem tenietdoet. Bovendien verdient het aanbeveling om bij een harmonisering en actualisering van het wettelijke kader inzake openbaarheid van bestuur nadrukkelijker rekening te houden met de ontwikkelingen van de zgn. "informatiesnelweg". Een grondige studie dringt zich terzake op.
8. De Commissie neemt akte van de wet van 25 juni 1998 die de administraties verplicht de eindbeslissing ook aan de Commissie toe te sturen. Zij heeft het initiatief genomen om de administratieve overheden te wijzen op de verplichting die deze wet hen oplegt.

IV Wetgeving - rechtspraak - rechtsleer

4.1 Gecöördineerde Grondwet

4.1.1 Wetgeving

art. 32 Gec. G.W., *B.S.* 29 juni 1993 (inwerkingtreding 1 januari 1995)

4.1.2 Rechtspraak

Arbitragehof nr. 24/96, 27 maart 1996, *B.S.* 26 april 1996; *A.A.* 1996, 225; *T.B.P.* 1996, (verkort) 437; *T.M.R.* 1996, 261

Arbitragehof nr. 17/97, 25 maart 1997, *B.S.* 24 april 1997; *A.A.* 1997, 209 noot DEFOORT, P.; *J.T.* 1997, 476; *TRD & I* 1997, afl. 6, 23; *R.W.* 1997 - 98, 361, *Jaarboek Mensenrechten 1996 - 1997*, 362, noot VAN MENSEL, A.

R.v.St. nr. 68.860 van 18 juni 1997, *Journ. dr. fisc.* 1997, 412; *Fisc. Koer.* 1997, 458 (samenvatting) met noot DEFOOR, W., 461 - 462; *J.D.F.* 1997, 238 met noot; *Act. fisc.* 1997, met noot MAGREMANNE, J. afl. 31, 1; *T. Gem.* 1998, 77 met noot; *J.T.* 1998, 256, noot GARABDIAN, D.; *Fisc. Act.* 1997 (weergave DEFOOR, W.), afl. 25, 1; *F.J.F.* 1997, 238; *T.B.P.* 1998 (weergave), 227.

Arbh. Gent 17 januari 1997, *A.J.T.* 1997 - 1998, 135, noot L. VENY, 136 - 142.

Kort Ged. Rb. Namen 14 februari 1997, *J.M.L.B.* 1997, 947 met noot VAN NUFFEL, E. en LAGASSE, D.; *J.T.* 1997, 344; *T.B.P.* 1997, 363, met noot J. STEVENS; *T. Aann.* 1997, 334 met noot FLAMM, M.

4.1.3 Bibliografie

ALEN, A. m.m.v. CLEMENT, J. VAN HAEGENDOREN, G. en VAN NIEUWENHOVE, J., *Handboek van het Belgisch Staatsrecht*, Antwerpen, Kluwer Rechtswetenschappen België, 1995, 682 - 684.

ALEN, A., *Handboek van het Belgisch Staatsrecht*, Syllabusuitgave Deel IV - V, Antwerpen, Kluwer Rechtswetenschappen België, nr. 699, 461.

BLOEMEN, H., "Het recht op openbaarheid van bestuursdocumenten, een bijzonder grondrecht", in *Mediarecht, Overheidsvoorlichting*, Antwerpen, Kluwer Rechtswetenschappen België, 1994.

BOES, M., "Openbaarheid van bestuur. Bevoegdheidsverdeling. De federale openbaarheidsregeling", in DRAYE, A.M. (ed.), *Openbaarheid van bestuur in Vlaanderen, België en de Europese instellingen. Referaten van de studiedag van 22 september 1995*, Leuven, Instituut voor Milieurecht, K.U.Leuven, 1996, 11 - 27.

BREMS, E., "De nieuwe grondrechten in de Belgische Grondwet en hun verhouding tot het internationale, inzonderheid het Europese Recht", *T.B.P.* 1995, 619 - 636.

COLIN, H., "In hoeverre is een wettelijke of decretale regeling, die bestuursdocumenten aan de openbaarheid onttrekt zolang de desbetreffende aangelegenheid zich, nog in de

besluitvormingsfase bevindt, verzoenbaar met art. 32 van de Gecoördineerde Grondwet?" *T.B.P.*, 1996, 576 - 582.

DE TERWANGNE, C., "L'accès du public à l'information détenue par l'administration", *Rev. B. dr. Const.* 1996, 107 - 138.

DUJARDIN, J., MAST, A., VAN DAMME, M. en VANDE LANOTTE, J., *Overzicht van het Belgisch administratief recht*, Brussel, Kluwer Rechtswetenschappen België, 1996¹⁴, 564 - 574.

ERGEC, R., "La transparence administrative comme droit fondamental et ses limites", *A.P.(T)* 1993, 87 - 95.

JONGEN, F., "La publicité de l'administration", *J.T.* 1995, 777 - 788, 779 - 780.

JONGENEELLEN, I., "Openbaarheid van bestuur in de Belgische wetgeving", *Jura Falc.* 1994 - 95, 563 - 608.

LEWALLE, P., *Contentieux administratif*, in *Collection scientifique de la Faculté de droit*, Luik, Edition Collection Scientifique de la Faculté de Droit de Liège, 1997, 50 - 52.

LEWALLE, P., PÂQUES, M. en BLAISE, A.H., *Prévenir les contestations entre administrations et administrés*, in *Programme Protection juridique du Citoyen*, Brussel, Services fédéraux des affaires scientifiques, techniques et culturelles, 1997, 13 - 16.

PAS, W., "De Wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur", *Mediarecht, Overheidsvoorlichting*, Antwerpen, Kluwer Rechtswetenschappen België, 1995, 1 - 16.

PEPELIER, P., "De openbaarheid van het overheidshandelen in de democratische rechtsstaat", *T.B.P.* 1995, 707 - 715.

SCHRAM, F., "Openbaarheid van bestuur: een voorbeeld van interactie tussen het Europees en nationaal publiekrecht", *T.B.P.*, 1999, 155 - 179.

VANDE LANOTTE, J. m.m.v. GOEDERTIER, G., *Inleiding tot het publiek recht, Deel II: Overzicht van het publiek recht*, Brugge, Die Keure, 1997², 940 - 949.

4.2.1 Federale wetgeving

4.2.1 Wetgeving

Wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur, *B.S.* 30 juni 1994 (tweede uitgave).

- ⇒ K.B. 23 juni 1994 tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur, *B.S.* 30 juni 1994 (tweede uitgave).
- ⇒ K.B. 27 juni 1994 tot regeling van de samenstelling en de werkwijze van de Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten, *B.S.* 30 juni 1994 (tweede uitgave).
- ⇒ K.B. 27 juni 1994 houdende de benoemingen bij de Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten, *B.S.* 30 juni 1994 (tweede uitgave)

- ⇒K.B. 30 augustus 1996 tot vaststelling van het bedrag van de vergoeding verschuldigd voor het ontvangen van een afschrift van een bestuursdocument, *B.S.* 20 september 1996.
- ⇒K.B. 15 april 1999 houdende de benoemingen bij de Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten, *B.S.* 15 april 1999.
- ⇒Circulaire van de Administratie van Fiscale Zaken over de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur, nr. CiRH.835/502.739, 3 januari 1997, *Bull. Bel.* 1998, 251.

Wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten, *B.S.* 19 december 1997.

- ⇒Omz. BA 98/11 van 1 december 1998 betreffende de openbaarheid van bestuur - retributie voor afschriften van bestuursdocumenten, *B.S.* 12 januari 1999.

Wet van 25 juni 1998 tot wijziging van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur en de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten, *B.S.* 4 september 1998.

4.2.2 Parlementaire vragen

Hand.Senaat, 1997 - 1998, 16 juli 1998, 6102 - 6103: mondelinge vraag van de heer Boutmans aan de vice-eerste minister en minister van binnenlandse zaken over "De Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten".

Vr. en Antw. Senaat 1995 - 1996, 3 september 1996, (Vr. nr. 103 CALUWE).

Vr. en Antw. Kamer van Volksvertegenwoordigers 1996 - 1997, 8 oktober 1996, 6935 - 6936 (Vr. nr 372 MOORS).

Vr. en Antw. Senaat 1996 - 1997, 15 oktober 1996, 1402 - 1403.

Vr. en Antw. Kamer van Volksvertegenwoordigers 1996 - 1997, 21 oktober 1996, 7244 - 7246, (Vr. nr. 372 MOORS).

Vr. en Antw. Senaat, 1996 - 1997, 29 april 1997, 2163 (Vr. nr. 281 BOUTMANS).

Vr. en Antw. Senaat, 1996 - 1997, 29 april 1997, 2166 (Vr. nr. 288 BOUTMANS).

Beknopt Verslag Commissie Binnenlandse Zaken, Algemene Zaken en Openbaar Ambt, Kamer van Volksvertegenwoordigers, GZ 1996 - 1997, 2 juli 1997, C 282-2 - C 282-3 (Vr. nr. 251 VAN ERPS).

Vr. en Antw. Senaat 1996 - 1997, 26 augustus 1997, 2619 (Vr. nr. 243 BOUTMANS).

Vr. en Antw. Senaat 1997 - 1998, 12 november 1997, 2941 - 2943 (Vr. nr. 333 HATRY).

Vr. en Antw. Senaat 1997 - 1998, 6 januari 1998, 3260 (Vr. nr. 707 BOUTMANS).

Vr. en Antw. Kamer van Volksvertegenwoordigers 1997 - 1998, 12 januari 1998, 15253 - 15255 (Vr. nr. 1076 DIDDEN).

Vr. en Antw. Senaat 1997 - 1998, 20 januari 1998, 3273 (Vr. 707/1 BOUTMANS).

Vr. en Antw. Senaat 1997 - 1998, 20 januari 1998, 3292 (Vr. 707/17 BOUTMANS).

Vr. en Antw. Senaat 1997 - 1998, 20 januari 1998, 3303 (Vr. 707/7 BOUTMANS).

Vr. en Antw. Senaat 1997 - 1998, 20 januari 1998, 3307 (Vr. 707/10 BOUTMANS).

Vr. en Antw. Senaat 1997 - 1998, 20 januari 1998, 3314 (Vr. 707/14 BOUTMANS).

Vr. en Antw. Senaat 1997 - 1998, 3 februari 1998, 3351 - 3352 (Vr. 243 BOUTMANS).

Vr. en Antw. Senaat 1997 - 1998, 3 februari 1998, 3406 (Vr. 707/8 BOUTMANS).

Vr. en Antw. Senaat 1997 - 1998, 17 februari 1998, 3351 - 3352 (Vr. 243 BOUTMANS).

Vr. en Antw. Senaat 1997 - 1998, 17 februari 1998, 3406 (Vr. 707/2 BOUTMANS).

Vr. en Antw. Senaat 1997 - 1998, 17 februari 1998, 3411 (Vr. 707/6 BOUTMANS).

Vr. en Antw. Senaat 1997 - 1998, 17 februari 1998, 3420 (Vr. 707/9 BOUTMANS).

Vr. en Antw. Senaat 1997 - 1998, 17 februari 1998, 3423 - 2424 (Vr. 707/11 BOUTMANS).

- Vr. en Antw.* Senaat 1997 - 1998, 17 februari 1998, 3431 (Vr. 707/15 BOUTMANS).
- Vr. en Antw.* Senaat 1997 - 1998, 17 februari 1998, 3433 (Vr. 707/16 BOUTMANS).
- Vr. en Antw.* Senaat 1997 - 1998, 17 maart 1998, 3489 - 3491 (Vr. 806 HATRY).
- Vr. en Antw.* Senaat 1997 - 1998, 17 maart 1998, 3534 (Vr. 707/10 BOUTMANS).
- Vr. en Antw.* Senaat 1997 - 1998, 24 maart 1998, 3568 (Vr. 707/1 BOUTMANS).
- Vr. en Antw.* Kamer van Volksvertegenwoordigers 1997 - 1998, 20 april 1998, 17294 - 17296 (Vr. 816 VAN DIENDEREN).
- Vr. en Antw.* Senaat 1997 - 1998, 19 mei 1998, 3816 - 3818, nr. 1-73 (Vr. nr 333 HATRY).
- Vr. en Antw.* Senaat 1997 - 1998, 30 juni 1998, 3945 (Vr. 1095 BOUTMANS).
- Vr. en Antw.* Senaat 1997 - 1998, 30 juni 1998, 3966 (Vr. 707/5 BOUTMANS).
- Vr. en Antw.* Senaat 1997 - 1998, 25 augustus 1998, 4219 (Vr. 1095 BOUTMANS).
- Vr. en Antw.* Senaat 1998 - 1999, 20 oktober 1998, 4454 (Vr. nr. 707/3 BOUTMANS).
- Vr. en Antw.* Senaat 1998 - 1999, 3 november 1998, 4504 (Vr. nr. 1325 WEYTS).
- Vr. en Antw.* Senaat 1998 - 1999, 1 december 1998, 4601 (Vr. nr. 1388 DELCROIX).
- Vr. en Antw.* Senaat 1998 - 1999, 26 januari 1999, 4807 - 4808 (Vr. nr. 707/11 BOUTMANS).
- Vr. en Antw.* Senaat 1998 - 1999, 26 januari 1999, 4813 (Vr. nr. 707/12 BOUTMANS).
- Vr. en Antw.* Senaat 1998 - 1999, 26 januari 1999, 4816 (Vr. nr. 1323 BOUTMANS).
- Vr. en Antw.* Kamer van Volksvertegenwoordigers GZ 1998 - 1999, 15 maart 1999, 22250 - 22251 (Vr. nr 978 VISEUR).
- Vr. en Antw.* Kamer van Volksvertegenwoordigers GZ 1998 - 1999, 15 maart 1999, 22391 - 22392 (Vr. nr. 984 GHESQUIERE).
- Vr. en Antw.* Senaat GZ 1998 - 1999, 9 maart 1999, 4923 - 4925 (Vr. nr. 93 OLIVIER).

4.2.3 Rechtspraak

4.2.3.1 Wet van 11 april 1994

Arbitragehof nr. 85/94, 1 december 1994, *B.S.* 28 januari 1995; *A.A.* 1994, 987.

Arbitragehof nr. 48/96, 12 juli 1996, *B.S.*, 15 augustus 1996.

Arbitragehof nr. 69/99, 17 juni 1999 (zie bijlage)

R.v.St. nr. 49.706 van 17 oktober 1994.

R.v.St. nr. 50.068 van 7 november 1994.

R.v.St. nr. 51.549 van 6 februari 1995, *J.L.M.B.* 1995, 536; *R.R.D* 1995, 239 met advies JAUMOTTE, J.; *T.B.P.* (verkort) 1995, 598.

R.v.St. nr. 53.800 van 19 juni 1995.

R.v.St. nr. 54.901 van 29 augustus 1995, *TRD & I* 1995, 1005.

R.v.St. nr. 56.225 van 13 november 1995; *Rev. dr. étr.* 1996, 45 met noot DUFASNE, J.; *J.T.* 1996, 598 met noot.

R.v.St. nr. 57.934 van 31 januari 1996.

R.v.St. nr. 58.514 van 8 maart 1996, *P & B* 1996, 210 met noot GOFFAUX, P.; *Fisc. Koer.* 1996 (weergave), 372, noot X; *J.D.F.* 1996, 81, noot NEMERY DE BELLEVAUX, J.; *F.J.F.*, 1996, 288.

R.v.St. nr. 58.655 van 18 maart 1998.

R.v.St. nr. 59.897 van 5 juni 1996, *J.D.F.* 1996, 250.

R.v.St. nr. 59.900 van 5 juni 1996.

R.v.St. nr. 59.924 van 6 juni 1996, *R.W.* 1996 - 97, 711; *T.B.P.* 1996, 798.

R.v.St. nr. 60.563 van 27 juni 1996.

R.v.St. nr. 62.547 van 14 oktober 1996; *Fisc. Koer.* 1996 (weergave), 612 met noot DEFOOR, W.; *P & B* 1996, 216 met noot; *Act. fisc.* 1997 (weergave), afl. 9, 7; *T.B.P.* 1997, (verkort) 211, *R.R.D.* 1996, 664.

R.v.St. nr. 62.548 van 14 oktober 1996, *P& B* 1998, 30 met noot DELOFFE; *Jaarboek Mensenrechten 1996 - 1997, in Jaarboek van het Interuniversitair Centrum voor Mensenrechten*, Maklu Antwerpen, 1997 (verkort) 396, noot CRAENEN, G., 398 - 400.

R.v.St. nr. 62.636 van 21 oktober 1996.

R.v.St. nr. 62.921 van 5 november 1996.

R.v.St. nr. 62.922 van 5 november 1996.

R.v.St. nr. 62.923 van 5 november 1996.

R.v.St. nr. 62.924 van 5 november 1996.

R.v.St. nr. 62.950 van 6 november 1996.

R.v.St. nr. 63.283 van 26 november 1996.

R.v.St. nr. 63.464 van 9 december 1996.

R.v.St. nr. 63.650 van 18 december 1996, *F.J.F.* 1997, 410.

R.v.St. nr. 68.860 van 18 juni 1997, *Journ. dr. fisc.* 1997, 412; *Fisc. Koer.* 1997, 458 (samenvatting) met noot DEFOOR, W., 461 - 462; *J.D.F.* 1997, 238 met noot; *Act. fisc.* 1997, met noot MAGREMANNE, J. afl. 31, 1; *T. Gem.* 1998, 77 met noot; *J.T.* 1998, 256, noot GARABDIAN, D.; *Fisc. Act.* 1997 (weergave DEFOOR, W.), afl. 25, 1; *F.J.F.* 1997, 238; *T.B.P.* 1998 (weergave), 227. (in bijlage opgenomen)

R.v.St. nr. 66.861 van 18 juni 1997.

R.v.St. nr. 66.862 van 18 juni 1997.

R.v.St. nr. 68.609 van 2 oktober 1997, *F.J.F.* 1998, 380; *R.G.F.* (weergave MAGREMANNE, J.), 282. (in bijlage opgenomen)

R.v.St. nr. 68.610 van 2 oktober 1997, *F.J.F.*, 1998, 382, *R.G.F.* 1998 (weergave MAGREMANNE, J.), 282. (in bijlage opgenomen)

R.v.St. nr. 70.844 van 16 januari 1998. (in bijlage opgenomen)

R.v.St. nr. 71.688 van 9 februari 1998, *Fisc. Koer.* 1998 (weergave DEFOOR, W.), 350, noot DEFOOR, W.; *T.B.P.*, 1998 (weergave), 690; *T. Gem.* 1999, 71 - 75. (in bijlage opgenomen)

R.v.St. nr. 72.761 van 26 maart 1998.

R.v.St. nr. 72.762 van 26 maart 1998.

R.v.St. nr. 73.573 van 11 mei 1998.

R.v.St. nr. 73.705 van 15 mei 1998, *J.L.M.B.* 1999, 180 - 183 met noot L. DEHIN, p. 183 - 185.

R.v.St. nr. 77.432 van 7 december 1998. (in bijlage opgenomen)

Vred. Roeselare 30 mei 1995, *T. Vred.* 1996, 289 - 291.

Rb. Brugge, 14 februari 1996, *T.Gez.*, 1996 - 97, 284.

Vred. Schaarbeek 5 juni 1996, *Rev.dr. étr.* 1996, 397; *T. Vreemd.* 1996, 57 met noot.

Kh. Brussel (vorder. stopz.) 12 juli 1996, *DAOR* 1996, afl. 39, 73, met noot G. BALLON; *D.C.C.R.*, 1996, 351, met noot F. DOMONT-NAERT; *R.W.*, 1996 - 1997 (verkort), 855, met noot J. MEEUSEN.

Comm. Voorlopige Hechtenis, 23 mei 1996, *Rev. dr. pén.* 1997, 796 - 798.

Adv. Comm. Toeg. tot bestuursdocumenten 20 februari 1995, *J.D.F.* 1996, 60.

Adv. Comm. Toeg. tot bestuursdocumenten 19 september 1995, *J.T.* 1996, 287 met noot.

4.2.3.2 Wet van 12 november 1997

Arbitragehof (ingeschreven onder rolnummer 1357): verzoekschrift ingediend door de Vlaamse Regering waarbij de vernietiging wordt gevraagd van artikel 9, § 1 van de genoemde wet wegens schending van de regels die door of krachtens de Grondwet zijn vastgesteld voor het bepalen van de onderscheiden bevoegdheid van de Staat, de gemeenschappen en de gewesten - uitspraak verwacht vóór 15 juli 1999.

4.2.4 Bibliografie

4.2.4.1 Wet van 11 april 1994

ANDERSEN, R., "De Commissie voor de toegang tot overheidsdocumenten", in DRAYE, A.M. (ed.), *Openbaarheid van bestuur in Vlaanderen, België en de Europese instellingen. Referaten van de studiedag van 22 september 1995*, Leuven, Instituut voor Milieurecht, K.U.Leuven, 1996, 119 - 125.

ANDERSEN, R. (ed), *Jaarverslagen 1994 - 1995 van de commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten*, Brussel, Ministerie van Binnenlandse Zaken, 1996, 141 p.

ANDERSEN, R. (ed), *Jaarverslag 1996 van de commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten*, Brussel, Ministerie van Binnenlandse Zaken, 1997, 181 p.

BAILLEUX, A. en GOOSSENS, C., "Raad van State erkent recht op kennisname fiscaal dossier", *Fiskoloog* 1997, afl. 632, 6 - 7.

BALTUS, F., "Quand et comment obtenir la consultation de son dossier auprès de l'Administration fiscale?", *C & FP*, 1997, afl. 3, 59 - 65.

BAMPS, Chr. "Openbaarheid van bestuur: de federale wet van 11 april 1994 toegelicht", *Rec. Arr. R.v.St.* 1996, 21 - 45.I

BERCKX, P., "De openbaarheid van bestuur op federaal niveau", *T.B.P.* 1994, 815 - 818.

BOES, M., "Openbaarheid van bestuur" in X. (ed.), *Liber Amicorum Alfons Vandeurzen*, Gent, Mys & Breesch, 1995, 39 - 61.

BOES, M., "Openbaarheid van bestuur. Bevoegdheidsverdeling. De federale openbaarheidsregeling", in DRAYE, A.M. (ed.), *Openbaarheid van bestuur in Vlaanderen, België en de Europese instellingen. Referaten van de studiedag van 22 september 1995*, Leuven, Instituut voor Milieurecht, K.U.Leuven, 1996, 11 - 27.

BOES, M., "Polders en Wateringen en de openbaarheid van bestuur", *Polders en Wateringen. Informatieblad van de vereniging van Vlaamse polders en wateringen vzw* oktober 1996, 13^e jg. nr. 31, 10 - 16.

CLEMENT, J., "Openbaarheid van bestuur in provincies en gemeenten", in DRAYE, A.M. (ed.), *Openbaarheid van bestuur in Vlaanderen, België en de Europese instellingen. Referaten van de studiedag van 22 september 1995*, Leuven, Instituut voor Milieurecht, K.U.Leuven, 1996, p. 91 - 125.

DE BAERE, R., "Openbaarheid van milieu-informatie", *T.M.R.*, 1995, 90 - 118.

DE MAERTELAERE, J., *De commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten: overzicht van de adviespraktijk September 1994 - December 1997*, Brussel, Ministerie van Binnenlandse Zaken, 1998, 102 p.

DE TERWANGNE, C., "L'accès du public à l'information détenue par l'administration", *Rev.b.dr.const.* 1996, 107 - 138.

D'HOOGHE, D., "De Wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur", *A.J.T.*, 1994 - 95, 28 - 29.

DUFRASNE, J., "La loi du 11 avril 1994 relative à la publicité de l'administration et l'accès au dossier devant le C.G.R.A.", *Rev. dr. étr.*, 1996, 48 - 49. Noot onder R.v.St. nr. 56.225, 13 november 1995.

GOFFAUX, P., "Transparence administrative et procédures juridictionnelles", *P & B.*, 1996, 211 - 216.

JONGEN, F., "La publicité de l'administration", *J.T.* 1995, 780 - 784.

JONGEN, F., "Y-a-t-il un droit de savoir?", *Juger* 1995, 17 - 22.

LEBOUTTE, J., "La loi du 11 avril 1994 relative à la publicité de l'administration", *Mouv. comm.* 1994, 449.

LEWALLE, P., *Contentieux administratif*, in *Collection scientifique de la Faculté de droit*, Luik, Edition Collection Scientifique de la Faculté de Droit de Liège, 1997, 52 - 69.

LEWALLE, P., PÂQUES, M. en BLAISE, A.H., *Prévenir les contestations entre administrations et administrés*, in *Programme Protection juridique du Citoyen*, Brussel, Services fédéraux des affaires scientifiques, techniques et culturelles, 1997, 17 - 41.

JONGENELEN, I., "Openbaarheid van bestuur in de Belgische wetgeving", *Jura Falc.* 1994 - 1995, 563 - 608.

MEUNIER, V., "Motivation et transparence de l'action administrative: des devoirs nouveaux pour l'administration, des armes nouvelles pour l'administré", *C.J.* 1995, 78 - 84.

MOENS, L., "Openbaarheid van bestuur", *Informatieblad RIZIV* 1994, 141 - 162.

PAS, W., "De Wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur" in *Mediarecht*, Antwerpen, Kluwer Rechtswetenschappen België, 1995.

POPELIER, P., "De openbaarheid van de jurisprudentie van de Raad van State", *T.B.P.* 1997, 225 - 228.

SCHRAM, F., "Openbaarheid en archiefwetgeving", in DRAYE, A.M. (ed.), *Openbaarheid van bestuur in Vlaanderen, België en de Europese instellingen. Referaten van de studiedag van 22 september 1995*, Leuven, Instituut voor Milieurecht, K.U.Leuven, 1996, p. 153 - 207.

SCHRAM, F., "Openbaarheid van bestuur en de burgerlijke stand", *T.B.P.* 1998, 391 - 397.

SCHRAM, F., "Het begrip "bestuursdocument" als grondslag voor een nieuwe archiefregelgeving in België?", *Bibliotheek- & Archiefgids* 1998, jg. 74, 160 - 168.

SCHRAM, F., "Openbaarheid van bestuur: een voorbeeld van interactie tussen het Europees en nationaal publiekrecht", *T.B.P.*, 1999, 155 - 179.

STENMANS, A., "La transformation de la fonction administrative en Belgique. Administration publique et société", CRISP, Brussel, 1999, 137 - 143.

STIEVENARD, T., "Le droit d'accès aux documents administratifs", DELPEREE, F. (ed), *La Belgique fédérale*, Brussel, Bruylant, 1994, 415 - 425.

UYTTENDAELE, M., "Fédéralisme et libertés fondamentales: la transparence administrative au regard de l' réforme de l'Etat", *A.P.T.*, 1993, 96 - 105.

VANHEULE, D., "De Wet betreffende de openbaarheid van bestuur: hoe doorzichtig wordt het glas van de North Gate?" *T. Vreemd.* 1995, 131 - 137.

VENY, L.M. en DE MAERTELAERE, J., "De federale openbaarheidswet en de bestuurspraktijk", *C.D.P.K.*, 1 - 21.

VOORHOOF, D., "De federale openbaarheidswet van 11 april 1994. De adviezen van de Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten", in DRAYE, A.M. (ed.), *Openbaarheid van bestuur. Stand van zaken 1998*, Leuven, Instituut voor Administratief Recht K.U.Leuven, 1998, 37 - 64.

4.2.4.2 De wet van 12 november 1997

COENEN, A., "La publicité de l'activité administrative des communes", *Mouv. comm*, 1998, 129 - 145.

COLIN, H., "De Wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten. Toelichting aan de hand van de voorbereidende werken", *Binnenband*, april 1998, 2 - 5.

COLIN, H., "Passieve openbaarheid", in SUYKENS, M. (red.), *Een open en behoorlijk bestuur. Openbaarheid en klachtenbehandeling bij lokale besturen*, Brugge, Van den Broele, 1998, dl. A - II, 1 - 9.

CARON, B., "Openbaarheid van bestuur vraagt actief beleid", *De Gemeente* 1998, 46 - 49.

DE MAERTELAERE, J. "Gemeentelijke openbaarheid van bestuur in Vlaanderen: een onderzoek", *Praktijkids management voor de lokale besturen*, Diegem, Kluwer Editorial, 1998, 68 p.

HUBEAU, B., "De toepassing van de federale wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur voor provincies en gemeenten", in DRAYE, A.M. (ed), *Openbaarheid van bestuur. Stand van zaken 1998*, Leuven, Instituut voor Administratief Recht, K.U.Leuven, 1998, 105 - 135.

SCHRAM, F., "De federale wet van 1997 betreffende de openbaarheid in provincies en gemeenten: een verkennend overzicht", *Heemspiegel* 1998, 2 - 6.

SUYKENS, M., *De federale wet openbaarheid van bestuur in gemeenten en provincies*, Brussel, V.V.S.G., 1998.

SUYKENS, M., "De nieuwe wet op de openbaarheid van bestuur in provincies en gemeenten", *Nieuwsbrief De Gemeente* 1998, afl. 2, 1 - 2.

SUYKENS, M., “Wet openbaarheid van bestuur voor gemeenten”, *Nieuwsbrief De Gemeente* 1997, afl. 14. 4.

SUYKENS, M., “De federale wet openbaarheid van bestuur in provincies en gemeenten (Wet van 12 november 1997, B.S. 19.12.1997). Algemene introductie en situering”, in SUYKENS, M. (red.), *Een open en behoorlijk bestuur. Openbaarheid en klachtenbehandeling bij lokale besturen*, Brugge, Van den Broele, 1998, dl. A - I, 1 - 42.

VENY, L.M., “Wetgeving in kort bestek: openbaarheid van bestuur - provincies en gemeenten”, *R.W.* 1997 - 1998, 1059.

VENY, L.M. en DE MAERTELAERE, J., “De openbaarheidscirkel is (bijna) rond: een wettelijke regeling nu ook voor provincies en gemeenten”, *R.W.* 1997 - 1998, 1033 - 1039.

VOORHOOF, D., “Openbaarheid van bestuur in provincies en gemeenten. Het passief recht op openbaarheid. De uitzonderingsgronden en hun toepassing, met toelichting op basis van de adviespraktijk van de CTB”, in SUYKENS, M. (red.), *Een open en behoorlijk bestuur. Openbaarheid en klachtenbehandeling bij lokale besturen*, Brugge, Van den Broele, 1998, dl. A - III, 1 - 42.

X (ed.), *Documentatiemap openbaarheid van bestuur en lokaal informatiebeleid*, Brussel, Studiedag V.V.S.G., 1998.

4.3 Regelgeving op het niveau van de Vlaamse Gemeenschap

4.3.1 Wetgeving

Decreet VI. R. 23 oktober 1991 betreffende de openbaarheid van bestuursdocumenten in de diensten en instellingen van de Vlaamse regering, *B.S.* 27 november 1991.

⇒B. VI. Ex. 13 november 1991 houdende aanwerving en bezoldigingsregeling van de informatie-ambtenaar en de ombudsman in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, *B.S.* 21 november 1991.

⇒B. VI. Ex. 9 december 1992 tot uitvoering van de passieve openbaarheid zoals bepaald in het decreet van 23 oktober 1991 betreffende de openbaarheid van bestuursdocumenten in de diensten en instellingen van de Vlaamse regering, *B.S.* 15 december 1992, err. *B.S.* 23 januari 1993.

⇒B. VI. Ex. 9 december 1992 tot regeling van de ombudsfunctie in de diensten en instellingen van de Vlaamse regering, *B.S.* 15 december 1992.

Decreet VI. Parl. 13 juni 1996 tot wijziging van het decreet van 23 oktober 1991 betreffende de openbaarheid van bestuursdocumenten in de diensten en instellingen van de Vlaamse regering, *B.S.* 19 juni 1996.

Decreet VI. Parl. 7 juli 1998 houdende instelling van de Vlaamse Ombudsdienst, *B.S.* 25 augustus 1998 (ontneemt de ombudsman de bevoegdheid op te treden als beroepsinstantie m.b.t. de openbaarheid van bestuur).

4.3.2 Rechtspraak

Arbitragehof nr. 48/96, 12 juli 1996, *B.S.* 15 augustus 1996, A.A. 1996, 621; *T.B.P.* (verkort) 796.

Arbitragehof nr. 17/97, 25 maart 1997, *B.S.* 24 april 1997; A..A. 1997, 209 noot DEFOORT, P.; *J.T.* 1997, 476; *TRD & I* 1997, afl. 6, 23; *R.W.* 1997 - 98, 361, *Jaarboek Mensenrechten 1996 - 1997*, in *Jaarboek van het Interuniversitair Centrum voor Mensenrechten*, Maklu, Antwerpen 1997, 362, noot VAN MENSEL, A.

R.v.St. nr. 53.023 van 20 april 1995.

R.v.St. nr. 53.800 van 19 juni 1995.

R.v.St. nr. 58.179 van 19 februari 1996.

R.v.St. nr. 59.064 van 15 april 1996.

R.v.St. nr. 59.775 van 23 mei 1996.

R.v.St. nr. 65.946 van 21 april 1997.

R.v.St. nr. 67.207 van 30 juni 1997.

R.v.St. nr. 69.868 van 27 november 1997.

R.v.St. nr. 70.639 van 13 januari 1998.

R.v.St. nr. 73.705 van 15 mei 1998.

R.v.St. nr. 74.024 van 2 juni 1998, *T. Gem.* 1999, 75 - 77; uittreksel *T.B.P.* 1999, 207. (in bijlage opgenomen)

4.3.3 Bibliografie

CLEMENT, J., PAS, W., SEUTIN, B., VAN HAGENDOREN, G. en VAN NIEUWENHOVE, J., *Proeve van grondwet voor Vlaanderen*, Brugge, Die Keure, 1996, 104 - 105.

D'HOOGHE, D., "De openbaarheid van bestuursdocumenten in de diensten en instellingen van de Vlaamse Executieve", *R.W.* 1993 - 94, 250 - 260.

D'HOOGHE, D., "Openbaarheid van bestuur in Vlaanderen", in DRAYE, A.M. (ed.), *Openbaarheid van bestuur in Vlaanderen, België en de Europese instellingen. Referaten van de studiedag van 22 september 1995*, Leuven, Instituut voor Milieurecht, K.U.Leuven, 1996, 29 - 61.

JONGEN, F., "La publicité de l'administration", *J.T.* 1995, 779.

JONGENEELLEN, I., "Openbaarheid van bestuur in de Belgische wetgeving", *Jura Falc.* 1994 - 95, 563 - 608.

GOORDEN, J., *De ombudsman van de Vlaamse Gemeenschap: jaarverslag 1993*, Brussel, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, 1994, 292 p.

GOORDEN, J., *De ombudsman van de Vlaamse Gemeenschap: jaarverslag 1994*, Brussel, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, 1995, 298 p.

GOORDEN, J., *De ombudsman van de Vlaamse Gemeenschap: jaarverslag 1995*, Brussel, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, 1996, 309 p.

GOORDEN, J., *De ombudsman van de Vlaamse Gemeenschap: jaarverslag 1996*, Brussel, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, 1997, 178 p.

GOORDEN, J., *De ombudsman van de Vlaamse Gemeenschap: jaarverslag 1997*, Brussel, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, 1998, 199 p.

KERREMANS, S., “Ervaringen van de ombudsdienst met de toepassing van de openbaarheidsregeling van de Vlaamse Gemeenschap”, in DRAYE, A.M. (ed.), *Openbaarheid van bestuur in Vlaanderen, België en de Europese instellingen. Referaten van de studiedag van 22 september 1995*, Leuven, Instituut voor Milieurecht, K.U.Leuven, 1996, 127 - 151.

LEWALLE, P., *Contentieux administratif*, in *Collection scientifique de la Faculté de droit*, Luik, Edition Collection Scientifique de la Faculté de Droit de Liège, 1997, 45 - 50.

LEWALLE, P., PÂQUES, M. en BLAISE, A.H., *Prévenir les contestations entre administrations et administrés*, in *Programme Protection juridique du Citoyen*, Brussel, Services fédéraux des affaires scientifiques, techniques et culturelles, 1997, 65 - 70.

ORNELIS, F. “Een nieuw openbaarheidsdecreet voor Vlaanderen”, in DRAYE, A.M. (ed.), *Openbaarheid van bestuur. Stand van zaken 1998*, Leuven, Instituut voor Administratief Recht K.U.Leuven, 1998, 11 - 36.

STENMANS, A., “La transformation de la fonction administrative en Belgique. Administration publique et société”, CRISP, Brussel, 1999, 143 - 146.

SUYKENS, M., *Openbaarheidswetgeving in België: een traag proces, maar met doorbraak op Vlaams bestuursniveau*, Mediagids, Kluwer Rechtswetenschappen, 1992, 9 p.

VANDENBOSSCHE, D. en GIJSSELS, F., “De Vlaamse overheid: een glazen huis? Openbaarheid van bestuur in de praktijk gebracht”, *T.B.P.* 1993, 439 - 445.

VAN DOEL, E., HUYSE, L. en DUERINCKX, E., *Tussen burger en overheid. Een studie van de ombudsdienst van de Vlaamse Gemeenschap*, Leuven, Instituut Recht en Samenleving, K.U.Leuven, 1996.

WUYTS, H., “Openbaarheid van bestuur. Beleidsopvattingen en -initiatieven”, *T.B.P.* 1992, 558 - 564.

4.4 Regelgeving op het niveau van de Franse Gemeenschap

4.4.1 Wetgeving

Decreet Fr. Gem. R. 22 december 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur, *B.S.* 31 december 1994, err. *B.S.* 21 maart 1995.

⇒ B. Fr. Gem. Reg. 22 december 1994 genomen bij toepassing van artikel 14 van het decreet van 22 december 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur, *B.S.* 31 december 1994, err. 21 maart 1995.

⇒ B. Fr. Gem. Reg. 24 april 1995 tot uitvoering van het decreet van 22 december 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur, *B.S.* 7 juli 1995.

⇒ B. Fr. Gem. Reg. 8 juli 1997 houdende wijziging van het besluit van 24 april 1995 tot uitvoering van het decreet van 22 december 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur, *B.S.* 5 september 1997.

⇒ Cir. nr. 18 Fr. Gem. Reg. 18 mei 1995 betreffende de toepassing van het decreet van 22 december 1994, *B.S.*, 29 juli 1995.

4.4.2 Rechtspraak

R.v.St. nr. 72.863 van 31 maart 1998, *J.L.M.B.* 1998, 1036 met noot; *T.B.P.* 1998, (verkort) 768. (in bijlage opgenomen)

Adv. Comm. Toegang Bestuursdoc. 13 november 1995, *J.L.M.B.* 1995, 1672, noot D'HUART, V.; *J.D.F.* 1996, 39, met noot D'HUART, V.

Adv. Comm. Toegang Bestuursdoc. 22 april 1998, *J.D.J.* 1999, 45.

4.4.3 Bibliografie

JONGEN, J., "La publicité de l'administration", *J.T.*, 1995, 784 - 785.

LEWALLE, P., "Contentieux administratif", in *Collection scientifique de la Faculté de droit*, Luik, Edition Collection Scientifique de la Faculté de Droit de Liège, 1997, 69 - 76.

LEWALLE, P., "Prévenir les contestations entre administrations et administrés", in *Programme Protection juridique du Citoyen*, Brussel, Services fédéraux des affaires scientifiques, techniques et culturelles, 1997, 43 - 48.

STENMANS, A., "La transformation de la fonction administrative en Belgique. Administration publique et société", CRISP, Brussel, 1999, 146 - 147.

4.5 Regelgeving in het Waals Gewest

4.5.1 Wetgeving

Decreet W. Gew. R. 30 maart 1995 betreffende de openbaarheid van bestuur, *B.S.*, 28 juni 1995.
 ⇒ B. W. Reg. 9 juli 1998 tot bepaling van de documenten die gebruikt moeten worden en van de vergoeding die geëist kan worden in uitvoering van het decreet van 30 maart 1995 betreffende de openbaarheid van bestuur, *B.S.* 21 juli 1998.

4.5.2 Rechtspraak

Kort Ged. Rb. Namen 14 februari 1997, *J.M.L.B.* 1997, 947 met noot VAN NUFFEL, E. en LAGASSE, D.; *J.T.* 1997, 344; *T.B.P.* 1997, 363, met noot J. STEVENS; *T. Aann.* 1997, 334 met noot FLAMM, M.

4.5.3 Bibliografie

JONGEN, J., "La publicité de l'administration", *J.T.*, 1995, 785 - 786.

LEWALLE, P., "Contentieux administratif", in *Collection scientifique de la Faculté de droit*, Luik, Edition Collection Scientifique de la Faculté de Droit de Liège, 1997, 84 - 94.

LEWALLE, P., “Prévenir les contestations entre administrations et administrés”, in *Programme Protection juridique du Citoyen*, Brussel, Services fédéraux des affaires scientifiques, techniques et culturelles, 1997, 49 - 55.

STENMANS, A., “La transformation de la fonction administrative en Belgique. Administration publique et société”, CRISP, Brussel, 1999, 147.

4.6 Regelgeving in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

4.6.1 Wetgeving

Ord. Br. H. R. 30 maart 1995 betreffende de openbaarheid van bestuur, *B.S.* 23 juni 1995.

⇒ B. BR. H. Reg. 26 september 1996 tot regeling van de samenstelling en de werkwijze van de Gewestelijke Commissie voor de toegang tot de bestuursdocumenten, *B.S.* 16 oktober 1996.

⇒ B. Br. H. Reg. 26 september 1996 tot aanwijzing van de leden van de Gewestelijke Commissie voor de toegang tot de bestuursdocumenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, *B.S.* 16 oktober 1996.

⇒ B. Br. H. Reg. 9 oktober 1997 tot verlenging van het mandaat van sommige leden van de Gewestelijke Commissie voor de toegang tot de bestuursdocumenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, *B.S.* 31 januari 1998.

⇒ B. Br. H. Reg. 15 januari 1998 ter verlenging van het mandaat van sommige leden van de Gewestelijke Commissie voor de toegang tot de bestuursdocumenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, *B.S.* 10 juni 1998.

⇒ B. Br. H. Reg. 19 maart 1998 tot wijziging van het besluit van de Brusselse Commissie voor de toegang tot de bestuursdocumenten, *B.S.*, 17 juli 1998.

⇒ B. Br. H. Reg. 10 september 1998 tot aanwijzing van de leden van de Gewestelijke Commissie voor de toegang tot de bestuursdocumenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, *B.S.* 23 december 1998, p. 40.785.

4.6.2 Rechtspraak

-

4.6.3 Bibliografie

JONGEN, F., “La publicité de l’administration”, *J.T.* 1995, 787.

LEWALLE, P., “Contentieux administratif”, in *Collection scientifique de la Faculté de droit*, Luik, Edition Collection Scientifique de la Faculté de Droit de Liège, 1997, 76 - 84.

LEWALLE, P., “Prévenir les contestations entre administrations et administrés”, in *Programme Protection juridique du Citoyen*, Brussel, Services fédéraux des affaires scientifiques, techniques et culturelles, 1997, 57 - 62.

SCHRAM, F., “Openbaarheid van bestuur op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest” in *Modellen voor het bedrijfsleven*, Deurne, Kluwer Rechtswetenschappen, 1998, I.109. 1 - 24.

SCHRAM, F., “Openbaarheidsregelingen op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest”, in DRAYE, A.M. (ed.), *Openbaarheid van bestuur. Stand van zaken 1998*, Leuven, Instituut voor Administratief Recht K.U.Leuven, 1998, 65 - 103.

VENY, L., “Openbaarheid van bestuur - Brussels Gewest”, *R.W.* 1995 - 1996, 477 - 478.

4.7 Regelgeving in de Duitstalige Gemeenschap

4.7.1 Wetgeving

Decreet D. Gem. R. 16 oktober 1995 betreffende de openbaarheid van bestuursdocumenten, *B.S.* 29 december 1995.

⇒ B. D. Gem. Reg. 25 oktober 1995 tot uitvoering van het decreet van 16 oktober 1995 betreffende de openbaarheid van bestuur, *B.S.* 4 mei 1996.

4.7.2 Rechtspraak

-

4.7.3 Bibliografie

JONGEN, J., “La publicité de l’administration”, *J.T.*, 1995,

LEWALLE, P., “Contentieux administratif”, in *Collection scientifique de la Faculté de droit*, Luik, Edition Collection Scientifique de la Faculté de Droit de Liège, 1997, 94 - 100.

LEWALLE, P., “Prévenir les contestations entre administrations et administrés”, in *Programme Protection juridique du Citoyen*, Brussel, Services fédéraux des affaires scientifiques, techniques et culturelles, 1997, 63 - 64.

STENMANS, A., “La transformation de la fonction administrative en Belgique. Administration publique et société”, *CRISP*, Brussel, 1999, 147 - 148.

4.8 Regelgeving van de Franse Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

4.8.1 Wetgeving

Decreet Verg. Fr. Gem. Comm. 11 juli 1996 betreffende de openbaarheid van bestuur, *B.S.* 27 augustus 1996, err. 12 september 1996.

⇒ B. Coll. Fr. Gem. Comm. 17 juli 1997 houdende uitvoering van het decreet van de Franse Gemeenschapscommissie van 11 juli 1996 betreffende de openbaarheid van bestuur, *B.S.* 29 oktober 1997.

⇒ B. Coll. Fr. Gem. Comm. 26 maart 1998 tot aanwijzing van de leden van de Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten, opgericht bij decreet van de Franse Gemeenschapscommissie van 11 juli 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur, *B.S.* 21 mei 1998.

4.8.2 Rechtspraak

-

4.8.3 Bibliografie

LEWALLE, P., “Contentieux administratief”, in *Collection scientifique de la Faculté de droit*, Luik, Edition Collection Scientifique de la Faculté de Droit de Liège, 1997, 101 - 107.

SCHRAM, F., “Openbaarheid van bestuur op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest” in *Modellen voor het bedrijfsleven*, Deurne, Kluwer Rechtswetenschappen, 1998, I.109. 1 - 24.

SCHRAM, F., “Openbaarheidsregelingen op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest”, in DRAYE, A.M. (ed.), *Openbaarheid van bestuur. Stand van zaken 1998*, Leuven, Instituut voor Administratief Recht K.U.Leuven, 1998, 65 - 103.

4.9 Regelgeving van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

4.9.1 Wetgeving

Ord. Verg. Gem. Gem. Comm. 26 juni 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur, B.S. 20 september 1997.

Deze ordonnantie is nog niet in werking getreden wegens het ontbreken van een uitvoeringsbesluit.

4.9.2 Rechtspraak

-

4.9.3 Bibliografie

SCHRAM, F., “Openbaarheid van bestuur op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest” in *Modellen voor het bedrijfsleven*, Deurne, Kluwer Rechtswetenschappen, 1998, I.109. 1 - 24.

SCHRAM, F., “Openbaarheidsregelingen op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest”, in DRAYE, A.M. (ed.), *Openbaarheid van bestuur. Stand van zaken 1998*, Leuven, Instituut voor Administratief Recht K.U.Leuven, 1998, 65 - 103.

Een overzicht van de belangrijkste adviezen 1997 - 1998

Advies CTB/97/6 van 03/02/1997: VANOOST/Staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking

Openbaarheid van de jaarverslagen omtrent de eerbiediging van de internationaal erkende mensenrechten door een parlementslid

Luidens artikel 3 van de wet van 7 februari 1994 om het beleid van ontwikkelingssamenwerking te toetsen aan de eerbied voor de rechten van de mens maakt de regering jaarlijks, vóór 31 maart, een schriftelijk verslag omtrent de eerbiediging van de internationaal erkende mensenrechten aan de Kamer van volksvertegenwoordigers en de Senaat over.

Uit uw brieven blijkt dat U deze jaarverslagen kan aanvragen bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Uw aanvraag in het kader van de openbaarheid van bestuur komt dan ook, gelet op deze mogelijkheid, als kennelijk onredelijk over.

Dientengevolge wijst de Commissie uw aanvraag af.

Advies CTB/97/17 van 07/03/1997: X/Inspectie van de Directe Belastingen

Verzoek van toegang tot advies van een inspecteur van belastingen

En séance du 7 mars 1997 la Commission a examiné votre demande d'avis relative à un document administratif figurant dans votre dossier fiscal, à savoir l'avis émis par l'inspecteur en suite de votre désaccord à propos d'une déclaration à l'Impôt des Personnes Physiques.

Après en avoir délibéré, la Commission est d'avis, qu'au stade actuel, rien ne s'oppose à ce que l'avis émis par l'Inspecteur des contributions soit communiqué au demandeur. La Commission ne partage pas l'opinion de l'Administration des Contributions directes, qu'un tel avis constitue un document inachevé dont la divulgation peut être source de méprise. La circonstance que l'Administration s'écarte de l'avis de l'Inspecteur ne peut pas davantage être retenue.

Le fait que l'avis ne soit pas obligatoire dans le cadre des procédures fiscales telles qu'elles sont établies par le code des Impôts sur les Revenus, et soit donné par un supérieur hiérarchique est indifférent.

Il va évidemment de soi que si en l'espèce un tel avis n'avait pas été donné, la demande serait sans objet. Dans le cas contraire sa communication s'impose.

Enfin, il n'apparaît pas qu'une procédure soit actuellement pendante à la suite d'une réclamation introduite par l'intéressé auprès du Directeur régional des Contributions directes, la lettre du 4 février 1997 du demandeur à l'Administration des contributions directes est à cet égard explicite.

Advies CTB/97/21 van 7/3/97 en 14/4/97: X/Ministerie van Financiën

Inzage van hypothecaire registers

Namens de V.Z.W. X heeft U om inzage verzocht in een aantal aankoopakten betreffende bepaalde percelen.

De hypotheekbewaarder van het tweede hypotheekkantoor van Antwerpen heeft deze aanvraag afgewezen op grond van de bepalingen van art. 127 van de hypotheekwet.

De Commissie is in haar vergadering van 14 april 1997 tot het besluit gekomen dat de hypotheekbewaarder, althans wanneer hij handelt volgens de verplichtingen die hem door de hypotheekwet werden opgelegd - namelijk het ter beschikking stellen van het publiek van afschriften van de op naam van bepaalde personen bestaande inschrijvingen en overschrijvingen of van getuigschriften die deze formaliteiten kort samenvatten of het bestaan ervan vaststellen - niet als een administratieve overheid in de zin van art. 14 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State (waarnaar art. 1 van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur verwijst) mag worden beschouwd, doch wel als een openbaar ambtenaar die handelt onder zijn persoonlijke verantwoordelijkheid. Het standpunt van de hypotheekbewaarder van het tweede hypotheekkantoor van Antwerpen wordt dan ook bijgetreden. Deze materie wordt derhalve uitsluitend door art. 127 van de hypotheekwet en de ter uitvoering ervan genomen besluiten beheerd. De wet van 11 april 1994 is dientengevolge niet van toepassing.

De Commissie wil er de aandacht op vestigen dat volgens haar jurisprudentie de termijn binnen dewelke zij haar advies moet verstrekken pas begint te lopen wanneer zij in het bezit is van zowel de initiële aanvraag als van de aanvraag tot heroverweging. Zij is er zich van bewust dat de overheid intussen reeds een beslissing kan genomen hebben op basis van de stukken waarover zij beschikt, o.m. de aanvraag tot heroverweging.

In dat geval zou het advies van de Commissie aanleiding kunnen geven tot een nieuwe beslissing van de overheid, ditmaal met inachtneming van het uitgebrachte advies.

Het is in deze omstandigheid dat het onderhavig advies begrepen dient te worden.

Advies CTB/97/25 van 7/03/97 en 14/04/97: VIAEYMANS/Ministerie van Justitie

Afschrift van de motivering van de koninklijke besluiten waarbij notarissen worden benoemd.

N.a.v. de weigering van de Minister van Justitie U de motivering mede te delen die is opgenomen in de koninklijke besluiten waarbij notarissen worden benoemd, heeft U deze aangelegenheid ter advies aan de Commissie voorgelegd. De Commissie heeft op 14 april jl. volgend advies uitgebracht:

"De Commissie is van oordeel dat de koninklijke besluiten waarvan de aanvrager een afschrift vraagt documenten van persoonlijke aard zijn in de zin van art. 1, 2^e lid, 3^e, van de wet van 11 april 1994. Het zijn inderdaad akten van benoemingen die uiteraard een beoordeling of een waardeoordeel bevatten van een met naam genoemde of gemakkelijk identificeerbaar natuurlijk persoon. De aanvrager moet, gelet op de aard van de documenten, blijk geven van een belang.

In het huidige geval geeft hij geen blijk van het vereiste belang.

De aanvraag kan derhalve niet ingewilligd worden."

Advies CTB/97/28 van 11/04/1997: X/Administratie van het Kadaster

Koppeling van de vraag om advies aan de vraag aan heroverweging - Inlichtingen omtrent de berekening van het kadaster

De Commissie stelt vast dat U geen aanvraag tot heroverweging heeft ingediend. Alhoewel dit niet uitdrukkelijk door de wet wordt bepaald, verzoekt de Commissie steeds om de mededeling van zowel de initiële aanvraag als de aanvraag tot heroverweging. Dit ligt volledig in de lijn van de geest van de wet opdat de Commissie binnen de kortste tijd zou kunnen nagaan of de initiële aanvraag met de aanvraag die tot haar gericht wordt volledig overeenstemt en er dus geen discrepantie tussen beide bestaat. Bovendien is de mededeling noodzakelijk om te zien of de Commissie regelmatig gevat is en of aan de ontvankelijkheidsvereisten is voldaan, namelijk in de mate dat effectief een verzoek tot heroverweging is gericht aan de betrokken federale administratieve overheid.

Desondanks wil zij U nu reeds meedelen dat uit de inlichtingen, die de Inspectie te Roeselare van het Kadaster aan de Commissie meedeelde blijkt, dat U reeds in het bezit werd gesteld van een aantal inlichtingen, namelijk de aanduiding en de beschrijving van het materiaal en de outillering met de aanschaffings- of beleggingswaarde ervan, stukken die door de aanvrager zelf werden ingevuld.

De vraag betreffende de basisberekening en de berekening die leidt tot de vaststelling van het kadastraal inkomen (vervat in uw brief van 6 maart 1997) is bovendien niet het voorwerp van een bestuursdocument. Zij houdt enkel een directe toepassing in van de bepalingen van art. 483 en volgende van het wetboek van inkomstenbelastingen 1992 op de door de belastingplichtige aangegeven cijfers.

Overigens is de Commissie niet bevoegd om zich uit te spreken over het al dan niet eerbiedigen van de verplichting die voortvloeit uit de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen.

Advies CTB/97/32 van 09/06/1997: Ministerie van Binnenlandse Zaken
Raadpleging van documenten die deel uitmaken van bevolkingsdossiers

En séance du 9 juin 1997 la Commission a examiné votre demande d'avis relative à la consultation des pièces constituant les dossiers population traités par la Direction des Elections et de la Population et a émis l'avis ci-après.

Comme le Conseil d'Etat l'observe dans son arrêt n° 58.674, du 20 mars 1996, Wouters, l'article 8, § 1er, alinéa 3, de la loi du 19 juillet 1991 relative aux registres de la population et aux cartes d'identité et modifiant la loi du 8 août 1983 organisant un Registre national des personnes physiques, organise un véritable droit à la contradiction au profit de celui dont la modification de la situation de résidence est envisagée. Ce droit à la contradiction légalement organisé implique que, à la fin de l'enquête administrative et donc après que tous les éléments relevant aient été rassemblés, pour qu'il puisse être adéquatement exercé, l'intéressé puisse, s'il le demande, prendre connaissance du dossier complet.

Il ressort de la demande d'avis que l'intention de la Direction des Elections et de la Population est d'étendre à la phase antérieure de la procédure la publicité qui est légalement organisée au stade qui précède immédiatement la décision ministérielle, mais qu'avant de ce faire, elle se pose un certain nombre de questions au sujet desquelles elle sollicite l'avis de la Commission.

Il convient avant tout de rappeler qu'aux termes de l'article 13 de la loi du 11 avril 1994 relative à la publicité de l'administration, cette loi «ne préjudicie pas aux dispositions législatives qui prévoient une publicité plus étendue de l'administration». Cette disposition s'inscrit bien dans la volonté du constituant de faire de la publicité la règle et l'absence de publicité, l'exception. Toutefois, lorsqu'une loi prévoit expressément des exceptions à la publicité ou des procédures spécifiques de publicité, il faut considérer que le législateur a entendu restreindre le système mis en place par la loi du 11 avril 1994, à tout le moins pour les législations postérieures à ces textes. Pour ce qui concerne les législations antérieures à l'adoption de l'article 32 de la Constitution et de la loi du 11 avril 1994, il convient de garder à l'esprit qu'en votant ces législations le législateur avait pour but de mettre fin ponctuellement à la règle de l'absence de publicité. La Commission d'accès est dès lors d'avis que sauf les cas où le législateur a mis en place des exceptions particulières en un système cohérent, complet et spécifique de publicité (ex. : la loi du 8 décembre 1992 de protection de la vie privée) la loi du 11 avril 1994 doit trouver à s'appliquer.

En l'espèce le système existant ne fait pas obstacle à l'application cumulative de la loi du 11 avril 1994.

Si en principe, il n'est pas nécessaire de justifier d'un intérêt pour avoir accès aux documents administratifs, il en va autrement lorsque les documents revêtent un caractère personnel. Compte tenu de la définition que la loi donne en son article 1er, alinéa 2, 3°, de cette notion, il ne paraît pas que les décisions dont il s'agit en l'espèce puissent être qualifiées ainsi. Il n'empêche que certaines restrictions prévues à l'article 6 de la loi peuvent trouver à s'appliquer. Tel est principalement le cas de l'exception visée au § 2, 1°, à savoir le respect de la vie privée.

Les renseignements recueillis dans le cadre de l'enquête – en tout cas certains d'entre eux – touchent directement à la vie privée de la personne concernée et ne peuvent être communiqués à des tiers que de son consentement. On pense également aux exceptions mentionnées au § 3, 1° et 2°. En ce qui concerne la première, elle paraît pouvoir être invoquée en tout cas aussi longtemps que l'inspecteur de population estime que son rapport n'est pas complet. Par contre, il est souhaitable que dans le but d'améliorer davantage encore le caractère contradictoire de la procédure, les citoyens puissent avoir accès au dossier comprenant une copie complète du rapport en même temps que celui-ci est envoyé à l'administration centrale de manière à pouvoir mettre en évidence auprès de celle-ci, et ce dès ce stade, les éventuelles lacunes de l'enquête. En ce qui concerne la seconde exception, elle suppose que le renseignement ait été donné à titre confidentiel par le tiers. Pour ces diverses exceptions, il est toujours possible d'oblitérer les données couvertes par elles et de communiquer le reste du document.

La distinction entre la consultation sur place et la délivrance d'une copie existe certes mais elle n'est pas laissée au choix de l'administration. C'est au citoyen qu'il appartient de choisir la branche de l'option qui a ses préférences. Le droit d'accès est reconnu à tout citoyen, à celui dont la situation de résidence est directement en jeu mais également aux tiers. L'étendue de ce droit varie seul. Ainsi, il va de soi que le respect de la vie privée ne peut être invoqué à l'encontre de celui dont la situation de résidence est en jeu alors que cette exception fait obstacle à ce que des renseignements qui touchent à sa vie privée soient communiqués à des tiers.

Enfin, il sied de rappeler que si l'accès aux documents administratifs consacré par la loi du 11 avril 1994 suppose que le citoyen suive une procédure déterminée, celle prévue par cette loi, rien n'empêche l'administration de prévenir de sa propre initiative les administrés que quiconque lui en fera la demande, pourra obtenir l'accès au dossier administratif au stade du rapport d'enquête et de la proposition de décision.

Advies CTB/97/33 van 14/04/1997: X/Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis
Raadpleging van de fotodocumentatie op de afdeling Wandtapijten en Textiel.

Rekening houdend met het feit dat de aanvraag uitgaat van een kunsthistoricus met specialisatie wandtapijten die daarenboven een paar jaren werkzaam is geweest bij de Koninklijke Musea beoordeelt de Commissie de aanvraag positief. Daar het daarenboven om wetenschappelijk onderzoek van een waardevolle collectie gaat meent zij daarenboven dat een bijzondere inspanning van de administratie gerechtvaardigd is. Zij vestigt er overigens de aandacht op dat voor het raadplegen van waardevolle verzamelingen steeds om een attest van de promotor van het wetenschappelijk onderzoek kan worden verzocht.

Tenslotte moet bij het fotocopiëren van documenten ook nog rekening worden gehouden met de eerbiediging van de auteursrechten.

Advies CTB/97/41 van 12/05/97: Ministerie van Tewerkstelling

Adressenlijst betreffende vertrouwenspersonen.

De instelling die verantwoordelijk is voor het bemannen van de ongewenste intimiteitenlijn heeft gevraagd of zij kon beschikken over de lijst van de aangestelde vertrouwenspersonen (cfr. art. 4 van het K.B. van 9/3/95 ter bescherming van de personeelsleden tegen ongewenst seksueel gedrag op het werk bij de besturen en andere diensten van de federale ministeries evenals in sommige instellingen van openbaar nut).

Wat de toepassing van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur betreft, heeft de Commissie er geen bezwaar tegen dat de volledige lijst van vertrouwenspersonen meegedeeld wordt.

De aandacht dient er echter op gevestigd te worden dat de Commissie onbevoegd is om zich uit te spreken over de invloed terzake van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer is daartoe uitsluitend bevoegd.

Advies CTB/97/61 van 26/08/1997: X/Nationale Hulpkas voor Sociale Uitkeringen der Zelfstandigen

Verzoek van een kind uit het eerste huwelijk van zijn vader om inzage om afschrift van het pensioendossier van X, de tweede echtgenote van zijn vader

"Alhoewel de aanvrager nagelaten heeft een afschrift van de initiële aanvraag aan de Commissie toe te sturen, blijkt evenwel dat de inhoud ervan identiek is aan deze van zijn aanvraag tot heroverweging zodat de aanvraag als ontvankelijk mag worden beschouwd.

Dit kan namelijk worden afgeleid uit de brief van 15 juli 1997 die de R.S.V.Z. de Commissie toestuurde.

Wat de grond van de zaak betreft verwijst de Commissie naar art. 6, §2, 1°, van de wet van 11 april 1994 dat stelt dat een federale overheid de vraag tot inzage, uitleg of mededeling in afschrift afwijst wanneer de openbaarmaking van het bestuursdocument afbreuk doet aan de persoonlijke levenssfeer, tenzij de betrokken persoon met de inzage, de uitleg of de mededeling in afschrift heeft ingestemd.

In casu wordt de uitdrukkelijke machtiging van Mevr. Y niet voorgelegd.

De Commissie vestigt er voor het overige de aandacht op dat de mededeling van de stukken wel bevolen kan worden door de rechter in het kader van een rechtszaak die de aanvrager zou inspannen om de omvang van het actief van de nalatenschap van wijlen zijn vader te laten bepalen."

Advies CTB/97/62 van 26/08/97: X/Collège de recrutement des magistrats

Verzoek tot toegang tot de verschillende gecorrigeerde exemplaren van een examenkopie

En séance du 26 août 1997 la Commission a examiné la demande d'avis de Mme X relative à une demande de consultation de chacun des exemplaires corrigés de sa copie d'examen adressée au Collège de recrutement des magistrats.

La Commission constate que la lettre du 4 juillet 1997 adressée au Collège de recrutement ne porte que sur la communication des copies d'examen en possession de chacun des membres du jury. Une telle demande ayant été formulée une première fois dans la lettre du 4 juillet 1997, le délai de 60 jours dont dispose le Collège de recrutement pour prendre position sur cette demande

n'est pas encore expiré. Ce n'est qu'en cas de refus de ce Collège ou à l'expiration du délai précité, en cas de silence du Collège, qu'il appartiendra à la demanderesse d'introduire auprès dudit Collège une demande de reconsidération et de saisir simultanément la Commission d'une demande d'avis.

Advies CTB/97/64 en 97/66 van 19/09/1997: EBP / Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der zelfstandigen

Gemotiveerde toewijzingsbeslissing

De Commissie oordeelt dat de zaken 97/64 en 97/66 samengevoegd moeten worden omwille van de analoge problematiek die ze bevatten. Het gaat namelijk om de vraag of de redenen waarom een inschrijver in het kader van een beperkte of algemene offerteaanvraag niet gekozen werd aan om het even wie meegedeeld moet worden zonder dat deze aanvrager in het bezit is van een volmacht.

Vooreerst dient erop gewezen dat het principe van openbaarheid door de Grondwet zelf gehuldigd wordt en dat luidens artikel 32 enkel de wetgever bevoegd is om daaraan beperkingen aan te brengen. De uitvoerende macht is daartoe niet bevoegd. Hieruit volgt dat artikel 44 van het onlangs opgeheven koninklijk besluit van 22 april 1977 niet dienstig kon worden ingeroepen om de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur die van algemene toepassing is in de weg te staan.

De Commissie vestigt de aandacht op art. 6, § 1, 7° van de wet van 11 april 1994 waarin is bepaald dat de openbaarheid kan worden geweigerd, wanneer wordt vastgesteld dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van het uit de aard van de zaak vertrouwelijk karakter van de ondernemings- en fabricagegegevens die aan de overheid zijn medegedeeld.

Uiteraard zal deze beperkingsgrond in zijn algemeenheid niet gelden wanneer de aanvraag tot afschrift van een gemotiveerde beslissing tot toewijzing of niet-toewijzing uitgaat van de inschrijver zelf of van diens volmachtdrager, voorzover de gemotiveerde beslissing enkel verwijst naar gegevens uit het dossier van de aanvrager zelf.

In de andere gevallen zal de administratie wel art. 6, § 1, 7° kunnen inroepen en m.n. terecht kunnen oordelen dat een aanvraag tot het bekomen van de gemotiveerde beslissing inzake de toewijzing of niet-toewijzing van een overheidsopdracht een bestuursdocument betreft dat uit zijn aard gegevens bevat of verwijst naar ondernemings- of fabricagegegevens die vertrouwelijk aan de overheid zijn medegedeeld. Indien de aanvrager niet één van de inschrijvers op de offerte zelf is, kan de administratie terecht oordelen dat het belang dat met de openbaarheid is gemoeid niet opweegt tegen het vertrouwelijk karakter van de gegevens die met deze overheidsopdracht zijn gemoeid in hoofde van de inschrijvende bedrijven.

Aangezien de vragende firma noch inschrijver is noch het bewijs aflevert dat zij de volmachtdrager van een inschrijver is heeft de administratie terecht de mededeling van de gemotiveerde toewijzingsbeslissing geweigerd.

Tenslotte dient er op gewezen te worden dat de mededeling van de gemotiveerde beslissing waarvan sprake hierboven zelfs aan de inschrijvers gedeeltelijk geweigerd zou kunnen worden op basis van art. 6, § 1, 7°, in zoverre de beslissing ondernemings- of fabricagegegevens bevat van concurrerende firma's en voor zover ook alweer het belang dat met de openbaarheid gemoeid is in hoofde van de verzoeker niet voldoende doorweegt ten aanzien van het vertrouwelijk karakter van deze aan de overheid medegedeelde gegevens. In dit geval evenwel zal het belang dat met de openbaarheid is gemoeid in hoofde van verzoeker als mede-inschrijver duidelijk zwaarder wegen dan wanneer de verzoeker niet één van de inschrijvers is.

Advies CTB/97/65 van 26/08/1997: X/Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid

Kopie van uw benoemingsdossier

Uw aanvraag om een kopie te ontvangen van uw benoemingsdossier, werd door het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid, Administratie van de arbeidsbetrekkingen en -reglementering, beantwoord met de mededeling dat " de mogelijkheid bestaat om het dossier te komen inkijken".

Vermits U een afschrift van het dossier verlangde heeft U deze aangelegenheid ter advies voorgelegd aan de Commissie.

De Commissie - in vergadering op 26 augustus 1997 - is van mening dat de administratie een afschrift van het gevraagde benoemingsdossier aan de aanvrager moet bezorgen met dien verstande dat zij de kostprijs bepaald op basis van het K.B. van 30.8.1996 tot vaststelling van het bedrag van de vergoeding verschuldigd voor het ontvangen van een afschrift van een bestuursdocument mag aanrekenen.

In een brief van 18 augustus 1997 beweert de aanvrager verder dat hij sindsdien een zestal bladzijden bekomen heeft uit zijn benoemingsdossier, maar dat dit dossier veel omvangrijker is.

De Commissie kan terzake bezwaarlijk een standpunt innemen; zij kan er slechts aan herinneren dat in principe het volledige dossier moet meegedeeld worden.

Advies CTB/97/67 van 26/08/1997: X/Ministerie van Financiën (Registratie)

De vraag om een advies bij de CTB is gekoppeld aan de vraag tot heroverweging bij de administratieve overheid

Zij stelt vast dat U nog geen aanvraag tot heroverweging aan de betrokken administratie heeft gestuurd zodat U de Commissie voorbarig om een advies heeft verzocht. Ik verwijs U hieromtrent naar art. 8, §2, van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur.

Advies CTB/97/68 van 26/08/1997: Aktie en Vrijheid

Prijs van de afschriften

De Commissie wijst erop dat de vraag of de aangevraagde documenten per aangetekende brief verzonden moeten worden en/of de portkosten in rekening mogen worden gebracht uitdrukkelijk beantwoord wordt door de bepalingen van art.1, 2^e lid, laatste zin, en art.8, 2^e lid, laatste zin, van het koninklijk besluit van 30 augustus 1996 tot vaststelling van het bedrag van de vergoeding verschuldigd voor het ontvangen van een afschrift van een bestuursdocument.

Advies CTB/97/74 van 10/10/1997: C.P.A.S. EUPEN/Ministerie van Financiën

Een verzoek om advies nadat de Commissie zich reeds ten gronde heeft uitgesproken.

La Commission a pris connaissance avec intérêt de votre lettre du 6 octobre 1997 par laquelle vous attirez son attention sur un arrêt du Conseil d'Etat du 18 juin 1997 et lui demandez de reconsidérer sa position sur le vu de cet arrêt.

La Commission ne peut réserver une suite favorable à votre demande quand bien même elle n'aurait pas eu connaissance de l'arrêt précité. En effet, la loi du 11 avril 1994 relative à la publicité de l'administration détermine de manière précise les missions qui lui sont confiées et ne l'autorise pas à revenir sur les avis qu'elle a donnés à la suite d'une demande de reconsidération auprès d'elle; elle doit donc considérer que le dossier est, en ce qui la concerne, clôturé.

Advies CTB/97/81 van 10/10/1997: X/Ministerie van Justitie

Afschrift van de motivering van de benoeming tot notaris.

De Commissie is van oordeel dat U recht heeft op een afschrift van de integrale tekst van het koninklijk besluit waarbij de heer Y tot notaris op de standplaats Z werd benoemd, alsook op het stuk waaruit zou blijken dat de heer Y tijdig zijn kandidaatstelling tot dit ambt had ingediend. Zij meent dat er voldoende aanwijzingen zijn van het vereiste belang waarvan een aanvrager blijk moet geven om inzage te hebben van documenten van persoonlijke aard. U was immers eveneens kandidaat.

Advies CTB/1997/102 van 12/11/1997: N. ANTOUN/Ministerie van Binnenlandse Zaken
Vraag om toegang tot de inhoud van de programma's voor het automatisch stemmen

Sur le vu du dossier, la Commission est d'avis que les motifs invoqués pour refuser la consultation de la documentation, à savoir "que la divulgation du contenu des programmes de vote automatisé pourrait conduire à des tentatives de fraudes électorales qui auraient pour effet de détériorer le matériel ou le logiciel de vote, que l'électeur doit pouvoir émettre son suffrage dans de bonnes conditions et attend des autorités qu'elles prennent toutes les mesures pour garantir la sécurité et le secret des votes et que pour assurer le bon déroulement des opérations électorales, il n'y a pas lieu de communiquer le contenu des programmes de vote automatisé", ne sont pas pertinents eu égard à l'objet de la demande.

En effet, ce que vous sollicitez est d'avoir accès aux documents qui ont trait au software et au hardware mais non à avoir accès à ceux des documents qui ont trait aux mesures de sécurité prises en vue de garantir le secret et la régularité des votes. Un problème peut éventuellement exister au niveau des droits d'auteur, mais en l'absence des documents contractuels ce concernant la Commission n'est pas en état de se prononcer (art. 9 de la loi du 11 avril 1994 relative à la publicité de l'administration). Il appartiendra à l'administration de le résoudre.

L'existence de procédures de réclamation et de recours spécifiques en matière d'élections ne constitue pas, par ailleurs, un motif justifiant le refus d'accès à des documents administratifs.

Advies CTB/97/112 van 2/03/1998: X/ Ministerie van Buitenlandse Zaken

Vraag van toegang tot het visumdossier door wie zich waarborg stelt voor de visumaanvrager

De Commissie kan de stelling van het ministerie, namelijk dat terzake een grondig onderzoek werd verricht en dat de resultaten ervan ter kennis van de belanghebbende werden gebracht, aanvaarden.

Wat de toegang tot het visumdossier betreft is de Commissie evenwel van mening dat de persoon die zich waarborg stelt voor de visumaanvrager blijk geeft van het door de wet vereiste belang inzake de mededeling van documenten van persoonlijke aard. Het komt aan de administratie toe na te gaan of de openbaarheid van bestuur in casu voorrang moet hebben op het recht op privacy. Op dat vlak is het antwoord dat het ministerie U heeft verstrekt onvoldoende gemotiveerd. De Commissie kan evenmin haar instemming betuigen met de stelling dat de kennisname ter plekke zou moeten gebeuren. Het ministerie dient aldus de nodige schikkingen te treffen opdat de mededeling in België - in de praktijk in de vorm van een fotokopie - zou kunnen gebeuren.

Onder voorbehoud van het voorafgaande is de mededeling van de stukken van het visumdossier die van Uzelf afkomstig zijn uiteraard onnodig vermits uit het dossier blijkt dat U er reeds in het bezit van bent.

Advies CTB/97/114 van 17/12/97: RSZPPO

Verzoek van het arbeidsauditoraat om mededeling van een aantal gegevens betreffende een personeelslid van de Rijksdienst voor sociale zekerheid van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten dat zich kandidaat stelde voor een vacante betrekking bij het arbeidsauditoraat

U stelde de vraag of de appreciatie inzake de manier van dienstdoen, de houding en de moraliteit van de gegadigde, die vrijwillig en ten vertrouwelijke titel door uw rijksdienst zou opgesteld worden ter attentie van het arbeidsauditoraat als een bestuursdocument dient aanzien te worden. De Commissie meent dat het antwoord bevestigd is. Het gaat hier inderdaad om een bestuursdocument van persoonlijke aard opgesteld door een federale administratieve overheid (art. 1 van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur).

Verder stelde U de vraag of terzake art. 6, § 2, van bovenvermelde wet van toepassing is. De Commissie is van mening dat uw dienst bij toepassing van art. 6, § 3, 2°, van de wet gerechtigd zou zijn om de mededeling van dit beoordelingsstuk te weigeren zelfs indien een dergelijke aanvraag zou uitgaan van betrokkene zelf.

Advies CTB/97/117 van 17/12/97: FEYAERTS/V.W.S.

Examen bij het Vast Wervingssecretariaat

Uw aanvraag tot het bekomen van:

- de opname van het mondeling examengedeelte "kennis van het Frans";
- een afschrift van het examenreglement betreffende dit examen;
- een afschrift van de door de examenjury opgestelde "motiveringsfiche" en "notulering mondelinge proef" inzake hetzelfde examen, werd door de Commissie op 17 december 1997 onderzocht.

De Commissie stelt, luidens een brief van het V.W.S. van 14 november 1997 aan U gericht vast dat er geen opname is gemaakt van het mondeling examengedeelte "kennis van het Frans".

Inzake de twee andere aanvragen is de Commissie van mening dat deze ingewilligd dienen te worden temeer daar er geen uitzonderingsgronden door het V.W.S. werden ingeroepen teneinde de mededeling ervan te weigeren.

Inzake uw vraag tenslotte "in hoeverre de beslissing van het V.W.S. om het mondeling examengedeelte niet op te nemen reglementair is" kan de Commissie zich niet uitspreken omdat zij terzake onbevoegd is.

Adviezen CTB/97/118 en 119 van 17/12/1997: FEYAERTS/V.W.S.

Toegang tot examenkopijen - Beperking van openbaarheid in de tijd

U stelt dat U niet akkoord kan gaan met het examenreglement dat bepaalt dat op schriftelijke verzoeken inzake openbaarheid van bestuur enkel kan ingegaan worden indien ze binnen een termijn van 3 maanden na de mededeling van het resultaat worden ingediend.

De Commissie verwijst terzake naar haar advies 95/19 van 27 maart 1995 dat o.m. als volgt luidt:

"De vraag dient gesteld of zulke termijn als redelijk kan worden beschouwd.

Gezien het groot aantal examens dat het V.W.S. inricht aanvaardt de Commissie dat de documenten die de kandidaten aanbelangen slechts gedurende een beperkte tijd kunnen worden bewaard en meent zij dat na het verstrijken van een redelijke termijn de betrokkene geen belang meer heeft om er alsnog kennis van te nemen.

Gelet op art. 6, § 3, 3° van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur kan het als kennelijk onredelijk beschouwd worden van het V.W.S. te eisen dat zij na het verstrijken van de redelijke termijn zoals hierboven bedoeld nog zou gehouden zijn tot de openbaarheidsplicht vervat in de wet.

De Commissie adviseert dat een termijn van zes maanden als redelijk kan worden beschouwd op de uitdrukkelijke voorwaarde evenwel dat de kandidaten er op voorhand op de hoogte van werden gebracht."

Adviezen CTB/97/128-129-130 van 02/03/1998: X/Inlichtingendiensten, Rijkswacht, Veiligheid van de Staat

Toegang tot informatie van de inlichtingendiensten, de rijkswacht en de Veiligheid van de Staat

Par différents courriers du 5 décembre 1997 adressés à la Gendarmerie, à la Sûreté de l'Etat et au Service général de renseignement, vous avez, en tant que conseil de l'A.S.B.L X, sollicité la transmission "des éléments sur la base desquels cette association a été mentionnée à la Commission".

De l'analyse des dossiers, il apparaît que ces "éléments" ont été transmis, à la demande expresse du Président de la Commission d'enquête parlementaire, par les services concernés.

Les trois services ont refusé de vous transmettre les données demandées en se fondant sur les exceptions prévues par la loi du 11 avril 1994, la jurisprudence de la Commission d'accès aux documents administratifs liée à l'application de la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée ainsi que sur l'obligation au secret imposé par l'article 8 de la loi du 3 mai 1880 relative aux enquêtes parlementaires.

Selon la jurisprudence constante de la Commission d'accès aux documents administratifs, les données détenues par les organismes de renseignement le sont sous forme de fichier et ne peuvent faire l'objet que d'un droit de regard indirect selon les modalités prévues par la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements des données à caractères personnel.

De plus, si les documents transmis par les divers services de renseignement l'ont été dans le cadre d'un huis clos, après que la Commission d'enquête parlementaire chargée d'élaborer une politique en vue de lutter contre les pratiques illégales des sectes et des dangers qu'elles représentent pour la société et les personnes, particulièrement les mineurs, a assuré ses interlocuteurs que les documents transmis seraient des documents de travail, les communiquer dans une plus large mesure que celle décidée par la Commission d'enquête, serait violer la loi du 3 mai 1880 relative aux enquêtes parlementaires

En état actuel de ces informations, la Commission d'accès aux documents administratifs n'est toutefois pas en mesure de se prononcer sur ce point précis.

Quant aux données autres que personnelles, les services de renseignement font valoir que celles-ci ne doivent pas être davantage communiquées en se fondant sur l'exception prévu par l'article 6, § 1, 4°, de la loi du 11 avril 1994.

Il convient de relever que lors de la discussion du projet devenu la loi du 8 décembre 1992 précitée, il a été longuement fait état de la nécessité de ne pas compromettre le mode de fonctionnement des services de renseignement et de protéger leurs sources.

L'exception déduite de l'obligation au secret pourrait être utilement invoquée mais seulement dans la mesure où les documents communiqués seraient de nature à révéler les sources d'information dont disposent ces services et de compromettre par là leur bon fonctionnement et par suite de mettre en péril la sécurité tant interne qu'externe du pays.

Dans la mesure du possible, il appartient aux services concernés de justifier la position adoptée sur ce point.

Advies CTB/97/133 van 16/02/1998: X/ B.B.I.

Toegang van de belastingplichtige tot zijn fiscale dossier

Eerst en vooral acht zij (de Commissie) het nodig U er op te wijzen dat bij de behandeling van de K.B.-Lux zaken er rekening dient gehouden te worden met het arrest Matagne van de Raad van State nr. 66.860 van 18 juni 1997 waarop verscheidene aanvragers zich trouwens beroepen. De concrete gegevens van elke zaak dienen echter nader te worden bekeken. In de onderhavige gevallen mag men niet uit het oog verliezen dat het om een uiterst belangrijke fraudezaak gaat die globaal gezien op honderden miljoenen frank betrekking heeft en waarvan het gerechtelijk onderzoek nog aan de gang is.

De omstandigheid dat de belasting gevestigd wordt aan de hand van documenten die uit een strafdossier afkomstig zijn en waarover de fiscus met toestemming van de Procureur-generaal beschikt, is luidens voormeld arrest evenwel geen voldoende reden om de mededeling ervan aan de betrokken belastingplichtige te weigeren.

De Raad van State voert er echter aan toe "que s'il est vrai que les documents dont la communication a été sollicitée figuraient, à l'origine, dans un dossier répressif dont l'administration fiscale a été autorisée à prendre connaissance, ils ont été ultérieurement versés dans un dossier purement fiscal; que celui-ci n'a et ne peut avoir pour objet que l'établissement de l'impôt et ne contient normalement pas de documents afférents à la recherche ou la poursuite de faits punissables dont l'article 6, § 1er, de la loi autorise à refuser la communication; qu'à supposer que des traces de leur fonction première y figurent, il était loisible à l'administration de les omettre de la partie communiquée; qu'une telle façon de procéder ne porte nulle atteinte au principe de la séparation des pouvoirs" (blz. 10/12).

Hieruit kan worden afgeleid dat de stukken die nog het spoor zouden dragen van hun oorspronkelijke functie uit het dossier zouden kunnen worden verwijderd. Het is de taak van de fiscale administratie dit na te gaan.

Er dient voorts aan herinnerd dat het fiscaal geheim niet kan ingeroepen worden tegen de belastingplichtige wanneer het om zijn eigen dossier gaat. Dit neemt weliswaar niet weg dat de stukken die uit het fiscaal dossier van een derde voorkomen uit het dossier eventueel mogen of moeten worden verwijderd.

De administratie wordt er echter op attent gemaakt dat, luidens art.6, §4, van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur, de identiteit van derden kan worden geschrapt zodat de openbaarmaking kan worden beperkt tot het gedeelte dat geen aanleiding kan geven tot de mededeling van de identiteit van de derden.

Tenslotte kan men om tactische redenen, te weten om eventueel aanvullende nog niet door de fiscus gekende elementen op het spoor te kunnen komen door de belastingplichtige in het onzekere te laten verkeren over de concrete elementen waarover de fiscus reeds beschikt, de

mededeling van de stukken waarover de fiscus beschikt niet weigeren daar de bovengeciteerde wet dergelijke redenen niet als uitzonderingsgrond erkent.

Het financieel en economisch belang van de Staat speelt hier wellicht een rol, maar mag niet stelselmatig worden ingeroepen zonder concrete redenen aan te geven.

In een brief van 4 februari 1998 gericht aan de Commissie heeft de fiscale administratie evenwel een aantal concrete argumenten naar voor gebracht om de weigering van de mededeling te rechtvaardigen.

De Commissie kan hiermee instemmen. Toch zou ze willen dat de motivering - in zoverre als mogelijk - nog concreter zou zijn, dit teneinde de indruk te vermijden dat de fiscale administratie zich achter een standaardformule verschuilt om de aanvragen systematisch te weigeren.

Advies CTB/97/134 van 2/04/98: Studie- en Documentatiecentrum Oorlog en Hedendaagse Maatschappij (SOMA) - Mag het bestand betreffende de bezettingsadministratie aan een USA privé-instelling meegedeeld?

Vraag om mededeling in afschrift van het volledige bestand van een officiële Duitse bezettingsadministratie 1940-1944, het Divisenschuttkommando

Het Studie- en Documentatiecentrum "Oorlog en Hedendaagse Maatschappij" (SOMA) heeft de vraag gesteld in hoeverre bepaalde documenten, meer bepaald het bestand van het Divisenschuttkommando (1940-1944) dat bij het SOMA is gedeponeerd, in aanmerking kunnen komen om daarvan afschrift te verlenen aan een in de VS gevestigde privé-instelling.

1. Krachtens art. 8, § 3, van de wet van 11 april 1994 kan de Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten worden geraadpleegd door een federale administratieve overheid.

Volgens de inlichtingen die aan de Commissie werden verstrekt is het SOMA een autonoom centrum van het Algemeen Rijksarchief. Het Algemeen Rijksarchief zelf is een wetenschappelijke federale instelling onder de voogdij van de Minister van Wetenschapsbeleid en zijn administratie, de federale Diensten voor Wetenschappelijke, Technische en Culturele Aangelegenheden (DWTC).

Of de Commissie gevat is in toepassing van art. 8, § 3, van de wet van 11 april 1994 hangt af van het feit of het SOMA als een "federale administratieve overheid" is te beschouwen. Met de gegevens die voorliggen is hierover geen definitief uitsluitsel te geven. De medegedeelde statuten betreffen een uittreksel uit een M.B. van 10 januari 1997 (B.S., 1 maart 1997), waarbij het bestaande Studiecentrum voor historisch onderzoek over de Tweede Wereldoorlog is omgezet tot het SOMA. Krachtens art. 1 van het M.B. wordt de benaming van het vroegere centrum ("centre autonome créé auprès des Archives générales du Royaume") gewijzigd alsook de opdracht heromschreven, samen met een gewijzigde opdracht en samenstelling van het Wetenschappelijk Comité bij het centrum.

In wat volgt wordt ervan uitgegaan dat de vraag om advies is gesteld door een van het Algemeen Rijksarchief afhangend onderzoekscentrum en de raadpleging in toepassing van art. 8, § 3, van de wet van 11 april 1994 uitgaat van een federale administratieve overheid.

2. Art. 11 van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur bepaalt dat de wet ook van toepassing is op bestuursdocumenten die door een federale administratieve overheid in een archief zijn neergelegd en dat de beheerder van het federaal archief ertoe gehouden is zijn medewerking te verlenen aan de toepassing van de geciteerde wet. Art. 11, § 4, van dezelfde wet bepaalt echter dat de voorgaande bepalingen niet van toepassing zijn op het Algemeen Rijksarchief, waarvoor de wettelijke bepalingen betreffende de Archieven onverminderd van toepassing blijven. De wet van 11 april 1994 is bijgevolg niet van toepassing op de archieven / documenten die zich bevinden bij het Algemeen Rijksarchief.

Hierboven is gesteld dat het SOMA wordt beschouwd als een bij het Algemeen Rijksarchief opgericht onderzoekscentrum.

Twee mogelijkheden dienen zich aan.

Ofwel is het SOMA te beschouwen als een instelling die afhangt van het Algemeen Rijksarchief en dan geldt art. 11, § 4, onverkort. Enkel de Archiefwet is dan van toepassing, niet de wet betreffende de openbaarheid van bestuur van 11 april 1994.

Ofwel is het SOMA te beschouwen als een centrum dat organiek niet ressorteert onder het Algemeen Rijksarchief. In zoverre het SOMA evenwel beschikt over archieven die door het Algemeen Rijksarchief in bewaring zijn gegeven, mag worden aangenomen dat SOMA deze archieven beheert onder toepassing van de Archiefwetgeving zoals deze geldt t.a.v. het Algemeen Rijksarchief.

Hoe dan ook dient dus toepassing te worden gemaakt van de Archiefwet van 24 juni 1955 en het K.B. van 12 december 1957 en niet van de wet van 11 april 1994. Dientengevolge is de Commissie onbevoegd om terzake een advies te verstrekken.

Advies CTB/97/135 van 16/02/1998: HALLET/Ecole Royale Militaire

Vraag om toegang tot bestuursdocumenten die vallen onder een auteursrechtelijke bescherming

La Commission, après avoir délibéré, estime que vous ne pouvez obtenir copie intégrale du mémoire de fin d'études établi sous la direction du professeur Acheroy, que moyennant l'autorisation des auteurs ou de la personne à laquelle les droits d'auteur ont été transmis.

Par contre, vous pouvez consulter sur place, à la bibliothèque de l'E.R.M., le mémoire en question.

La Commission vous renvoie, à cet égard, à l'art. 9 de la loi du 11 avril 1994 relative à la publicité de l'administration.

La circonstance que l'A.S.B.L. SOBEPS aurait eu une copie du mémoire ne vous dispense en rien de l'obligation d'obtenir l'autorisation des auteurs pour en avoir copie également.

L'ouvrage ne peut être considéré comme étant tombé dans le domaine public au sens de la loi du 30 juin 1994 sur les droits d'auteur et les droits voisins.

Toutefois, en vertu de cette loi, vous pouvez sans cette autorisation, photocopier certains courts extraits de cet ouvrage, à des fins privées (Art. 22 §1,4).

Advies CTB/98/5 van 14/01/1998: X/Ministerie van Financiën

Vraag om toegang tot zijn eigen fiscaal dossier

Lors de sa séance du 14 janvier 1998, après en avoir délibéré, la Commission est d'avis que comme tout citoyen, le contribuable a droit à recevoir communication, y compris sous forme de copie, des documents administratifs se trouvant en possession de l'administration compétente, en l'espèce de son propre dossier fiscal en possession des contributions directes.

La loi du 11 avril 1994 relative à la publicité de l'administration ne prévoit pas d'exception à cet égard. Elle prévoit, de manière générale, des causes de refus de communication des documents administratifs.

En l'espèce, il est question, dans la lettre de l'administration du 10/12/1997 de certaines de ces causes.

Il est d'abord fait état de l'art. 6, § 3, 1°, de la loi précitée lequel dispose que l'autorité administrative fédérale peut rejeter une demande de consultation, d'explication ou de communication sous forme de copie d'un document administratif dans la mesure où la demande concerne un document administratif dont la divulgation peut être source de méprise, le document étant inachevé ou incomplet.

A cet égard, la Commission a déjà attiré l'attention de l'administration fiscale sur ce qu'il faut se garder de confondre documents inachevés et dossier en cours d'instruction. La loi ne prévoit comme motif de refus que le caractère inachevé d'un document et non la circonstance que le dossier fiscal ne serait pas clôturé.

De plus, le document inachevé doit être communiqué si cette communication ne constitue pas une source de confusion. En l'espèce, l'administration peut uniquement refuser la communication de documents inachevés qui présenteraient ce caractère.

Il est fait état, d'autre part, des exceptions prévues à l'article 6, § 1, 8 - protéger l'identité de la personne qui a communiqué le document ou l'information à l'autorité administrative à titre confidentiel pour dénoncer un fait punissable ou supposé tel - et § 3, 2 qui vise une demande qui concerne un avis ou une opinion communiqués librement et à titre confidentiel à l'autorité -.

Il appartient à l'administration de vérifier si les conditions prévues par ces deux dispositions sont réunies et d'apprécier si ces motifs de refus l'emportent sur l'intérêt de la publicité de l'administration. Il doit, enfin, être précisé que la loi prévoit la possibilité d'oblitérer les données qui permettraient d'identifier des tiers (art. 6, § 4 de la loi).

Advies CTB/98/6 van 02/03/1998: X/Ministerie van Financiën

Vraag om toegang tot werkdocumenten van een belastingscontroleur

Selon les renseignements communiqués le 17 février 1998 par l'administration, les deux dossiers feraient actuellement l'objet d'une réclamation auprès du directeur des contributions d'Arlon. Si tel est effectivement le cas, la Commission cesse d'être compétente pour donner son avis sur le contenu du dossier fiscal, tant le dossier imposition que le dossier permanent.

Pour autant que de besoin, l'attention de l'administration est attirée sur ce qu'au stade antérieur de la procédure d'imposition, le dossier fiscal doit être communiqué à l'intéressé, sur place ou en copie au choix du demandeur sous la seule réserve des documents qui tomberaient sous le coup de l'une ou l'autre des exceptions limitativement prévues par la loi du 11 avril 1994 en son article 6.

Le fait qu'une partie des documents se trouve déjà en possession du contribuable, n'exonère pas l'administration de son obligation de communiquer l'ensemble du dossier.

Contrairement à ce que signale l'administration, il semble bien qu'il y ait eu en l'espèce, demande de reconsidération, cette lettre étant celle datée du 04/01/1998, adressée à M. l'Inspecteur principal S. MARTINET dont à toutes fins utiles copie est jointe au présent avis.

En tout état de cause, les décomptes établis le 12 novembre 1997 par le contrôleur M. JACQUES, sont des documents de travail établis pour sa facilité par l'agent du fisc et qui ne doivent pas être communiqués au contribuable, étant bien entendu que l'administration fiscale devra justifier le montant de l'impôt dû et la manière dont celui-ci a été calculé.

Advies CTB/98/11 van 02/03/1998: AMP-PVD/Nationale Loterij

Vraag om toegang tot het meerjarenplan van de Nationale Loterij

Selon les renseignements fournis à la Commission, le plan pluriannuel de l'entreprise contient les principes fondamentaux de la politique à moyen terme de la Loterie nationale en matière commerciale, publicitaire, financière et de gestion du personnel.

Ce plan constitue un document administratif au sens de l'art. 1er, 2° de la loi du 11 avril 1994 relative à la publicité de l'administration.

Ce document est donc, en principe, communicable.

Toutefois, dans la mesure où il contient des informations d'entreprise ou de fabrication qui pourraient être notamment utilisées à l'encontre de la Loterie nationale, celle-ci pourrait invoquer à la fois l'art. 6 § 1er, 6° et l'art. 6 § 1er, 7° de la loi précitée pour refuser la communication du plan.

Advies CTB/98/15 van 16/2/98: X/Administratie der directe belastingen

Vraag om toegang tot het eigen fiscaal dossier

De Commissie voor toegang tot bestuursdocumenten heeft op 16 februari 1998 over uw aanvraag beraadslaagd waarbij U om advies vroeg i.v.m. uw aanvraag aan de administratie van de directe belastingen inzage, afschrift en uitleg te bekomen over het volledige dossier van uw cliënt.

Zij stelt dat U hierop recht heeft. Indien de administratie zou oordelen dat zij op dit advies niet kan ingaan dan moet zij de uitzonderingsgrond aanhalen en motiveren waarop zij zich meent te kunnen baseren. Er dient aan herinnerd dat de uitzonderingsgronden vervat in art. 6 van de wet van 11 april 1994 limitatief zijn en strikt geïnterpreteerd dienen te worden.

De administratie zal verzocht worden dringend gevolg te geven aan dit advies.

Advies CTB/98/19 van 02/03/1998: X/Administratie van de B.T.W.

Vraag om toegang tot een dossier samengesteld door de Administratie van de B.T.W.

Selon l'administration fiscale, la communication des documents demandés s'opposerait à l'intérêt économique ou financier fédéral (article 6, § 1er, 6°, de la loi du 11 avril 1994 relative à la publicité de l'administration).

A cet égard, il a été donné comme exemple dans l'exposé des motifs de la loi précitée que "la divulgation de la manière et de la date de recouvrement de dettes fiscales pourrait amener certains contribuables à tenter de faire en sorte que les dettes fiscales ne soient pas acquittées, ne soient acquittées que tardivement ou partiellement ou bien que ces dettes soient acquittées uniquement après la prise de mesures de recouvrement" (Doc. parl. , Ch., session 1992-1993, doc. 112/1, p. 17).

S'il peut se comprendre que l'administration n'informe pas le contribuable des mesures conservatoires et des voies d'exécution qu'elle entend prendre en vue de sauvegarder les intérêts du Trésor, rien, par contre, ne s'oppose à ce qu'elle communique la situation exacte du contribuable en ce qui concerne les arriérés d'impôts, d'amendes et d'intérêts, pièces justificatives

à l'appui. La circonstance que le contribuable n'ignore pas la nature de ses dettes ne peut être utilement invoquée pour lui refuser cette communication.

Il appartient au fisc de satisfaire dans cette mesure à votre demande, cette demande n'ayant rien d'abusif.

Par ailleurs, s'il est vrai que l'administration peut rejeter une demande lorsqu'elle celle-ci concerne un avis ou une opinion communiqués librement ou à titre confidentiel à l'autorité (article 6, § 3, 2° de la loi précitée), il n'apparaît pas au vu des documents communiqués à la Commission que tel serait le cas en l'espèce. Au surplus, il y a lieu de rappeler que la publicité est la règle et que les exceptions sont de stricte interprétation.

Advies CTB/98/20 van 02/03/1998: X/Ministerie van Financiën

Vraag om toegang tot een anonieme klacht gericht aan de Bijzondere Belastinginspectie

Après avoir pris connaissance du dossier, la Commission estime qu'il y a lieu de communiquer au demandeur, la lettre anonyme de dénonciation qui a été adressée à l'Inspection Spéciale des Impôts et transmise par celle-ci à l'Inspection des Contributions directes de Huy; étant précisé que la Commission n'a pas à se prononcer sur le point de savoir si la taxation litigieuse se fonde sur cette pièce ou sur le contrôle exercé sur place et les aveux du contribuable recueillis à cette occasion et encore moins sur la régularité de ces aveux.

Advies CTB/98/35 van 17/4/1998: X / Belgacom

Vraag om toegang tot een onderhandse beslissing inzake kaderovereenkomsten

Namens een cliënt die onbekend wenst te blijven heeft U om advies verzocht i.v.m. de door de N.V. Belgacom afgewezen aanvraag om inzage van een onderhandse beslissing van Belgacom inzake kaderovereenkomsten voor de levering, de installatie en het operationeel maken van systemen "à gain de paire" voor een duur van 3 jaar.

In dergelijke zaken heeft de Commissie geadviseerd dat wanneer de aanvrager niet één van de inschrijvers zelf is, de administratie terecht kan oordelen dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen het vertrouwelijk karakter van de inlichtingen die deze overheidsopdrachten bevatten die afkomstig zijn van de inschrijvende bedrijven.

Aangezien terzake de aanvrager een advocatenkantoor is dat noch inschrijver is, noch het bewijs aflevert dat het volmachtdrager is van de inschrijver heeft de firma Belgacom het recht de mededeling van haar gemotiveerde beslissing te weigeren. Bij deze beslissing wordt immers de opdracht toegewezen en zij bevat hoe dan ook inlichtingen omtrent derden en meer in het bijzonder ondernemings- en fabricagegegevens die vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld.

Vermits Belgacom zich uitdrukkelijk op de uitzonderingsgrond vervat in art. 6, § 1, 7°, van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur beroept, moet het bedrijf duidelijk maken in welke mate de betreffende bestuursdocumenten dergelijke gegevens bevatten. Het principe van de openbaarheid is immers de regel, de geheimhouding de strikt te motiveren uitzondering. Art. 6, § 4, van de geciteerde wet stelt immers dat "wanneer in toepassing van de §§ 1 tot 3 een bestuursdocument slechts voor een deel aan de openbaarheid moet of mag worden onttrokken, wordt de inzage, de uitleg of de mededeling in afschrift tot het overige deel beperkt". Kortom de beslissing van Belgacom is momenteel onvoldoende gemotiveerd.

Advies CTB/98/58 van 05/05/98: Geerts

Kan een burger inzage krijgen in de lijst van telefoon/fax-verkeer op nummers van een gemeentebestuur?

Uw vraagstelling “kan een burger inzage hebben in de gedetailleerde lijst van het telefoon/faxverkeer op nummers van een telefoonaansluiting van het gemeentebestuur” werd aan de Commissie ter beraadslaging voorgelegd.

De Commissie stelt vast dat U zich als gemeenteraadslid niet kunt beroepen op art. 9, § 2, van de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten dat stelt dat “de Commissie ook door een provinciale en gemeentelijke administratieve overheid kan worden geraadpleegd.”

Uw aanvraag dient als onontvankelijk te worden beschouwd.

Advies CTB/98/73 van 4/06/1998: Grobbendonk

Adviesaanvraag betreffende de afgifte van kadastrale uittreksels en afschriften van een bouw- en/of verkavelingsdossier

In een eerste punt stelt U de vraag of ook de gemeenten in het raam van de openbaarheid uittreksels, afschriften en inlichtingen betreffende kadastrale bescheiden mogen verstrekken. De Commissie dient U te verwijzen naar art. 504 van het Wetboek van Inkomstenbelastingen van 12 juni 1992 dat als volgt luidt : “De administratie van het kadaster staat in voor het bewaren en het bijhouden van de kadastrale bescheiden volgens de regelen die de Koning bepaalt.

Enkel de administratie van het kadaster is ertoe gemachtigd, volgens de regels en de tarieven bepaald door de Koning, uittreksels of afschriften van de kadastrale bescheiden te vervaardigen en uit te reiken.

Behoudens uitdrukkelijke toestemming van de administratie van het kadaster, is de nadruk van voormelde uittreksels of afschriften verboden, evenals de verwerking ervan volgens een op informatica gebaseerde of andere werkwijze”.

De vaststelling van de vergeldingen en de nadere regels voor de afgifte van kadastrale uittreksels en inlichtingen werd door de Koning vastgesteld in het koninklijk besluit van 19 maart 1996. Dit heeft als gevolg dat de gemeentebesturen hoe dan ook niet bevoegd zijn om dergelijke uittreksels en afschriften af te leveren, zelfs niet aan de eigenaars en huurders van de betrokken onroerende goederen. Bij toepassing van het principe “specialia generalibus derogant” dient terzake voorrang gegeven te worden aan het Wetboek van Inkomstenbelastingen 1992 boven de wet van 12 december 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten.

Uw tweede vraag handelt over de bepalingen van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en de stedenbouw. In verband met dit punt wil ik hetvolgende opmerken.

De Commissie stelt vast dat de koninklijke besluiten die de samenstelling van de Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten zullen wijzigen, teneinde de opdracht die haar werd verstrekt door art. 9 van de wet van 12 december 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeente deskundig uit te voeren, nog niet werden gepubliceerd. Zij is dan ook van mening dat zij in haar huidige samenstelling terzake geen advies kan verstrekken.

Zogauw de nieuwe Commissie zal zijn samengesteld zal zij uw verzoek in behandeling nemen. U dient deze aanvraag dan ook niet opnieuw in te leiden.

Advies CTB/98/76 van 04/06/98: CLAUS/Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid
Notulen van de vergaderingen van de paritaire comités en paritaire subcomités

De Commissie meent U te mogen verwijzen naar het advies dat U verstrekt werd in de zaak CTB/95/14. Het gaat hier inderdaad over hetzelfde onderwerp en dezelfde partijen.

Advies CTB/98/85 van 27/7/98: X/1ste Registratiekantoor te Brasschaat
Vraagstelling per fax

De Commissie heeft op 27 juli 1998 kennis genomen van uw vraagstelling per fax. De vraag was oorspronkelijk gericht aan de Minister van Binnenlandse Zaken wiens wijze U terzake wil kennen. De secretaris-generaal van het Ministerie van Binnenlandse Zaken heeft deze aangelegenheid evenwel aan de Commissie ter advies voorgelegd.

De Commissie stelt ten eerste vast dat de aanvraag niet aan haar werd gericht. Zij heeft bovendien bezwaren i.v.m. de vorm van het verzoek. De Commissie oordeelt dat een fax niet de nodige garanties biedt i.v.m. de identiteit van de verzoeker en niet altijd een adequate afhandeling van het verzoek door de administratie waarborgt. Deze vorm van verzoek wordt dientengevolge door de Commissie afgewezen. (cfr. advies CTB/94/8 van 26 september 1994).

U kan eventueel nieuwe stappen ondernemen bij de fiscale administratie waarna U de Commissie opnieuw kan vatten.

Advies CTB/98/91 van 27/07/1998: CAYTAN/O.C.M.W. Roeselare
Vraag om toegang tot bestuursdocumenten die zich bij een O.C.M.W. bevinden

De Commissie stelt vast dat uw aanvraag niet ontvankelijk is en dat zij dientengevolge niet bevoegd is om een advies uit te brengen.

Uit de voorbereidende werken (Kamer, Gewone Zitting 1996 - 1997, 871/1, blz. 3) blijkt immers dat "de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten niet van toepassing is op de intercommunales en O.C.M.W.'s. Wat deze instellingen betreft zijn de gewesten en gemeenschappen immers bevoegd de wetgeving vast te stellen."

Advies CTB/98/103 van 27/7/1998: X/B.B.I. Gent 5
Geen mogelijkheid om advies uit te brengen omwille van samenstelling van de Commissie

De Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten kon geen advies uitbrengen omwille van volgende redenen.

Luidens art. 2 van het koninklijk besluit van 27 juni 1994 tot regeling van de samenstelling en de werkwijze bestaat de Commissie uit een voorzitter en vier leden.

Volgens art. 10 van dit besluit beraadslagt de Commissie slechts op geldige wijze indien ten minste de meerderheid van haar leden aanwezig is.

Ingevolge art. 4, tweede lid, van hetzelfde besluit is het de leden verboden tegenwoordig te zijn bij een beraadslaging over zaken waarbij het ministerie of de instelling waartoe zij behoren betrokken is.

Vermits één van de drie aanwezige leden een ambtenaar van het Ministerie van Financiën was, kon de Commissie omtrent de dossiers die verband houden met dit departement niet rechtsgeldig beraadslagen.

Tot mijn spijt zie ik mij dan ook verplicht de behandeling van deze adviesaanvraag tot de volgende vergadering die doorgaat op 31 augustus 1998 uit te stellen.

Advies CTB/98/107 van 27/07/107: PETRIDIS/Minister van Wetenschapsbeleid

Vraag om gratis mededeling van twee foto's ter reproductie in een wetenschappelijke bijdrage

De Commissie heeft op 27 juli 1998 beraadslaagd over uw aanvraag om een advies te verkrijgen inzake uw vraag aan het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika te Tervuren om gratis twee foto's te bekomen ter reproductie in een wetenschappelijke bijdrage.

Zij verwijst terzake naar art. 7 van het koninklijk besluit van 30 augustus 1996 tot vaststelling van het bedrag van de vergoeding verschuldigd voor het ontvangen van een afschrift van een bestuursdocument (B.S., 20/9/1996) dat luidt: "wanneer een afschrift van een bestuursdocument wordt gevraagd op een andere drager dan papier, is de vergoeding gelijk aan de kostprijs".

Advies CTB/98/107 van 17/9/1998: PETRIDIS/Minister van Wetenschapsbeleid

Aanvullend advies - Gratis bekomen van 2 foto's ter reproductie in een wetenschappelijke bijdrage

Ter vervollediging en verduidelijking van haar vorig advies (brief dd. 12 augustus 1998) en teneinde elk misverstand te vermijden vindt de Commissie het nuttig te preciseren dat de financiële vergoeding waarvan sprake in haar brief van 12 augustus 1998 enkel slaat op de vergoeding voor het maken van het afschrift in toepassing van de wet van 11 april 1994, hetgeen los staat van de auteursrechtelijke aanspraken, inzonderheid de uitoefening van het reproductierecht, welke het Koninklijk Museum of enige andere auteursrechthebbende op de betreffende documenten kan laten gelden m.b.t. de beoogde reproductie van de werken. Dit impliceert dat het Koninklijk Museum wel degelijk gerechtigd is, in toepassing van de auteurswetgeving welke voor het overige onverkort blijft gelden (art. 9, lid 3), een financiële vergoeding te eisen voor de beoogde reproductie van de foto's en daarbij ook bijkomende voorwaarden te stellen (o.a. mededeling van een exemplaar of overdruk). Indien het een gevestigde praktijk is van het Museum om voor de reproductie van haar werken in wetenschappelijke publicaties geen financiële vergoeding te vragen, dient deze regel ook ten aanzien van verzoeker te worden toegepast. Is het Koninklijk Museum evenwel van oordeel dat de beoogde publicatie niet als wetenschappelijk is te kwalificeren, dan komt het haar als auteursrechthebbende toe dit te beoordelen en desgevallend voor de beoogde reproductie een financiële vergoeding te vragen. Terzake de uitoefening van de reproductierechten door het Koninklijk Museum heeft de CTB evenwel geen bevoegdheid om een advies te verlenen".

Advies CTB/98/123 van 27/11/1998: X/B.B.I.

Vraag om toegang tot bestuursdocumenten die zich bij de Commissie bevinden

N.a.v. uw bovenvermelde brief laat ik U weten dat de Commissie tot haar spijt, om principiële redenen, niet kan ingaan op uw vraag tot het bekomen van een afschrift van de informatie die haar, op haar verzoek in het kader van de door de wet van 11 april 1994 voorziene procedure, door de B.B.I. werd toegestuurd.

Het is inderdaad zo dat de Commissie geenszins als een administratieve overheid in de zin van voornoemde wet kan worden beschouwd.

Zij valt dus niet onder de toepassing van deze wet en dient dus geen mededeling te doen van de stukken - ook al zijn het bestuursdocumenten - die in haar bezit zijn.

Advies CTB/98/123 van 14/12/98: X/B.B.I.

Vraag om een aanvullend advies

De Commissie heeft in haar vergadering van 14 december 1998 kennis genomen van uw brief van 9 december 1998 waarin U aandringt op een wijziging van haar standpunt vervat in de brief van 3 december 1998.

De Commissie is na grondig onderzoek van mening dat zij hoe dan ook geen administratieve overheid is in de zin van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur en dat zij dus niet gebonden is aan de verplichtingen die uit deze wet voortvloeien.

Voor 't overige is zij van mening dat de wet van 11 april 1994 artikel 32 van de grondwet heeft uitgevoerd met als gevolg dat dit grondwettelijk voorschrift terzake niet dienend kan worden ingeroepen om inzage te bekomen in de stukken die in het bezit zijn van de Commissie.

De Commissie beschouwt dientengevolge deze zaak als afgehandeld.

Advies CTB/98/125 van 05/10/1998: X/Ministerie van Financiën

Vraag om toegang tot inlichtingen die door derden verschaft zijn aan het Ministerie van Financiën

Après en avoir délibéré en sa réunion du 5 octobre 1998, la Commission constate tout d'abord que dans la correspondance échangée avec l'administration fiscale, il est seulement fait référence à l'art. 6, § 2, et § 3 de la loi du 11 avril 1994 relative à la publicité de l'administration, sans autre précision.

Des renseignements fournis à la Commission, il apparaît que les motifs invoqués sont, d'une part, l'atteinte à la vie privée (art. 6, § 2, 1°) et, d'autre part, l'existence d'un avis ou d'une opinion communiqués librement et à titre confidentiel à l'autorité (art. 6, § 3, 2°).

Il ressort également de l'examen de l'affaire que l'administration, après un contrôle préalable sur place, a recueilli des renseignements auprès de tiers sur la base des articles 322 et 323 du Code des impôts sur les revenus 1992, et que c'est à cette occasion qu'elle a reçu les bandes de caisse litigieuses que le contribuable prétendait ne pas avoir conservées.

La Commission estime que la communication des renseignements fournis par les tiers ne porte pas atteinte à leur vie privée dans la mesure où ces renseignements concernent le contribuable, X, et n'ont d'autre but que de calculer exactement l'impôt dû par celui-ci.

Si par extraordinaire, l'un ou l'autre renseignement avait trait à la vie privée d'un tiers, il suffirait d'écarter cette pièce ou de biffer le passage litigieux.

Quant au motif déduit de l'art. 6, § 3, 2°, la Commission estime que les renseignements qui sont demandés à des tiers sur la base des dispositions précitées du C.I.R. 1992 ne sauraient être considérés comme des avis ou des opinions communiqués librement et à titre confidentiel à l'autorité.

Le tiers qui refuserait de communiquer de tels renseignements s'exposerait à faire l'objet de sanctions.

Advies CTB/98/126 van 5/10/98: DE PRETER/ N.M.B.S.

Vraag van een vakbond in naam van een cliënt om toegang te krijgen in de examenwerken van kandidaten bij de N.M.B.S.

De Commissie stelt vooreerst vast dat de heer De Preter voor deze aanvraag een volmacht heeft gegeven aan uw vakbond.

Volgens de vaststaande rechtspraak van de Commissie ressorteren de beoordeelde examenwerken onder de toepassing van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur en moet aan de examinandus die hieromtrent verzoekt inzage worden verleend desgevallend overeenkomstig het van toepassing zijnde examenreglement.

De door de N.M.B.S. ingeroepen argumentatie, namelijk dat het bij deze maatschappij als regel geldt geen inzage te verlenen in de examenwerken van de kandidaten, druist in tegen deze rechtspraak en is manifest in tegenspraak met de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur.

Advies CTB/98/127 van 26/10/1998: X/R.I.Z.I.V.

Vraag om toegang tot processen-verbaal van vaststelling

In deze zaak verzoekt de raadsman van mevrouw X en co om de mededeling van stukken uit het onderzoeksdossier dat aanleiding kan geven tot het vaststellen van inbreuken op de bepalingen van de op 14 juli 1994 gecoördineerde wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen. De dienst voor Geneeskundige controle van het R.I.Z.I.V. weigert in een schrijven van 13 augustus 1998 de toezending van deze stukken en roept als weigeringsgrond art. 6, § 1, 5°, van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur in, waarbij wordt gesteld dat de federale administratie de inzage of de mededeling in afschrift van een bestuursdocument mag afwijzen wanneer zij heeft vastgesteld dat belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van het belang van de opsporing of vervolging van strafbare feiten.

De raadsman van de verzoekende partijen antwoordt dat deze uitzonderingsgrond in casu niet toepasbaar is aangezien er niet wordt aangetoond dat er een strafonderzoek hangend is en een administratief onderzoek niet binnen deze toepassing valt. De vraag aangaande al dan niet toepasbaar zijn van de door de administratie ingeroepen relatieve weigeringsgrond wordt irrelevant wanneer een absolute weigeringsgrond bedoeld in art. 6, § 2, van de voormelde wet van 11 april 1994 kan worden ingeroepen.

Het artikel 169, tweede lid, van de reeds vermelde gecoördineerde wet van 14 juli 1994 bepaalt dat de in het artikel 146 bedoelde geneesheren-inspecteurs, apothekers-inspecteurs, verpleegkundigen-controleurs, controleurs en adjunct-controleurs (van de Dienst voor Geneeskundige Controle van het R.I.Z.I.V.) toezicht uitoefenen overeenkomstig de bepalingen van de wet van 16 november 1972 betreffende de arbeidsinspectie.

De Commissie heeft als vaste rechtspraak (zie o.m. de recente adviezen in de zaken CTB/98/86 en CTB/98/111) dat de artikelen 11 en 12 van de wet van 16 november 1972 op de arbeidsinspectie een bij de wet ingestelde geheimhoudingsverplichting bevatten, die op grond van het artikel 6, §2, 2° van de wet van 11 april 1994 als absolute weigeringsgrond kan worden ingeroepen om de inzage of de mededeling van afschrift van bestuursdocumenten af te wijzen.

Advies CTB/98/137 van 26/10/1998: X/Vreemdelingenzaken

Vraag om toegang tot interne documenten

De Commissie stelt vooreerst vast dat de directie Vreemdelingenzaken in een brief van 11 augustus 1998 aan U gericht, de mededeling van de interne nota van 12 maart 1998 weigert omdat dit "een document is ter voorbereiding van beslissingen en als dusdanig niet onder de toepassing valt van de wet betreffende de openbaarheid van bestuur."

Deze weigeringsgrond is niet in de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur voorzien zodat interne documenten in principe ook meegedeeld moeten worden voor zover zij af zijn en geen aanleiding kunnen geven tot misvatting (cfr. art. 6, § 3, 1° van de wet van 11 april 1994 - in dezelfde zin de recentere adviezen CTB 98/51, CTB 98/63 en CTB 98/65).

In casu gaat het om een afgewerkt document en is er geen gevaar voor misvatting.

In een brief van 2 oktober 1998 aan de Commissie heeft de directie Vreemdelingenzaken nieuwe uitzonderingsgronden naar voor gebracht, namelijk het feit dat het belang van de openbaarheid conform artikel 6, § 1, 1°, 3° en 4° van de wet van 11 april 1994 niet opweegt tegen:

- de bescherming van de veiligheid van de bevolking;
- de bescherming van de federale internationale betrekkingen van België;
- de bescherming van de openbare orde, de veiligheid en de verdediging van het land.

De Commissie is van mening dat dergelijke weigeringsgronden eventueel kunnen ingeroepen op uitdrukkelijke voorwaarde dat de concrete redenen worden aangehaald waarom zij in casu van toepassing zijn.

Advies CTB/98/138 van 16/11/1998: ENGELBEEN/Ministerie van Volksgezondheid

Vraag van toegang tot bepaalde gegevens die nog niet in het bezit van de administratie zijn

Après en avoir délibéré, la Commission est d'avis que la réponse donnée le 2 octobre 1998 par le Directeur général au nom du Ministre au demandeur est globalement satisfaisante.

En effet, l'administration a communiqué les renseignements actuellement en sa possession. Elle ne peut être tenue de fournir d'autres informations que celle-là, ni d'avantage de procéder à des études ou à l'établissement de documents administratifs qu'elle n'est pas tenue d'établir. Ceci étant la réponse de l'administration appelle les quelques réserves ci-après.

Selon la réponse certaines données ne sont pas encore en possession de l'administration. Il va de soi que de tels données ne sont pas en état actuel communicables. Dès qu'elles seront disponibles elles devront être communiquées au demandeur, et ce sans nouvelle demande de sa part.

Par ailleurs, certains supports magnétiques contenant des données comptables et financières seraient actuellement en cours de contrôle et ne peuvent pas encore être exploités. Ce motif n'est pas en soi suffisant pour refuser la communication de supports magnétiques sous la forme d'une copie. Il se pourrait toutefois – ce que la Commission n'a pu vérifier – que l'on se trouve actuellement dans l'hypothèse visée à l'art. 6, § 3, 1°, de la loi du 11 avril 1994 relative à la publicité de l'administration (documents administratifs inachevés ou incomplets dont la divulgation peut être source de méprise).

Enfin, il ne suffit pas que les données demandées – du moins certaines d'entre elles – puissent permettre d'identifier une ou plusieurs personnes prestant au sein de l'établissement hospitalier concerné pour que leur communication puisse être refusée. On ne se trouve pas en effet en l'espèce en présence de données personnelles au sens de l'art. 1, alinéa 2, 3°, de la loi précitée et, quand bien même cela serait, leur communication est possible dès lors que le demandeur justifie d'un intérêt légitime ce qui paraît bien être le cas ici.

Advies CTB/98/139 van 16/11/1998: X, Y en Z/B.B.I.

Vraag van toegang tot zijn fiscaal dossier door de belastingplichtige

De Commissie stelt vast dat de Administratie der bijzondere belastinginspectie, directie Brussel, 6e inspectie, 10de afdeling, in een brief van 2 oktober 1998 aan de Commissie, vier argumenten inroept om de inzage te weigeren.

1 en 2: Artikel 4, lid 2, van de wet van 11 april betreffende de openbaarheid van bestuur: "voor documenten van persoonlijke aard is vereist dat de verzoeker van een belang doet blijken";

Antwoord op de parlementaire vraag nr. 333 van de Minister van Financiën aan de heer Hatry dd. 10 oktober 1997 (V. en A., Senaat, 19 mei 1998, 3816).

De Commissie stelt vast dat de administratie sinds enige tijd het antwoord van de Minister van Financiën op een parlementaire vraag van Senator Hatry inroept om te stellen dat een fiscaal dossier door de belastingplichtige "slechts raadpleegbaar is vanaf het ogenblik dat een bericht van wijziging of een bericht van aanslag van ambtswege werd verzonden."

De Commissie meent dat deze stellingname onjuist is en het toepassingsveld van de wet vernauwt.

Het is noodzakelijk eraan te herinneren dat de openbaarheid de regel is en dat iedereen het recht heeft de mededeling te bekomen van bestuursdocumenten zonder dat zij een belang moeten inroepen. De fiscale documenten zijn immers geen uitzondering op deze regel.

Hieruit volgt dat een belastingplichtige normaal recht heeft op zijn ganse fiscaal dossier zonder dat hij eerst een bericht van wijziging of van aanslag van ambtswege moet hebben ontvangen.

De wet van 11 april 1994 eist ten uitzonderlijke titel het bestaan van een belang wanneer de mededeling slaat op bestuursdocumenten van persoonlijke aard. De wet geeft van bestuursdocumenten van persoonlijke aard trouwens een nauwkeurige definitie in art. 1, tweede lid, 3°.

Het komt de administratie hoegenaamd niet toe deze definitie te vernauwen of uit te breiden.

In voorkomend geval lijken de betwiste documenten niet te vallen onder deze definitie.

Indien een fiscaal dossier toch zulke documenten zou bevatten dan moet het belang worden aangetoond om de mededeling te bekomen.

Dit belang kan er namelijk in bestaan dat de mededeling noodzakelijk is voor de belastingplichtige opdat hij zou kunnen antwoorden op de vraag om inlichtingen van de fiscus.

3. Artikel 6, § 1, 5° van dezelfde wet: "het belang van de openbaarheid weegt terzake niet op tegen de opsporing of vervolging van strafbare feiten".

De Commissie meent dat de argumenten die worden aangehaald om deze weigeringsgrond te rechtvaardigen, namelijk de verwijzing naar het algemene politieke klimaat en het gevaar dat gegevens voortkomende uit de thans aan gang zijnde gerechtelijke onderzoeken door de media verspreid zouden kunnen worden, als dusdanig ontoereikend zijn.

Bovendien werd de aandacht van de fiscus reeds meermaals gevestigd op het feit dat de Raad van State besloten geeft dat de stukken voorkomende uit een strafdossier die deel uitmaken van het fiscaal dossier die tegen een belastingplichtige worden ingeroepen om fiscale ontduiking te bestrijden in principe wel moeten worden meegedeeld met uitzondering evenwel van die stukken welke sporen van opsporing of vervolging van strafbare feiten bevatten (arrest Matagne nr. 66.680 van 18 juni 1997).

4. Artikel 6, § 1, 6° van dezelfde wet: "het belang van de openbaarheid weegt terzake niet op tegen een federaal economisch of financieel belang".

De Commissie meent dat gelet op de omvang van het ganse Beaulieu-dossier, waar sprake is van een belastingfraude van enkele miljarden, de onthulling van de tot nog toe verzamelde

inlichtingen en bevindingen het goede verloop van het onderzoek in de weg staat en als dusdanig de bescherming van het federaal economisch en financieel belang in gevaar brengt.

Kortom de twee laatste motieven kunnen, althans gedeeltelijk wat het voorlaatste betreft, terzake ingeroepen worden om de mededeling van de aangevraagde stukken te weigeren voor zoverre de motivering concreet is en dus rekening houdt met de specificiteit van de zogenaamde Beaulieu-zaak.

Advies CTB/98/152 van 16/11/98: X/B.T.W.

Vraag om toegang tot stukken die zich in een dossier van onderzoek naar B.T.W.-fraude bevinden

De Commissie is van mening dat de mededeling van de aangevraagde stukken, althans in het huidige stadium van de zaak, geweigerd kan worden op basis van de uitzonderingsgronden voorzien door art. 6, § 1, 5° en 6° van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur.

Wat de eerste uitzonderingsgrond (art. 6, § 1, 5°) betreft dient erop gewezen dat er hier vermoedelijk sprake is van een B.T.W.-Carroussel-fraude van grote omvang. Dergelijke zaken omvatten vele fiscale dossiers waarin verschillende personen als auteurs of medeplichtigen betrokken zijn. De mededeling van de aangevraagde stukken zou tot gevolg hebben dat niet alleen de namen en gegevens van de belastingplichtige zelf maar ook van al de andere bij de fraude betrokken personen onthuld zouden worden. Deze onthulling zou in het huidige stadium de opsporing en vervolging van strafbare feiten in het gedrang brengen. In dit verband dient er ook aan herinnerd te worden dat de fiscus, op basis van art. 29, al. 2 van het Wetboek van Strafvordering, verplicht is deze strafbare feiten ter kennis van de bevoegde Procureur des Konings te brengen.

Anderzijds blijkt uit het dossier dat er vermoedens zijn dat de B.T.W.-Carroussel-fraude over zeer belangrijke bedragen gaat. Dientengevolge zou art. 6, § 1, 6° (de openbaarheid weegt niet op tegen de bescherming van een federaal economisch of financieel belang) van meergenoemde wet kunnen worden ingeroepen.

De eindbeslissing van de fiscus zou op die twee punten concreet gemotiveerd moeten worden.

Lijst van de belangrijkste arresten van de Raad van State met betrekking tot de openbaarheid van bestuur

1. Arrest nr. 66.860, Matagne van 18 juni 1997.
2. Arrest nr. 68.609, SPRL BA-WA van 2 oktober 1997.
3. Arrest nr. 68.610, Delwart, van 2 oktober 1997.
4. Arrest nr. 70.844, Duez, van 16 januari 1998.
5. Arrest nr. 71.688, Brussels Airport Terminal Compagny, van 9 februari 1998.
6. Arrest nr. 72.863, Jordan, van 31 maart 1998.
7. Arrest nr. 74.024, Boonen, van 2 juni 1998.
8. Arrest nr. 77.432, Plaquet, van 7 december 1998.

Raad van State, arrest nr. 66.860, Matagne, van 18 juni 1997

De omstandigheid dat de belasting gevestigd is op basis van documenten die afkomstig zijn van een strafdossier en waarover de fiscus beschikt met akkoord van de procureur-generaal, vormt geen voldoende reden om de mededeling aan de belastingplichtige te weigeren. Als de documenten waarvan de mededeling gevraagd werd oorspronkelijk voorkwamen in een strafdossier waarvan de fiscale administratie kennis had kunnen nemen dan zijn deze later terechtgekomen in een zuiver fiscaal dossier. Dit dossier heeft geen ander voorwerp en kan geen ander voorwerp hebben dan het vestigen van de belasting en bevat normalerwijze geen documenten m.b.t. het opsporen en vervolgen van strafbare feiten waarvan men de mededeling op grond van artikel 6 § 1 van de wet van 11 april 1994 kan weigeren. Door te veronderstellen dat de sporen van hun oorspronkelijke functie in deze documenten voorkomen, is het wenselijk dat de administratie deze sporen uit het document dat wordt meegedeeld, weglaat. Een dergelijke wijze van handelen tast het principe van de scheiding der machten niet aan.

--

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.**A R R E S T**

Nr. 66.860 van 18 juni 1997

A. 66.905/VI-13.001

In zake : **X**

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Minister van Financiën.

--

DE RAAD VAN STATE, VIdE KAMER,

Gezien het op 20 december 1995 ingediende verzoekschrift, waarbij X de nietigverklaring vordert van de beslissing van 25 oktober 1995, waarbij de Bijzondere Belastinginspectie weigert gevolg te geven aan zijn verzoek om hem afschriften te bezorgen van

de documenten waarop zij zich in haar brief van 14 juli 1995 baseert om te beweren dat hij een rekening zou hebben bij de effectenmakelaar PITTI te Luik en nagelaten zou hebben belastbare bestanddelen in verband met die rekening aan te geven;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer FORTPIED, eerste auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 26 november 1996, waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 5 mei 1997, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 4 juni 1997;

Gehoord het verslag van de heer LEROY, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. J.-P. BOURS, advocaat, die voor verzoeker verschijnt, en van Mevr. F. ROLAND, adjunct-controleur, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het andersluidend advies van de heer PAUL, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van het beroep :

Op 28 juni 1995 krijgt verzoeker het bezoek van twee ambtenaren van de Bijzondere Belastinginspectie, die hem uitleg vragen over zijn rekeningen. Op 14 juli 1995

vraagt de Bijzondere Belastinginspectie hem om bijkomende inlichtingen, omdat hij een rekening zou hebben bij de effectenmakelaar PITTI te Luik, bij wie huiszoekingen verricht zijn in het kader van het "gerechtelijk dossier dat geopend is als gevolg van een vordering die in 1992 is ingesteld en betrekking heeft op de zaak van de gestolen waardepapieren"; de Bijzondere Belastinginspectie is door de procureur-generaal bij het Hof van beroep van Luik gemachtigd om dit dossier in te zien en ervan afschrift te nemen.

Op 9 augustus 1995 vragen de advocaten van verzoeker, met toepassing van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur, een afschrift van de documenten waarop de Bijzondere Belastinginspectie zich baseert. Op 31 augustus 1991 wordt het verzoek - door de Bijzondere Belastinginspectie afgewezen. Op 14 september 1995 sturen de advocaten van verzoeker enerzijds een verzoek tot heroverweging van de weigering om de documenten te bezorgen aan de verwerende partij, en richten zij anderzijds een verzoek om advies aan de Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten.

Op 20 oktober 1995 verstrekt deze commissie een advies luidend als volgt :

"

(...)

- Wat de in artikel 6, § 1, 5°, genoemde uitzondering betreft, wordt niet aangevoerd dat er ten laste van bovengenoemden een strafrechtelijk dossier zou zijn samengesteld.

- Gegevens met betrekking tot derden kunnen niet ter hand worden gesteld. De wet bepaalt echter uitdrukkelijk in artikel 6, § 4, dat wanneer een administratief dossier zulke gegevens bevat, er niets aan in de weg staat dat de rest van de documenten aan de verzoeker wordt bezorgd.

- Het federale economische en financiële belang mag niet dermate systematisch worden aangevoerd dat het een holle frase wordt. Indien dat middel systematisch wordt aangevoerd, zou dat immers uiteindelijk tot gevolg hebben dat de belastingadministratie en in het bijzonder de B.B.I. volledig buiten de toepassing van de wet van 11 april 1994 zou vallen, wat in strijd is met de uitdrukkelijk geformuleerde bedoeling van de wetgever.

Voor het overige wordt de administratie erop gewezen dat, wanneer zij gewag maakt van uitzonderingen, zij deze één voor één concreet moet staven".

De Bijzondere Belastinginspectie heeft bij de bestreden handeling het verzoek tot heroverweging afgewezen;

Overwegende dat de verwerende partij de bevoegdheid van de Raad van State betwist op de grond dat verzoeker, om zijn belang bij de nietigverklaring van de bestreden

handeling aan te tonen, stelt dat hij een inkohiering en de inning van belastingen alsook het nadeel dat daaruit voortvloeit wil voorkomen; dat zij van oordeel is dat de inning van de belastingen tot de bevoegdheid van de gewone rechtscolleges behoort, evenals de vorderingen tot schadeloosstelling, en dat de geschillen betreffende de inkohiering tot de bevoegdheid van de gewestelijke directeur der belastingen behoort, zodat de Raad van State onbevoegd is;

Overwegende dat één van de bedoelingen van artikel 32 van de Grondwet en van de wet van 11 april 1994 erin bestaat de personen die van plan zijn een rechtsvordering in te stellen, de mogelijkheid te bieden kennis te nemen van het dossier voordat zij het rechtscollege adiëren, en de vordering pas in te stellen wanneer zij kennis van zaken hebben; dat die doelstelling niet kan worden bereikt indien de bestuurden alleen kennis kunnen nemen van de dossiers door ze in te zien op de griffie van het rechtscollege, zodra de vordering is ingesteld; dat het feit dat de documenten die verzoeker vraagt te mogen inzien, in voorkomend geval in het dossier van een rechtsvordering kunnen worden neergelegd die niet tot de bevoegdheid van de Raad van State behoort, niet wil zeggen dat de Raad van State niet bevoegd is om te oordelen over de regelmatigheid van een weigering van toegang tot bestuursdocumenten;

Overwegende dat de verwerende partij betwist dat verzoeker een belang heeft omdat dit belang "louter hypothetisch" is, aangezien het te maken heeft met een rechterlijke procedure die nog moet komen;

Overwegende dat het recht om ieder bestuursdocument in te zien en er een afschrift van te krijgen, behalve in de gevallen en omstandigheden die vastgesteld zijn bij wet, decreet of bij een regel bedoeld in artikel 134 van de Grondwet, een fundamenteel recht is, dat gewaarborgd wordt door artikel 32 van de Grondwet; dat iedere bestuurde een dadelijk belang heeft bij de uitoefening van dat recht, welk gebruik ook hij nadien wil maken van de documenten waarvan hij kennis heeft genomen;

Overwegende dat de verwerende partij de wettigheid van het belang van verzoeker betwist; dat zij opwerpt dat het verzoek om de documenten toe te zenden, volgt op een verzoek om inlichtingen vanwege de administratie en zich afvraagt of verzoeker niet probeert "na te gaan wat de administratie precies wist over zijn fiscale toestand alvorens aan dat verzoek om inlichtingen gevolg te geven", en voorts stelt dat "het belang van verzoeker in dat geval immers als onwettig beschouwd moet worden, aangezien de doelstelling er kennelijk in zou

bestaan de belasting te ontwijken door alleen de gegevens die reeds in het bezit van de administratie zijn te "onthullen";

Overwegende dat de uitoefening van een fundamenteel recht in de regel niet onwettig kan zijn; dat de verwerende partij in het onderhavige geval een poging doet verzoeker bepaalde zaken aan te wrijven door hem ervan te verdenken de belastingen te willen ontwijken, terwijl hij alleen vraagt om kennis te nemen van de gegevens waarop de administratie zich baseert om te stellen dat hij een rekening heeft; dat de exceptie niet opgaat;

Overwegende dat verzoeker een enig middel ontleent aan de "schending van de artikelen 4 en 6 van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur, doordat de bestreden handeling verzoeker het recht ontzegt om documenten die in het bezit zijn van de verwerende partij en waarop deze zich baseert om te beweren dat het bedrag van de inkomsten van verzoeker gecorrigeerd moet worden, in te zien en er afschrift van te krijgen, omdat : a) de gevraagde openbaarmaking afbreuk zou doen aan een geheimhoudingsplicht (artikel 6, § 2, 2°) voor zover de desbetreffende documenten betrekking hebben op derden; b) het belang van de openbaarmaking niet opweegt tegen de bescherming van de opsporing of de vervolging van strafbare feiten (artikel 6, § 1, 5°); c) het belang van de openbaarmaking niet opweegt tegen de bescherming van het federale economische of financiële belang, omdat het louter individuele belang van verzoeker niet de overhand kan hebben op de inkomsten die de federale overheid nodig heeft, terwijl de beperkingen van het recht op inzage, uitleg of afschrift, in het algemeen in enge zin geïnterpreteerd moeten worden en dit recht, luidens artikel 6, § 4, ten volle moet blijven gelden voor de gedeelten van de documenten waarop de beperkingen genoemd in de paragrafen 1 tot 3 van het genoemde artikel niet van toepassing zijn, en terwijl, eerste onderdeel, de beperking genoemd in artikel 6, § 2, 2°, alleen begrepen mag worden binnen de perken van een wettelijke geheimhoudingsplicht en het beroepsgeheim in fiscale zaken (artikelen 244, eerste lid, WIB 91 en 337, eerste lid, WIB 92) niet geschonden wordt door het toezenden van documenten betreffende derden van wie de naam of andere gegevens die het mogelijk maken om hen te identificeren weggelaten of geschrapt zijn, zodat in de bestreden handeling artikel 6, § 2, 2°, en § 4 van de wet en, voor zover nodig, de voornoemde wetsbepalingen betreffende het beroepsgeheim in fiscale zaken ten onrechte worden aangevoerd en geschonden worden, en terwijl, tweede onderdeel, de beperking genoemd in artikel 6, § 1, 5°, van de wet ("de opsporing of vervolging van strafbare feiten") onderstelt dat tegen verzoeker een opsporingsonderzoek of een gerechtelijk onderzoek lopende is of dat hij vervolgd wordt in

verband met feiten die te maken hebben met de betrokken documenten, wat in het onderhavige geval niet zo is, dat deze beperking, ook al heeft ze betrekking op het geval waarbij de gevraagde openbaarmaking de opsporing of vervolging van strafbare feiten begaan door derden, zou schaden, wat hier niet concreet wordt aangevoerd, alleen van toepassing is voor zover dat ook zo zou zijn wanneer de gegevens die de genoemde opsporing of vervolging in het gedrang zouden brengen, weggelaten of geschrapt zijn, en niet in abstracte of algemene zin, zodat de bestreden handeling artikel 6, § 1, 5°, en § 4, van de wet ten onrechte aanvoert en schendt, en terwijl, derde onderdeel, de beperking genoemd in artikel 6, § 1, 6° ("het federale economische of financiële belang") onder het algemeen belang als dusdanig valt, ongeacht of het gaat om individuele geschillen tussen de federale overheid en een bestuurd, zo niet zou het recht op openbaarmaking in de praktijk weinig of geen gevolg hebben, (en) dat het juist de bedoeling was van de wetgever om met name de bestuurd de mogelijkheid te bieden alle gegevens te kennen waarop een beslissing die hem betreft gebaseerd is, zodat de bestreden handeling artikel 6, § 1, 6°, van de wet ten onrechte aanvoert en schendt";

Overwegende dat de verwerende partij zeer uitvoerig antwoordt; dat in haar betoog samengevat de volgende punten worden opgeworpen :

- wat het eerste onderdeel betreft, is zij van mening dat verzoeker terloops erkent dat de weigering om de documenten over te zenden rechtsgeldig was, aangezien daardoor afbreuk zou worden gedaan aan het beroepsgeheim; indien een document volledig onder het beroepsgeheim valt, mag vanzelfsprekend niets van dat document worden toegezonden; indien een document niet volledig onder het beroepsgeheim valt, mag het gedeelte van het document dat onder het beroepsgeheim valt niet worden toegezonden; het toezenden van de rest van het document kan op andere gronden worden geweigerd;
- wat het tweede onderdeel betreft, voert zij aan dat de procureur-generaal de belastingadministratie toegang heeft verleend tot het strafrechtelijk dossier; het grondwettelijk beginsel van de scheiding der machten brengt met zich mee dat in geen geval informatie kan worden verkregen uit een gerechtelijk dossier op grond van de wet betreffende de openbaarheid van bestuur, aangezien de federale administratieve overheid die zich moet uitspreken over een verzoek om bestuursdocumenten over te zenden, zich niet in de plaats kan stellen van de procureur-generaal; de enige informatie waarvan verzoeker kennis mag hebben in het stadium waarin de belastingen worden vastgesteld, is de informatie

die hem is meegedeeld bij de brief van 14 juli 1995 en bij het bericht van wijziging van 18 oktober 1995; dat de administratie toegang heeft tot het strafrechtelijk dossier is daarentegen gewettigd door haar taak van openbare orde om de volledige verschuldigde belasting te innen en dus eerst vast te stellen;

- met betrekking tot het derde onderdeel voert zij aan dat het federale economische of financiële belang onder meer door de inning van de belastingen gevrijwaard wordt; de Grondwet legt de federale Staat ook de verplichting op te handelen met inachtneming van de federale loyauteit; wanneer het, zoals hier, om de inning van een gedeelde belasting en een samengevoegde belasting gaat, in de zin van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, heeft de wijze waarop de Staat de belastingen van de natuurlijke personen int een rechtstreekse invloed op de inkomsten van de Gemeenschappen en de Gewesten; bijgevolg is haar federale verantwoordelijkheid in dezen aan de orde; de opbrengst van de belastingen, vervolgt zij, dient gedeeltelijk om de internationale verbintenissen die België is aangegaan na te komen; het recht op openbaarmaking moet in bepaalde gevallen wijken om alle taken die de verschillende overheden, namelijk de federale overheid en de gewest-, gemeenschaps-, provincie- en gemeenteoverheden moeten vervullen, met elkaar te verzoenen; artikel 6, §§ 1 en 2, van de wet van 11 april 1994 schrijft voor dat de federale administratieve overheid alleen rekening dient te houden met bepaalde algemene belangen, wat begrijpelijk is aangezien zowel de grondwetgever als de wetgever een openbaarheid voor ogen hadden die een onderdeel vormde van de op inspraak gerichte democratie, en geen openbaarheid als een processuele waarborg, vooral in het stadium van de voorbereiding van de beslissing inzake de belastingen; in het onderhavige geval voert verzoeker aan dat hij bepaalde bestuursdocumenten wil inzien uit eigenbelang en niet om de democratie te versterken op het stuk van de besluitvorming die de burgers in het algemeen aanbelangt; de federale administratieve overheid moet nagaan of de inzage van de documentatie die zij verzameld heeft met betrekking tot een bepaalde belastingplichtige, toegestaan kan worden rekening houdend met het doel van die documentatie; aangezien het gaat om stukken die dienen om de belasting vast te stellen of te controleren, is de taak van de belastingadministraties niet beperkt tot het goedkeuren van de aangiftes van de belastingplichtigen; het is ook haar taak om na te gaan of de aangifte juist en volledig is, onder meer door inlichtingen bij derden in te winnen; indien een belastingplichtige kennis zou kunnen nemen van bepaalde maatregelen zoals de voorbereiding van een controle-actie in een bepaalde bedrijfssector of in een bepaalde streek,

zou zulks de doeltreffendheid van de bestrijding van de belastingfraude in het gedrang brengen; de administratie kan niet verplicht worden gaandeweg alle informatie te onthullen waarover zij beschikt, terwijl zij haar onderzoeksbevoegdheden uitoefent, inzonderheid wanneer zij een belastingplichtige van fraude verdenkt: indien de belastingplichtige onmiddellijk alle informatie meegedeeld zou krijgen die hem betreft, zou het gevaar ontstaan dat deze zich aan de belastingen onttrekt; als de belastingplichtige zou weten wat de administratie weet, zou hij dezelfde informatie verstrekken, niet meer en niet minder, terwijl hij in het tegenovergestelde geval informatie zou kunnen verstrekken waarvan de administratie niet op de hoogte is en zou kunnen nalaten informatie te verstrekken waarover de administratie reeds beschikt; de administratie kan, door niet meteen te onthullen wat zij al weet, gericht informatie verzamelen met betrekking tot één of meer bepaalde belastingplichtigen van wie zij de fiscale toestand onderzoekt, zodat zij kan nagaan of alle informatie die haar bezorgd had moeten worden, haar ook bezorgd is; indien de administratie te snel onthult over welke informatie zij beschikt, kan de belastingplichtige voorzieningen treffen om te voorkomen dat hij de verschuldigde belasting moet betalen: compromitterende documenten doen verdwijnen naar het buitenland of ze vernietigen, een toestand van insolventie opzetten, enz.; de administratieve overheid moet dus altijd weigeren om in dat stadium van haar onderzoek informatie mee te delen;

Overwegende, wat het eerste onderdeel betreft, dat het feit dat in de documenten waarvan gevraagd was dat zij overgezonden zouden worden, informatie voorkomt die onder het beroepsgeheim valt, de totale weigering om deze toe te zenden niet kan wettigen, aangezien in artikel 6, § 4, van de wet van 11 april 1994 bepaald is dat "wanneer in toepassing van de §§ 1 tot 3 een bestuursdocument slechts voor een deel aan de openbaarheid moet of mag worden onttrokken, (...) de inzage, de uitleg of de mededeling in afschrift tot het overige deel (wordt) beperkt"; dat het verzoek om de documenten toe te zenden, en vervolgens het verzoek tot heroverweging geen betrekking hadden op de informatie betreffende andere belastingplichtigen; dat het eerste onderdeel van het middel gegrond is;

Overwegende dat, wat het tweede onderdeel betreft, ook al is het waar dat de documenten waarvan is gevraagd dat zij zouden worden toegezonden, oorspronkelijk in een strafrechtelijk dossier zaten waarvan de belastingadministratie kennis mocht nemen, zij later in een louter fiscaal dossier zijn neergelegd; dat dit dossier alleen de vaststelling van de belasting tot doel heeft en kan hebben, en normaal gezien geen documenten bevat die verband houden met de opsporing of de vervolging van strafbare feiten, waarvan op grond van artikel 6, § 1, van de

wet geweigerd mag worden dat ze worden toegezonden; dat, in de veronderstelling dat er nog sporen in terug te vinden zijn van datgene waarvoor zij eerst dienden, het de administratie vrij stond deze weg te laten uit het overgezonden gedeelte; dat zulk een werkwijze geenszins afbreuk doet aan het beginsel van de scheiding der machten; dat de documenten waarop de administratie zich baseert om te stellen dat verzoeker een rekening heeft die ontdekt is bij de effectenmakelaar PITTI, bovendien documenten zijn die, indien rechterlijke beroepen worden ingesteld tegen de aanslag waartoe de ontdekking van die rekening aanleiding kan geven - en effectief aanleiding heeft gegeven - in het dossier van die beroepen moeten worden neergelegd en dus ter kennis van de belastingplichtige moeten worden gebracht om de rechten van verdediging te eerbiedigen; dat wegens de hierboven aangevoerde samenhang tussen de documenten waartoe met toepassing van artikel 32 van de Grondwet en van de wet van 11 april 1994 toegang moet worden verleend, en de documenten die het dossier moeten vormen dat voor onderzoek wordt voorgelegd aan het rechtscollège waarbij een rechtsgeding kan worden ingesteld waarin deze documenten zullen worden overgelegd, de belastingadministratie niet kan beletten dat de stukken waarop zij zich baseert om een aanslag te vestigen, worden ingezien; dat het tweede onderdeel van het middel gegrond is;

Overwegende, wat het derde onderdeel betreft, dat de uitdrukking "federaal economisch of financieel belang, de munt of het openbaar krediet" die in punt 6° van artikel 6, § 1, van de wet van 11 april 1994 staat, in enge zin geïnterpreteerd moet worden, aangezien dit een afwijking is van de algemene openbaarheidsregel; dat zij niet kan slaan op iedere activiteit die een weerslag kan hebben op de overheidsfinanciën; dat de verwerende partij in het onderhavige geval zich in hoofdzaak ertoe beperkt in het algemeen te stellen dat een te uitgebreide openbaarmaking haar doel om de fiscale fraude te bestrijden zou kunnen schaden, zonder aan te geven in welk opzicht dat doel in het gedrang kan worden gebracht door verzoeker documenten te bezorgen waarop zij zich baseert om te stellen dat hij een rekening zou hebben in de boekhouding van de effectenmakelaar PITTI onder een naam die erg op zijn naam lijkt; dat het derde onderdeel van het middel gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt de beslissing van 25 oktober 1995, waarbij de Bijzondere Belastinginspectie weigert gevolg te geven aan het verzoek een afschrift te krijgen van de documenten waarop zij zich baseert in haar brief van 14 juli 1995 om te beweren X een rekening zou hebben bij de effectenmakelaar PITTI te Luik en nagelaten zou hebben belastbare bestanddelen aan te geven die verband houden met die rekening.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 4.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de VIe kamer, op achttien juni 1900 zevenennegentig door :

de HH.	HANOTIAU,	kamervoorzitter,
	LEROY,	staatsraad,
	HANSE,	staatsraad,
Mevr.	MALCORPS,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Chr. MALCORPS.

M. HANOTIAU.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD
VAN STATE, GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.

Raad van State, arrest nr. 68.609, SPRL BA-WA, 2 oktober 1997

Het innen van de belastingen houdt een federaal economisch of financieel belang in dat rechtvaardigt dat als uitzondering op het principe van de openbaarheid van bestuursdocumenten ingeschreven in artikel 32 van de G.W., de mededeling van bestuursdocumenten weigert in de mate dat deze mededeling van aard is dit belang te schaden. Deze uitzondering op een bepaling die een fundamenteel recht vestigt, moet restrictief geïnterpreteerd worden. Dit belang kan evenwel niet systematisch ingeroepen worden als grondslag voor elke weigering van mededeling van een fiscaal dossier, zonder dat men hierbij het principe van de openbaarheid van bestuursdocumenten ontdoet van elke draagwijdte ten overstaan van fiscale documenten. Wanneer de belastingplichtige na de ontvangst van een bericht van verbetering van de belastingaangifte toegang tot zijn dossier vraagt, dan kan de administratie dit hem niet

weigeren. Op dat ogenblik zijn de onderzoeken reeds beëindigd en de stukken waarop de administratie zich heeft gesteund om de verklaring te verbeteren, bevinden zich in het dossier. Er is niet duidelijk waarom de economische en financiële belangen van de Staat verhinderen dat deze stukken onmiddellijk zouden meegedeeld worden als zij in elk geval later wel meegedeeld kunnen worden. Deze situatie is fundamenteel verschillend van deze waarbij de belastingplichtige kennis wenst te nemen van de bepalingen die betrekking hebben op de methode van de strijd tegen de fraude of op de voorbereiding van een vaststellende verificatie.

--

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 68.609 van 2 oktober 1997

A. 68.263/XIII-25

In zake : **Besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid X**

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Minister van Financiën.

DE RAAD VAN STATE, XIIIe KAMER,

Gezien het op 27 maart 1996 ingediende verzoekschrift, waarbij de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid X de nietigverklaring vordert van de beslissing van 30 januari 1996, die genomen is door de centrale administratie van de Bijzondere belastinginspectie en waarbij het door de verzoekende partij ingediende verzoek tot heroverweging wordt afgewezen;

Gelet op arrest nr. 59.900 van 5 juni 1996, waarbij de debatten worden heropend en wordt bevolen dat de rechtspleging wordt voortgezet overeenkomstig de artikelen 6 en volgende van de algemene procedureregeling;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer FORTPIED, eerste auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 25 november 1996, waarbij de neerlegging ter griffie van het dossier en het verslag wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 30 juli 1997, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 18 september 1997;

Gehoord het verslag van de heer LEROY, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. P. KESTEMAN, loco Mr. M. BLONDIAU, advocaat, die voor de verzoekende partij verschijnt, en van de heer F. GROBELNY, adjunct-controleur, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer PAUL, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de feiten die dienstig zijn voor het onderzoek van het geschil uiteengezet zijn in arrest nr. 59.900 van 5 juni 1996;

Overwegende dat de verwerende partij de ontvankelijkheid van het beroep betwist omdat het bericht van rechtzetting van 20 november 1995 geleid heeft tot een inkohiering, zodat de verzoekende partij de mogelijkheid heeft om een bezwaar in te dienen bij de gewestelijke directeur der directe belastingen, tegen wiens beslissing beroep kan worden ingesteld bij het hof van beroep, waartegen dan weer een cassatieberoep kan worden ingesteld;

Overwegende dat de wijzen van openbaarmaking die geregeld zijn bij de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur niet van toepassing zijn wanneer het de bedoeling is op die manier documenten bij een rechtscollege te laten neerleggen waarvan dat rechtscollege de overlegging kan bevelen; dat de Raad van State, indien hij met toepassing van artikel 8, § 2, vierde lid, van de wet van 11 april 1994, zou bevelen dat bepaalde stukken worden overgelegd, zich immers zou mengen in het verloop van een juridische procedure, waarvan de wettigheid beoordeeld wordt door het fiscale rechtscollege en door het hof van beroep, en in laatste instantie getoetst wordt door het Hof van Cassatie, terwijl noch uit de wet van 11 april 1994, noch uit de parlementaire voorbereiding ervan blijkt dat de procedures die bij die wet geregeld zijn, nl. het verzoek tot heroverweging en, wanneer dat wordt afgewezen, het beroep bij de Raad van State, bovenop de procedures zouden komen die van toepassing zijn vóór de administratieve en gerechtelijke rechtscolleges, overeenkomstig de voorschriften die respectievelijk erop toepasselijk zijn;

Overwegende echter dat de Raad van State, die uitdrukkelijk bevoegd wordt verklaard bij artikel 8, § 2, vierde lid, van de wet van 11 april 1994, alleen onbevoegd is wanneer een rechtscollege wordt geadieerd en niet door het loutere feit dat een rechtscollege kan worden geadieerd; overwegende dat één van de voornaamste nuttige gevolgen van artikel 32 van de Grondwet en van de wet van 11 april 1994 erin bestaat dat de personen die van plan zijn een rechtsvordering in te stellen, de mogelijkheid hebben kennis te nemen van het dossier voordat zij het rechtscollege adiëren, en de vordering pas in te stellen wanneer zij kennis van zaken hebben; dat die doelstelling niet kan worden bereikt indien de bestuurden alleen kennis kunnen nemen van de dossiers door ze in te zien op de griffie van het rechtscollege, zodra de vordering is ingesteld; dat het feit dat de documenten die verzoeker vraagt te mogen inzien, in voorkomend geval in het dossier van een rechtsvordering kunnen worden neergelegd die niet tot de bevoegdheid van de Raad van State behoort, niet wil zeggen dat de Raad van State niet bevoegd is om te oordelen over de regelmatigheid van een weigering van toegang tot bestuursdocumen-

ten, een weigering die uitgesproken wordt op een tijdstip waarop geen enkel rechtscollege geadieerd is;

Overwegende dat noch een bericht van rechtzetting, noch een inkohiering rechterlijke handelingen zijn; dat tussen de verzoekende en de verwerende partij pas een geschil ontstaat zodra een bezwaar wordt ingediend bij het rechtscollege, nl. de gewestelijke directeur der directe belastingen; dat op de dag dat het verzoek tot heroverweging is afgewezen, nog geen bezwaar was ingediend; dat het beroep bij de Raad van State tegen die afwijzing bijgevolg ontvankelijk is en blijft, ondanks het bezwaar dat nadien is ingediend;

Overwegende dat de verwerende partij betwist dat het beroep ontvankelijk is op grond dat de verzoekende partij alleen een indirect belang heeft; dat zij opmerkt dat de verzoekende partij aanvoert "dat de weigering om documenten over te zenden die deel uitmaken van het fiscaal dossier waarop de Minister van Financiën zijn bericht van rechtzetting van de aangifte baseert, het (haar) (...) onmogelijk maakt om, met toepassing van artikel 346 WIB 92, volledig en op afdoende wijze haar argumenten te laten gelden"; dat zij daaruit afleidt dat de - verzoekende partij "ernaar streeft dat zou worden geoordeeld dat zij niet op afdoende wijze heeft kunnen reageren op het bericht van rechtzetting van 20 november 1995 (en dat) haar belang zich ertoe beperkt ervoor te zorgen dat haar standpunt dat de weigeringsbeslissing onwettig is, gezag van gewijsde krijgt, om aldus gunstige voorwaarden te scheppen voor haar beroep omtrent de grond van de zaak met betrekking tot de aanslag en, in voorkomend geval, de nietigverklaring van de aanslag te verkrijgen"; dat zij erop wijst dat de verzoekende partij rechtstreeks beroep kan instellen tegen de daaropvolgende aanslag, door een bezwaar in te dienen bij de gewestelijke directeur der directe belastingen, en vervolgens bij het hof van beroep, en ten slotte bij het Hof van Cassatie; dat zij daaruit besluit dat "het beroep van de verzoekende partij, aangezien het enkel het hierboven beschreven doel heeft, onontvankelijk is omdat er een parallel beroepsmiddel bestaat dat de bevoegdheid van de Raad van State uitsluit";

Overwegende dat het recht om ieder bestuursdocument in te zien en er een afschrift van te krijgen, een fundamenteel recht is dat is vastgelegd in artikel 32 van de Grondwet; dat iedereen er belang bij heeft zo te handelen dat dat recht geëerbiedigd wordt, en de beslissingen waarbij hem inzage geweigerd wordt nietig te laten verklaren; dat het feit dat de documenten die de verzoekende partij vraagt te mogen inzien, in voorkomend geval in het dossier van een rechtsvordering kunnen worden neergelegd die niet tot de bevoegdheid van de

Raad van State behoort, niet wil zeggen dat de Raad van State niet bevoegd is om te oordelen over de regelmatigheid van een weigering van toegang tot bestuursdocumenten; dat de exceptie niet opgaat;

Overwegende dat de verwerende partij betwist dat de verzoekende partij een belang heeft door te stellen dat de administratie haar met het bericht van rechtzetting van 20 november 1995 voldoende informatie heeft gegeven om zich te kunnen verdedigen, zodat zij niet alleen gebruik heeft kunnen maken van het recht te worden gehoord, maar ook de gelegenheid heeft gehad de dienstige informatiegegevens in te zien en zij er geen enkel belang bij heeft om op basis van een andere rechtsgrond opnieuw te vragen dat die gegevens worden overgezonden;

Overwegende dat noch het feit dat de administratie de informatie die zij nuttig acht aan de verzoekende partij mededeelt, noch het feit dat de rechten van verdediging geëerbiedigd zijn tijdens de procedure van onderzoek van het bezwaar, beschouwd kunnen worden als het verlenen van inzage in de bestuursdocumenten, waarop zij aanspraak maakt; dat de exceptie niet opgaat;

Overwegende dat de verzoekende partij een eerste middel ontleent aan de schending van de artikelen 4 en 6, § 1, van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur en aan het algemeen rechtsbeginsel vervat in artikel 32 van de Grondwet; dat zij aanvoert dat de uitzonderingen op de regel van de openbaarheid van de bestuursdocumenten in enge zin geïnterpreteerd moeten worden en dat de overheid pas kan weigeren bepaalde stukken te bezorgen wanneer zij, na de belangen die in het geding zijn (openbaarheid enerzijds, federaal economisch of financieel belang anderzijds) tegen elkaar te hebben afgewogen, heeft vastgesteld dat het tweede belang zwaarder weegt, waarbij de overheid verplicht is in haar afwijzingsbeslissing uiteen te zetten waarom zij van oordeel is dat het economisch of financieel belang belangrijker is dan het belang van de openbaarheid;

Overwegende dat de verwerende partij in hoofdzaak antwoordt dat het federaal economisch of financieel belang onder meer bestaat in de inning van de belastingen; dat zij uiteenzet dat het begrotingstekort van de Staat algemeen bekend is en dat het streven naar een begrotingsevenwicht tevens een doelstelling is die de wetgever toestaat het recht op inzage in de bestuursdocumenten te beperken; dat zij aanvoert dat in de Grondwet een beperking van de openbaarheid voorkomt, aangezien in artikel 180, tweede lid, van de Grondwet, dat betrekking

heeft op het Rekenhof, wordt bepaald dat het Hof tevens algemeen toezicht uitoefent op de verrichtingen met betrekking tot de vaststelling en de invordering van de door de Staat verkregen rechten, met inbegrip van de fiscale ontvangsten; dat zij daaruit afleidt dat de grondwetgever aldus zelf de correcte inning van de belastingen beschouwt als een economisch of financieel belang; dat zij aanvoert dat het federaal economisch of financieel belang veel verder gaat dan de loutere inning van de belastingen, en ook slaat op de algemene maatregelen die zijn uitgevaardigd om de fiscale fraude te bestrijden, en dat het vanzelf spreekt dat indien een belastingplichtige kennis zou kunnen nemen van bepaalde maatregelen zoals de wijze waarop de fraude wordt aangepakt of de voorbereiding van een controle-actie in een bepaalde bedrijfssector of in een bepaalde streek, zulks de doeltreffendheid van de bestrijding van de belastingfraude in het gedrang zou brengen; dat zij stelt dat indien een belastingplichtige zijn dossier zou mogen inzien zodra een onderzoek naar zijn fiscale toestand wordt gestart, de controle-actie ondoeltreffend zou worden, dat inzage dus pas mogelijk is nadat de controle-actie volledig is afgelopen en dat op dat moment de gerechtelijke openbaarheid van toepassing is; dat zij ook aanvoert dat inzage van bestuursdocumenten de doeltreffendheid van de onderzoeken en van de controle in het gedrang zou brengen, aangezien de verzoekende partij dan alles zou weten wat de administratie weet, terwijl deze nog niet klaar is met het onderzoek van haar fiscale toestand, dat niet beperkt is tot de inkomstenbelastingen, maar ook betrekking heeft op de belasting over de toegevoegde waarde; dat zij van mening is dat in dat geval de kans zich voordoet dat niet het volledige verschuldigde belastingbedrag kan worden vastgesteld, wat het federaal economisch of financieel belang in het gedrang brengt, dat overeenkomstig artikel 6, § 1, 6°, van de wet zwaarder weegt dan het belang van de passieve openbaarheid; dat zij erop wijst dat het niet vereist is dat het federale economische of financiële belang daadwerkelijk in het gedrang is, maar dat het voldoende is dat het mogelijk in het gedrang komt, met dien verstande dat die mogelijkheid zich aldus aandient dat in sommige gevallen het beschermde belang onvermijdelijk in het gedrang zal komen, maar dat in andere gevallen de federale administratieve overheid pas achteraf kan weten of het al dan niet in het gedrang is gekomen;

Overwegende dat in artikel 32 van de Grondwet staat dat "ieder (...) het recht (heeft) elk bestuursdocument te raadplegen en er een afschrift van te krijgen, behoudens in de gevallen en onder de voorwaarden bepaald door de wet, het decreet of de regel bedoeld in artikel 134";

Overwegende dat in artikel 6, § 1, van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur onder meer het volgende wordt bepaald :

" Een federale of niet-federale administratieve overheid wijst de vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument af, wanneer zij heeft vastgesteld dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van een van de volgende belangen :
(...)

6° een federaal economisch of financieel belang, de munt of het openbaar krediet";

Overwegende dat de inning van belastingen een federaal economisch of financieel belang is; dat bij wijze van uitzondering op de in de Grondwet vastgelegde openbaarheidsregel, te rechtvaardigen valt dat geweigerd wordt administratieve documenten over te zenden als daardoor dat belang in het gedrang komt; dat die uitzondering op een bepaling waarbij een fundamenteel recht wordt vastgesteld in enge zin genterpreteerd moet worden, en dat dat belang niet systematisch kan worden aangevoerd ter staving van elke weigering om de inhoud van een fiscaal dossier mede te delen zonder het beginsel van de openbaarheid van de bestuurshandelingen volledig uit te hollen ten aanzien van de belastingadministraties, wat nooit de bedoeling is geweest van de wetgever en in strijd zou zijn met de doelstellingen die de Grondwetgever voor ogen had; dat de verzoekende partij in het onderhavige geval niet gevraagd heeft om kennis te mogen nemen van maatregelen met betrekking tot de wijze waarop de fraude wordt aangepakt, of met betrekking tot de voorbereiding van een bepaalde controle-actie, wat de administratie haar wellicht had kunnen weigeren; dat zij zelfs niet bij de aanvang van het onderzoek van haar fiscale toestand gevraagd heeft haar dossier te mogen inzien, maar pas nadat zij een bericht van rechtzetting van haar belastingaangifte had gekregen; dat, aangezien het onderzoek is afgerond, de stukken waarop de administratie zich gebaseerd heeft om de aangifte recht te zetten, thans in het dossier van de verzoekende partij zitten en aan haar moeten worden overgezonden indien een bezwaar wordt ingediend; dat het niet duidelijk is in welk opzicht de economische of financiële belangen van de Staat zouden beletten dat deze stukken onmiddellijk worden overgezonden, aangezien zij in ieder geval nadien moeten worden overgezonden; dat niet blijkt dat een snellere inzage van de betrokken documenten problemen zou opleveren voor de inning van de belastingen; dat het middel gegrond is;

Overwegende dat er geen aanleiding is om het andere middel van het verzoekschrift te onderzoeken, dat, gesteld dat het gegrond is, geen ruimere nietigverklaring kan meebrengen,

BESLUIT:**Artikel 1.**

Vernietigd wordt de beslissing die op 30 januari 1996 door de centrale administratie van de Bijzondere belastinginspectie is genomen tot afwijzing van het verzoek tot heroverweging van haar beslissing van 20 december 1995, waarbij de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid X het recht geweigerd wordt om de stukken waaruit haar fiscaal dossier bestaat, toegestuurd te krijgen.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 4.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de XIIIe kamer,
op twee oktober 1900 zevenennegentig door :

de HH.	HANOTIAU,	kamervoorzitter,
	LEROY,	staatsraad,
	QUERTAINMONT,	staatsraad,
Mevr.	MALCORPS,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Chr. MALCORPS.

M. HANOTIAU.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD
VAN STATE, GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.

Raad van State, arrest nr. 68.610, Delwart, van 2 oktober 1997

1. *Het recht om elk bestuursdocument te raadplegen en er een kopie van te bekomen, is een fundamenteel recht gevestigd door artikel 32 G.W. Iedereen heeft er belang bij om te handelen in overeenstemming met dit recht en bijgevolg om elke weigering van toegang te laten vernietigen. De omstandigheid dat de documenten waarvan de verzoeker de toegang vraagt, geen rechtshandelingen zijn die aanleiding kunnen geven tot het instellen van een annulatieberoep bij de Raad van State, verhinderen niet dat de Raad van State bevoegd is om zich uit te spreken over de regelmatigheid van een weigering van toegang tot bestuursdocumenten.*
2. *Het innen van de belastingen vormt een federaal economisch of financieel belang dat men als uitzondering op het principe van de openbaarheid ingeschreven in de Grondwet, kan inroepen om de mededeling van bestuursdocumenten kan weigeren indien deze van die aard is dat zij schade toebrengt aan dit belang. Deze uitzondering op een bepaling die een fundamenteel recht vestigt, moet restrictief geïnterpreteerd worden. Het belang dat in het geding is, mag niet systematisch ingeroepen worden ter ondersteuning van elke weigering om inzage te krijgen in een fiscaal dossier zonder dat men daarbij het principe zelf van de openbaarheid van administratieve handelingen ontdoet van elke inhoud met betrekking tot de fiscale administratie. Wanneer de belastingplichtige enkel vraagt om de inhoud te kennen van een dossier dat op hem betrekking heeft, naar aanleiding waarvan er onderzoeken zijn verricht, mag men zomaar niet a priori veronderstellen dat de belastingplichtige een frauduleuze bedoeling heeft terwijl hij zich enkel ongerust maakt over de redenen op grond waarvan de administratie onderzoeken over hem heeft verricht. Als de administratie niet kan aantonen dat de raadpleging van de documenten in concreto van die aard is dat ze het innen van de belastingen schaadt, dan kan zij zich niet verzetten tegen de mededeling van het gevraagde document.*

--

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 68.610 van 2 oktober 1997

A. 68.938/XIII-27

In zake : **X,**

tegen :

de Belgische Staat,
 vertegenwoordigd door de Minister van Financiën.
DE RAAD VAN STATE, XIIIde KAMER,

Gezien het op 15 mei 1996 ingediende verzoekschrift, X :

- de nietigverklaring vordert van de beslissing van 22 maart 1996 waarbij inspecteur DEPLUS van de Bijzondere Belastinginspectie (B.B.I.) hem weigert zijn fiscaal dossier te laten inkijken en er een kopie van te nemen;
- vordert dat de verwerende partij bevolen wordt verzoeker binnen drie dagen na de kennisgeving van het te wijzen arrest in staat te stellen meteen zijn fiscaal dossier in te kijken en er een kopie van te nemen, op straffe van een dwangsom van 5.000 fr. voor iedere dag vertraging;

Gelet op arrest nr. 60.563 van 27 juni 1996, waarbij de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing wordt afgewezen, waarbij de debatten worden heropend wat het beroep tot nietigverklaring betreft, en waarbij wordt bevolen dat de rechtspleging wordt voortgezet overeenkomstig artikel 6 en volgende van de algemene procedureregeling;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer FORTPIED, eerste auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 17 januari 1997 waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien het door de verzoekende partij ingediende verzoek tot voortzetting van de procedure en de laatste memorie van de verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 30 juli 1997, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 18 september 1997;

Gehoord het verslag van de heer LEROY, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. P.-Ph. HENDRICKX, loco Mr. Ph. MALHERBE, advocaat, die voor verzoeker verschijnt, en van de heer F. GROBELNY, adjunct-controleur, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer PAUL, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de feiten die dienstig zijn voor het onderzoek van het beroep uiteengezet zijn in arrest nr. 60.563 van 27 juni 1996;

Overwegende, ambtshalve, dat het tweede onderwerp van het verzoekschrift niet ontvankelijk is, aangezien de Raad van State de administratie geen bevelen kan opleggen om de doeltreffendheid van een vernietigingsarrest te waarborgen, en dwangsommen alleen kunnen worden opgelegd onder de voorwaarden gesteld in artikel 36 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, welke voorwaarden in het onderhavige geval niet zijn vervuld;

Overwegende dat de verwerende partij betwist dat het beroep ontvankelijk is, omdat de vordering vaag en onduidelijk is; dat zij in hoofdzaak aanvoert dat het verzoek om inzage geen specifiek document betrof, maar dat het ging om een "vaag verzoek om algemene inzage van een dossier om een verbetering te begrijpen die overigens niet aangetoond is"; dat voor haar "het oorspronkelijke verzoek om het fiscaal dossier te onderzoeken derhalve onontvankelijk is, en bijgevolg ook het verzoek tot heroverweging", en dat "dat uiteindelijk ook geldt voor het beroep tot nietigverklaring";

Overwegende dat tot staving van de exceptie de vaagheid van het verzoek om inzage wordt aangevoerd, welk verzoek bij de bestreden beslissing is afgewezen, en niet de vaagheid van het beroep tot nietigverklaring, waarvan het onderwerp duidelijk omschreven is,

aangezien een afschrift van de bestreden handeling bij het verzoekschrift is gevoegd; dat de exceptie niet opgaat;

Overwegende dat de verwerende partij betwist dat de Raad van State ratione materiae bevoegd is, en dit om twee redenen; dat zij enerzijds aanvoert dat de bestreden handeling een beslissing tot weigering om bestuursdocumenten over te zenden is, die genomen is tijdens de voorbereidende fase van de vaststelling van de belasting, gedurende welke alleen voorbereidende handelingen worden gesteld waartegen geen annulatieberoep openstaat, en anderzijds dat de afdeling administratie van de Raad van State zich luidens artikel 11 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State alleen bij wege van arresten kan uitspreken wanneer er geen ander rechtscollege bevoegd is;

Overwegende dat het recht om ieder bestuursdocument in te zien en er een afschrift van te krijgen, een fundamenteel recht is dat is vastgelegd in artikel 32 van de Grondwet; dat iedereen er belang bij heeft zo te handelen dat dat recht geëerbiedigd wordt, en de beslissingen waarbij hem inzage geweigerd wordt nietig te laten verklaren; dat het feit dat de documenten die verzoeker vraagt te mogen inzien, geen handelingen zijn waartegen beroep kan worden ingesteld, niet wil zeggen dat de Raad van State niet bevoegd is om te oordelen over de regelmatigheid van een weigering om inzage te verlenen in bestuursdocumenten; dat het eerste onderdeel van de exceptie niet opgaat;

Overwegende dat artikel 11 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State alleen betrekking heeft op de geschillenberechting ter zake van herstelvergoeding; dat het tweede onderdeel van de exceptie niet opgaat;

Overwegende dat de verwerende partij betwist dat het beroep ontvankelijk is op de grond dat het "eigenlijke voorwerp van het geschil erin bestaat dat verzoeker van mening is dat de administratie haar onderzoek moet stoppen, dat ze hem op de huid zit";

Overwegende dat het beroep alleen tot doel heeft de weigering om verzoeker zijn dossier te laten inkijken, nietig te laten verklaren; dat het gaat om de uitoefening van een fundamenteel recht en verzoeker gerechtigd is dat recht te doen gelden, welk gebruik ook hij wil maken van de documenten waarvan hij kennis zal kunnen nemen, en welke bedoeling ook hij

heeft in verband met het verhoopte resultaat van zijn verzoek om inzage; dat de exceptie niet opgaat;

Overwegende dat verzoeker een eerste middel ontleent aan de schending van artikel 32 van de Grondwet en van de artikelen 4 en 6 van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur; dat hij aanvoert dat hem bij de bestreden beslissing inzage van zijn fiscaal dossier wordt geweigerd op de grond dat het loutere feit dat zijn fiscale toestand wordt onderzocht reeds volstaat om zijn verzoek af te wijzen om voor de hand liggende redenen van administratieve doeltreffendheid, terwijl in artikel 32 van de Grondwet en in artikel 4 van de wet van 11 april 1994 het fundamenteel recht is vastgelegd voor iedere bestuurde om ieder bestuursdocument in te zien en er een afschrift van te krijgen, behalve in de gevallen en uitzonderingen die bij wet zijn vastgesteld; dat die gevallen en uitzonderingen volgens hem exhaustief zijn opgesomd in artikel 6 van de wet en dat "de redenen van administratieve doeltreffendheid" daarin niet voorkomen en bijgevolg niet kunnen worden aangevoerd om de betrokken administratie de mogelijkheid te bieden zich aan haar plicht tot openbaarmaking te onttrekken;

Overwegende dat de verwerende partij in hoofdzaak enerzijds antwoordt dat de weigeringsbeslissing van 16 februari 1996 steunt op het feit dat, aangezien het onderzoek van de fiscale toestand van verzoeker lopende is, het inwilligen van zijn verzoek een federaal economisch of financieel belang in het gedrang zou brengen, en dit belang hier zwaarder weegt dan het belang van de openbaarheid, en anderzijds, dat deze beslissing zeer omstandig is toegelicht in de beslissing van 22 maart 1996 waarbij het verzoek om heroverweging wordt afgewezen, en dat het argument dat het reeds voldoende was dat de fiscale toestand van verzoeker op dat moment werd onderzocht om het verzoek af te wijzen om voor de hand liggende redenen van doeltreffendheid van het administratief optreden, alleen als grond die verband houdt met het evenwicht tussen het belang van de openbaarheid en het federaal economisch of financieel belang is aangevoerd; dat zij uiteenzet dat het federaal economisch of financieel belang onder meer de correcte inning van de belastingen omvat en dat indien een belastingplichtige zijn dossier zou mogen inzien zodra een onderzoek naar zijn fiscale toestand wordt gestart, de controle-actie ondoeltreffend zou worden, omdat, indien de belastingplichtige onmiddellijk alle informatie meegedeeld zou krijgen die hem betreft, het gevaar zou ontstaan dat deze zich aan de belastingen onttrekt, waardoor de ontvangsten van de Staat zouden afnemen; dat zij uiteenzet dat, indien de belastingplichtige zou weten wat de administratie weet, hij

dezelfde informatie zou verstrekken, niet meer en niet minder, terwijl hij in het tegenovergestelde geval informatie zou kunnen verstrekken waarvan de administratie niet op de hoogte is en zou kunnen nalaten informatie te verstrekken waarover de administratie reeds beschikt, zodat de administratie, door niet meteen te onthullen wat zij al weet, gericht informatie kan verzamelen met betrekking tot één of meer bepaalde belastingplichtigen van wie zij de fiscale toestand onderzoekt, en zij aldus kan nagaan of alle informatie die haar bezorgd had moeten worden, haar ook bezorgd is; dat zij daaraan toevoegt dat, indien de administratie te snel onthult over welke informatie zij beschikt, de belastingplichtige voorzieningen kan treffen om te voorkomen dat hij de verschuldigde belasting moet betalen : compromitterende documenten doen verdwijnen naar het buitenland of ze vernietigen, een toestand van insolventie opzetten, enz.; dat zij besluit dat inzage alleen mogelijk is zolang de aanslagtermijnen nog niet verstreken zijn, of wanneer de controle-actie volledig afgerond is en op dat moment de gerechtelijke openbaarheid van toepassing is; dat zij van oordeel is "dat het vanzelf spreekt (...) dat indien een belastingplichtige kennis zou kunnen nemen van bepaalde maatregelen zoals de voorbereiding van een controle-actie in een bepaalde bedrijfssector of in een bepaalde streek, zulks de doeltreffendheid van de bestrijding van de belastingfraude in het gedrang zou brengen;

Overwegende dat in artikel 32 van de Grondwet staat dat "ieder (...) het recht (heeft) elk bestuursdocument te raadplegen en er een afschrift van te krijgen, behoudens in de gevallen en onder de voorwaarden bepaald door de wet, het decreet of de regel bedoeld in artikel 134";

Overwegende dat in artikel 6, § 1, van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur onder meer het volgende wordt bepaald :

" Een federale of niet-federale administratieve overheid wijst de vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument af, wanneer zij heeft vastgesteld dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van een van de volgende belangen :

(...)

6° een federaal economisch of financieel belang, de munt of het openbaar krediet";

Overwegende dat de inning van belastingen een federaal economisch of financieel belang is; dat bij wijze van uitzondering op de in de Grondwet vastgelegde openbaarheidsregel, te rechtvaardigen valt dat geweigerd wordt administratieve documenten over te

zenden als daardoor dat belang in het gedrang komt; dat die uitzondering op een bepaling waarbij een fundamenteel recht wordt vastgesteld in enge zin genterpreteerd moet worden, en dat dat belang niet systematisch kan worden aangevoerd ter staving van elke weigering om de inhoud van een fiscaal dossier mede te delen zonder het beginsel van de openbaarheid van bestuurshandelingen volledig uit te hollen ten aanzien van de belastingadministraties, wat nooit de bedoeling is geweest van de wetgever en in strijd zou zijn met de doelstellingen die de Grondwetgever voor ogen had; dat verzoeker in het onderhavige geval niet gevraagd heeft om kennis te mogen nemen van maatregelen met betrekking tot de voorbereiding van een bepaalde controle-actie, wat de administratie hem wellicht had kunnen weigeren; dat hij alleen heeft gevraagd kennis te mogen nemen van de inhoud van het fiscaal dossier dat hem betrof en in verband waarmee een onderzoek gaande was; dat men niet a priori iedere bestuurde die zich ongerust maakt over de redenen waarom de administratie met betrekking tot hem een onderzoek verricht, mag verdenken van bedrieglijk opzet; dat de verwerende partij in het onderhavige geval niet concreet aangeeft in welk opzicht de economische of financiële belangen van de Staat eraan in de weg zouden staan dat verzoeker zijn dossier zou mogen inkijken; dat zij niet aantoonde dat de inzage van de betrokken documenten problemen zou kunnen opleveren voor de inning van de belasting; dat het middel gegrond is;

Overwegende dat er geen aanleiding is om het andere middel van het verzoekschrift te onderzoeken, dat, gesteld dat het gegrond is, geen ruimere nietigverklaring kan meebrengen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt de beslissing dd. 22 maart 1996 van de Bijzondere belastinginspectie tot afwijzing van het verzoek tot heroverweging van haar beslissing van 16 februari 1996, waarbij X geweigerd wordt zijn fiscaal dossier in te kijken en er een kopie van te nemen.

Artikel 2.

Het beroep wordt voor het overige verworpen.

Artikel 3.

De kosten, bepaald op 4.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.
Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de XIIIe kamer, op twee oktober 1900 zevenennegentig door :

de HH. HANOTIAU, kamervoorzitter,
LEROY, staatsraad,
QUERTAINMONT, staatsraad,
Mevr. MALCORPS, griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Chr. MALCORPS.

M. HANOTIAU.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD
VAN STATE, GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.

Raad van State, arrest nr. 70/844, Duez, 16 januari 1998

Het beginsel van de openbaarheid van bestuur is vastgelegd in artikel 32 G.W. De uitzonderingen die bij wet zijn voorzien, moeten steeds strikt geïnterpreteerd worden. Uit het dossier blijkt niet dat de verwerende partij in concrete de verschillende belangen heeft afgewogen. Elke beoordeling m.b.t. een ambtenaar van de Staat moet in zijn persoonlijk dossier gestopt worden in overeenstemming met artikel 9 van het K.B. van 22 oktober 1937 betreffende het statuut van de ambtenaren van de Staat. Het dossier waarvan de belangstellende kennis wenst te nemen, is een document van persoonlijke aard in de zin van artikel 1, § 2, 3° van de wet

van 11 april 1994. Er wordt niet betwist dat de aanvrager het vereiste belang conform artikel 4, § 2 van deze wet heeft om toegang tot dit document te hebben dat op hem betrekking heeft.

--

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 70.844 van 16 januari 1998

A. 64.260/VIII-622
(voorheen VI-12.707)

In zake : **X,**

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Minister van Financiën.

-

DE RAAD VAN STATE, VIIIe KAMER,

Gezien het op 26 juni 1995 ingediende verzoekschrift, waarbij X de nietigverklaring vordert van de beslissing waarbij auditeur-generaal VAN BEVER, namens de Minister van Financiën, voor de directeur-generaal, weigert in te gaan op het verzoek tot heroverweging van de beslissing om hem geen inzage te verlenen in het hiërarchische verslag dat gewestelijk directeur QUENON op 5 mei 1992 heeft opgemaakt, een beslissing die op 28 april 1995 ter kennis is gebracht van verzoeker;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer HERBIGNAT, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 22 juli 1997, waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memorie van verzoeker;

Gelet op de beschikking van 19 november 1997, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 9 januari 1998;

Gehoord het verslag van de heer GEUS, kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van verzoeker en van de heer GROBELNY, inspecteur bij een belastingbestuur, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer HERBIGNAT, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat verzoeker adjunct-controleur is bij de administratie van de belasting over de toegevoegde waarde (B.T.W.), registratie en domeinen; dat hij op 22 december 1994 de toestemming heeft gevraagd "om het hiërarchische verslag dat de directeur-generaal van de B.T.W. te Bergen, de heer Jean QUENON, op 5 mei 1992 over hem heeft opgemaakt, in te kijken en een afschrift ervan te ontvangen"; dat hem op 12 januari 1995 het volgende is geantwoord :

" In antwoord op uw voormelde brief heb ik de eer u mee te delen dat uw verzoek betrekking heeft op een verslag dat een persoonlijke mening bevat die uit vrije wil en vertrouwelijk aan het hoofd van bestuur is meegedeeld, alsook een wettiging van de heer QUENON, gewestelijk directeur, ten aanzien van de hogere overheid betreffende een door hem genomen beslissing.

Bijgevolg kan uw verzoek niet worden ingewilligd (zie artikel 6, § 3, 2°, van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur, B.S. 30 juni 1994)";

dat verzoeker de verwerende partij op 2 maart 1995 een verzoek tot heroverweging heeft gezonden en de commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten op 4 maart 1995 heeft verzocht advies uit te brengen; dat die commissie de verwerende partij op 11 april 1995 het volgende advies heeft verstrekt :

" Tijdens de vergadering van 27 maart 1995 heeft de commissie bij wijze van advies gesteld dat het beroep van de heer Jean DUEZ ontvankelijk en gegrond is.

Ik verzoek u de belanghebbende een afschrift van de aangevraagde stukken te bezorgen";

dat de verwerende partij, bij een op 28 april 1995 ter post aangetekende brief, de bestreden handeling heeft meegedeeld; dat die handeling als volgt luidt :

" Het advies van de commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten is mij meegedeeld bij brief van 11 april 1995 - dit is buiten de wettelijke termijn van dertig dagen - en is niet met redenen omkleed. Dat advies wordt derhalve niet gevolgd.

Om de redenen die in mijn voormelde beslissing zijn vermeld, wordt uw verzoek afgewezen";

Overwegende dat verzoeker een enig middel ontleent aan de schending van de artikelen 2, 4, 5, 6, 7 en 8 van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur, aan de schending van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, alsook aan ongenoegzaamheid, dwaling en tegenstrijdigheid omtrent de gronden of de motieven; dat hij inzonderheid aanvoert "dat de verwerende partij zich ten onrechte verschuilt achter de vertrouwelijke aard van het in het geding zijnde verslag dat, voor zover het een beoordeling over het werk en over de bekwaamheid van verzoeker bevat, zeker en vast aan hem moest worden bezorgd" en "dat het verslag zeker moest worden meegedeeld, te meer daar, zoals de verwerende partij zelf toegeeft, dit verslag wettigt waarom gewestelijk directeur QUENON een maatregel tegen verzoeker heeft getroffen";

Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat zij het verzoek om inzage kon afwijzen op basis van artikel 6, § 3, 2°, van de wet van 11 april 1994 waarvan de strekking in de memorie van toelichting als volgt wordt omschreven :

" Die uitzonderingsgrond is erop gericht "te beletten dat een parallel "geheim" circuit ontstaat van informele, vertrouwelijk meegedeelde (doch dikwijls nuttige) adviezen, omdat de adviesgevers niet willen dat hun identiteit of hun mening openbaar bekend wordt" (Gedr. St. Kamer, G.Z., 1992-1993, nr. 1112/1, blz. 19)";

Overwegende dat artikel 6, § 3, 2°, van de wet van 11 april 1994 als volgt luidt:

" Een federale administratieve overheid mag een vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument afwijzen in de mate dat de vraag :

(...)

2° een advies of een mening betreft die uit vrije wil en vertrouwelijk aan de overheid is meegedeeld";

Overwegende dat in de memorie van toelichting van de voormelde wet het volgende wordt gepreciseerd :

" De aanvraag mag enkel verworpen worden in de mate dat het belang van de openbaarheid in concreto niet opweegt tegen de belangen opgesomd in artikel 6. De administratieve overheid moet inderdaad voor elke aanvraag het belang van de openbaarheid afwegen tegen het belang beschermd door de uitzonderingsgrond. Anders gezegd, de uitzonderingsgronden hebben een relatief karakter. Het volstaat niet dat met de openbaarmaking een in dit artikel bedoeld belang gemoeid is opdat de overheid automatisch ontheven is van de verplichting de informatie te verstrekken of bestuursdocumenten openbaar te maken. De openbaarmaking mag slechts achterwege blijven wanneer het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de schade die door de openbaarmaking aan de andere genoemde fundamentele belangen zou kunnen worden toegebracht. Aan de toepassing van een uitzonderingsgrond moet dus steeds een belangenafweging ten grondslag liggen"

(Gedr. St. Kamer, G.Z., 1992-1993, nr. 1112/1, blz. 15),

" De opsomming van de uitzonderingsgronden is limitatief. De uitzonderingsgronden dienen restrictief geïnterpreteerd te worden."

(Gedr. St. Kamer, G.Z., 1992-1993, *ibid.*, blz. 16),

" De uitzonderingsgronden bepaald in artikel 6 § 3 zijn zoals gezegd van een andere aard dan deze bepaald in § 1 en § 2. Zij zijn facultatief en gelden enkel voor de federale administratieve overheden", en

" Wat betreft de uitzonderingsgrond bepaald in § 3, 2° geldt de bescherming enkel ten aanzien van de persoonlijke meningen, niet ten aanzien van de feitelijke gegevens die in de adviezen of meningen vervat zijn" (*ibid.* blz. 19);

Overwegende dat het beginsel van vrije inzage van bestuursdocumenten is vastgelegd in artikel 32 van de Grondwet; dat de wettelijke uitzonderingen strikt moeten worden geïnterpreteerd; dat uit het dossier niet blijkt dat de verwerende partij de in het geding zijnde belangen heeft afgewogen; dat elke beoordeling die een meerdere over een rijksambtenaar uitbrengt, bij zijn persoonlijk dossier moet worden gevoegd; dat die rijksambtenaar recht op inzage daarvan heeft, overeenkomstig artikel 9 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende

het statuut van het rijks personeel; dat het verslag waarvan verzoeker kennis wou nemen, een document van persoonlijke aard is in de zin van artikel 1, tweede lid, 3°, van de wet van 11 april 1994; dat niet wordt betwist dat verzoeker overeenkomstig artikel 4, tweede lid, van dezelfde wet, van een belang deed blijken om toegang te krijgen tot dit document dat op hem betrekking heeft; dat het middel gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt de beslissing waarbij auditeur-generaal VAN BEVER, namens de Minister van Financiën, voor de directeur-generaal, weigert in te gaan op het verzoek tot heroverweging van de beslissing om X geen inzage te verlenen in het hiërarchische verslag dat gewestelijk directeur QUENON op 5 mei 1992 heeft opgemaakt, een beslissing die op 28 april 1995 ter kennis is gebracht van verzoeker;

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 4.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting, op zestien januari 1900 achtennegentig door :

Dhr	GEUS,	kamervoorzitter,
Mevr.	DAURMONT,	staatsraad,
Mevr.	GEHLEN,	staatsraad,
Mevr.	HONDERMARCQ,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Cl. HONDERMARCQ.

J.-Cl. GEUS.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD
VAN STATE, GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.

Raad van State, arrest nr. 71.688, nv. Brussels Airport Terminal Company, van 9 februari 1998

1. *Een uitzonderingsbepaling op artikel 32 GW moet steeds restrictief worden geïnterpreteerd. De toepassing van die grondwettelijke bepaling impliceert steeds dat er in concreto een belangenafweging plaatsvindt die formeel moet gemotiveerd zijn. Het is dan ook onvoldoende dat de toegang tot een belastingdossier wordt afgewezen op grond van het feit dat de correcte inning van de belastingen een federaal economisch en financieel belang uitmaakt en op grond van het feit dat een vroegtijdige mededeling voor gevolg zou hebben dat de aanvrager zich zou kunnen onttrekken aan de wettelijk verschuldigde belasting. Er moet blijken dat de administratieve overheid een reële belangenafweging heeft verricht.*
2. *Het door art. 337 van het W.I.B. geregelde beroepsgeheim beoogt enkel de openbaarmaking van gegevens m.b.t. de fiscale toestand van de belastingplichtige aan derden te beletten, niet aan de belastingplichtige zelf. Aan de belastingplichtige kan artikel 6 § 2, 2° van de wet van 11 april niet dienstig ingeroepen worden om hem de toegang te weigeren van een stuk van een verklaring van een derde over de belastingssituatie van hemzelf.*
3. *Wanneer de aanvrager door de weigering tot inzage van het fiscaal dossier wordt belet om met kennis van zaken zijn fiscale situatie te evalueren en op grond daarvan een standpunt te bepalen m.b.t. de fiscale behandeling van door hem betaalde verzekeringspremies, dan wordt hiermee de finaliteit van het grondwettelijk beschermde recht op toegang tot bestuursdocumenten miskent. Omdat de inzage van de betrokken bestuursdocumenten moet toelaten de zinvolheid van het indienen van een bezwaar te onderzoeken, moet het recht op inzage kunnen uitgeoefend worden vooraleer de termijn is verstreken om een bezwaar in te dienen.*

--

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 71.688 van 9 februari 1998
in de zaak A. 75.310/IX-118.**

In zake : Naamloze Vennootschap X

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Minister van Financiën.

-

DE RAAD VAN STATE, IXde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat de n.v. X op 12 augustus 1997 heeft ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging te vorderen van de beslissing van 13 juni 1997 van de inspecteur van de Administratie van de Bijzondere Belastinginspectie van het Ministerie van

Financiën houdende uitspraak over het verzoek tot heroverweging van de beslissing van 9 april 1997, waarbij haar de inzage en het afschrift van het administratief dossier betreffende de aanslagjaren 1994 en 1995 en volgende geweigerd wordt;

Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op de artikelen 17 en 18;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur G. DEBERSAQUES;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 27 november 1997 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 15 december 1997;

Gehoord het verslag van Staatsraad J. SMETS;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat L. SWARTENBROUX, die verschijnt voor de verzoekende partij, en van Inspecteur J. DE VLEESCHOUWER, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het andersluidend advies van Auditeur G. DEBERSAQUES;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Gelet op het bij artikel 90, § 3, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State vereiste advies van de Auditeur-generaal;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Op 18 november 1996 betekent het Ministerie van Financiën, administratie van de Bijzondere Belastinginspectie, inspectie Gent 3, aan de verzoekende partij een bericht van wijziging van aangifte in de vennootschapsbelasting voor het aanslagjaar 1994 (inkomsten van het jaar 1993).

Op 17 december 1996 reageert de verzoekende partij op dit bericht.

1.2. Op 24 december 1996 vestigt de administratie der directe belastingen een aanvullende aanslag voor het aanslagjaar 1994. De verzoekende partij stelt dat ze deze aanvullende aanslag, evenals de nalatigheidsinteressen, onder alle voorbehoud heeft betaald.

1.3. Op 28 februari 1997 laat de administratie van de Bijzondere Belastinginspectie de redenen kennen "waarom geen rekening werd gehouden met uw opmerkingen verwoord in het niet-akkoord op mijn bericht van wijziging over het aanslagjaar 1994".

1.4. Op 4 april 1997 vraagt de verzoekende partij op grond van de artikelen 4 en 5 van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur voor de aanslagjaren 1994 en 1995 inzage te verkrijgen in haar administratief dossier.

Op 9 april 1997 wijst de inspecteur van de Administratie van de Bijzondere Belastinginspectie dit verzoek tot inzage af.

1.5. Op 28 april 1997 dient de verzoekende partij een verzoek tot heroverweging in van haar voornoemde vraag tot inzage van 4 april 1997. Gelijktijdig vraagt zij de Commissie voor de Toegang tot Bestuursdocumenten advies te verstrekken.

1.6. Op 9 juni 1997 adviseert de Commissie voor de Toegang tot Bestuursdocumenten de fiscale administratie de aanvraag van de verzoekende partij in te willigen.

1.7. Op 13 juni 1997 verwerpt de inspecteur van de Administratie van de Bijzondere Belastinginspectie het verzoek tot heroverweging.

Dit is de bestreden beslissing.

1.8. Op 24 juni 1997 dient de verzoekende partij overeenkomstig de artikelen 366 en volgende van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen een bezwaar in tegen de aanslag van de belasting voor het aanslagjaar 1994. In fine van dit bezwaarschrift verzoekt de verzoekende partij om overeenkomstig artikel 374 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen te worden gehoord en inzage te krijgen van het dossier voor de definitieve afhandeling van het bezwaar;

2. Over het voorwerp en de ontvankelijkheid van de vordering en over de bevoegdheid van de Raad van State.

2.1. Overwegende dat de bestreden beslissing enkel betrekking heeft op de inzage in het administratief dossier wat betreft de aanslagjaren 1994 en 1995; dat de vordering tot schorsing derhalve geen voorwerp heeft voor zoverre ze is gericht tegen de weigering om inzage en afschrift te verlenen van het administratief dossier betreffende de aanslagjaren 1996 en volgende;

2.2.1. Overwegende dat de verzoekende partij haar belang bij de vordering als volgt omschrijft :

"Verzoekster werd en wordt ook de mogelijkheid ontnomen om op grond van deze documenten te oordelen of het nuttig was en/of is om een bezwaar bij de gewestelijke directeur der directe belastingen in te dienen overeenkomstig artikel 366 en volgende van het WIB '92. De ratio legis van de wet openbaarheid bestuur bestaat er, toegepast in fiscale zaken, juist in dat belastingplichtigen op grond van de inzage van de fiscale documenten kunnen oordelen of het nuttig is om een bezwaar in te dienen overeenkomstig artikel 366 en volgende van het WIB'92 (zie het arrest van Uw Raad, nr. 62.547, 14 oktober 1996, S.A. Electrification e.a.)";

2.2.2. Overwegende dat de verzoekende partij op 24 juni 1997 een bezwaar heeft ingediend tegen de aanslag van de belasting voor het aanslagjaar 1994; dat, daargelaten de vraag naar de bevoegdheid van de Raad van State, hieruit in ieder geval volgt dat zij geen actueel belang meer heeft bij de schorsing van de tenuitvoerlegging van de aangevochten beslissing in zoverre deze betrekking heeft op de inzage in haar dossier over het aanslagjaar 1994, nu zij haar belang juist ziet in het beschikken over de mogelijkheid om met kennis van zaken te kunnen

oordelen of het nuttig is een bezwaar in te dienen overeenkomstig artikel 366 van het Wetboek der Inkomstenbelastingen; dat gelet op het gegeven dat zulk een bezwaar is ingediend, de schorsing van de tenuitvoerlegging geen nuttig effect meer kan hebben in zoverre ze betrekking heeft op de afwijzing van heroverweging van de beslissing tot weigering van inzage en afschrift van het administratief dossier betreffende het aanslagjaar 1994; dat de verzoekende partij overigens binnen het raam van de fiscale procedure inzage kan vragen in dat dossier; dat de vordering tot schorsing in die mate niet ontvankelijk is;

2.3. Overwegende dat uit wat voorafgaat volgt dat de vordering tot schorsing slechts moet worden onderzocht in zoverre de bestreden beslissing het administratief dossier betreffende het aanslagjaar 1995 betreft; dat dienvolgens ook geen uitspraak moet worden gedaan over de door de verwerende partij opgeworpen exceptie van onbevoegdheid, die enkel wordt aangevoerd in zoverre de vordering tot schorsing betrekking heeft op de weigering tot inzage van het administratief dossier betreffende het aanslagjaar 1994;

3. Over de gegrondheid van de vordering tot schorsing.

Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten akte of verordening kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden akte of verordening een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

3.1.1.1. Overwegende, wat de eerste voorwaarde betreft, dat in het tweede middel de schending wordt aangevoerd van, onder meer, artikel 6, § 2, 2°, en § 4, van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur en van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen,

"doordat de bestreden beslissing ten onrechte weigert verzoekster inzage en afschrift te verlenen van de fiscale documenten betreffende de aanslagjaren (1994,) 1995 (en volgende) op grond van de overweging dat de inspecteur van de Administratie van de Bijzondere Belastinginspectie gebonden is "aan het beroepsgeheim ingevolge de bepalingen van artikel 337, eerste lid van het Wetboek van de inkomstenbelasting (WIB 92) en waarvan de schending strafrechtelijk kan worden beteugeld overeenkomstig het artikel 453 WIB 92 zodat (...) de vraag om inlichtingen alsook het antwoord hierop van de verzekeraars niet kan

(medegedeeld worden). Ten aanzien van de belastingplichtige rijst het fiscaal geheim niet, enkel en alleen wanneer het een document van persoonlijke aard betreft waarin enkel gegevens over die persoon voorkomen, hetgeen in casu niet het geval is,

terwijl, eerste onderdeel, het in artikel 337 van het WIB'92 vermelde beroepsgeheim een bescherming beoogt tegen de openbaarmaking van geïndividualiseerde gegevens met betrekking tot de fiscale toestand van belastingplichtige derden; uit de loutere vaststelling dat de documenten eveneens gegevens bevatten over derde belastingplichtigen, zonder te vermelden dat deze gegevens op de fiscale situatie van die derde belastingplichtigen betrekking zouden hebben, de verwerende partij in de bestreden beslissing bijgevolg niet wettig kon afleiden dat artikel 337 van het WIB'92 en bijgevolg artikel 6, § 2, 2° van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur van toepassing is; de bestreden beslissing aldus alle in het middel aangevoerde wettelijke bepalingen en beginselen schendt,

en terwijl, tweede onderdeel, het beroepsgeheim in fiscale zaken niet geldt ten aanzien van de belastingplichtige zelf; de verklaringen die derden hebben afgelegd over de fiscale situatie van verzoekster bijgevolg niet onder het beroepsgeheim van artikel 337 van het WIB'92 vallen; de bestreden weigeringsbeslissing, in de mate ze op deze verklaringen betrekking heeft, dus niet geldig kan gesteund zijn op artikel 337 WIB'92 en bijgevolg evenmin op artikel 6, § 2, 2° van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur; de bestreden beslissing aldus alle in het middel aangevoerde wettelijke bepalingen en beginselen schendt,

en terwijl, derde onderdeel, artikel 6, § 4 van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur uitdrukkelijk bepaalt dat 'wanneer (...) een bestuursdocument slechts voor een deel aan de openbaarheid moet of mag worden onttrokken, de inzage, de uitleg of de mededeling in afschrift tot het overige deel beperkt (wordt)'; verwerende partij in de bestreden beslissing niet betwist dat artikel 337 van het WIB'92 niet van toepassing is ten aanzien van de belastingplichtige zelf; zij evenmin betwist dat bepaalde gedeelten van de fiscale documenten, waarvan inzage werd gevraagd, gegevens bevatten die uitsluitend op verzoekster betrekking hebben; de verwerende partij in de bestreden beslissing bijgevolg niet wettig kon oordelen dat verzoekster geen inzage en afschrift kon krijgen van de gedeelten van de fiscale documenten die uitsluitend op de fiscale situatie van verzoekster betrekking hebben; de bestreden beslissing aldus alle in het middel aangevoerde wettelijke bepalingen en beginselen schendt,

en terwijl, vierde onderdeel, de inspecteur van de Administratie van de Bijzondere Belastinginspectie, die de bestreden beslissing heeft genomen, verzoekster bij brief van 28 februari 1997, en dus voorafgaandelijk aan elke aanvraag tot inzage en afschrift, mededeelde om welke redenen hij geen rekening had gehouden met haar opmerkingen bij het bericht van wijziging; hij in deze brief letterlijk citeerde uit verklaringen afgelegd door de verzekeraars en uit briefwisseling van een verzekeraar aan de makelaar; zijn beslissing tot weigering van inzage van deze documenten, minstens van deze geciteerde gegevens, bijgevolg niet geldig kon steunen op zijn fiscale geheimhoudingsplicht, zonder de schending van de formele motiveringsplicht evenals de beginselen van behoorlijk bestuur, inzonderheid de motiveringsverplichting, de rechtszekerheid, het redelijkheidsbeginsel en het verbod van willekeur";

3.1.1.2. Overwegende dat in het derde middel de schending wordt aangevoerd van de artikelen 1, 4 tot en met 6, inzonderheid artikel 6, § 1, 6°, van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur,

"doordat niettegenstaande het gunstig advies van de Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten, de bestreden beslissing weigert verzoekster inzage en afschrift te verlenen van de fiscale documenten die betrekking hebben op de aanslagjaren 1995 en volgende op grond van de overweging dat, nu het onderzoek van de fiscale toestand voor deze aanslagjaren nog aan de gang is 'de toelating tot inzage (zou) schaden aan de bescherming van een federaal economisch of financieel belang. De correcte inning van de belastingen maakt op zich een federaal economisch of financieel belang uit. De vroegtijdige mededeling - dit wil zeggen - voor het sluiten van het onderzoek van Uw dossier - van de informatie in het bezit van de administratie zou kunnen van aard zijn om U te onttrekken aan de wettelijk verschuldigde belasting, hetgeen inbreuk zou kunnen maken op de efficiëntie van de administratie en een vermindering van de fiscale opbrengsten zou kunnen teweegbrengen. Ik stel dus vast dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van de efficiëntie van de administratie, die bijdraagt tot het federaal economisch of financieel belang',

terwijl, (...), de openbaarheid van bestuursdocumenten het beginsel is en de uitzonderingen op dit beginsel strikt geïnterpreteerd moeten worden; de afweging tussen het belang van de openbaarheid en het in artikel 6, § 1, 6° van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur beschermde belang overigens op concrete wijze moet gebeuren; de bestreden beslissing op geen enkele wijze verwijst naar de specifieke feitelijke situatie waarin verzoekster zich bevindt en slechts op vage en algemene wijze verwijst naar het risico van onvolledige invordering wegens voortijdige mededeling van informatie; de bestreden beslissing bijgevolg elk nut of inhoud aan de wet van 11 april 1994 ontnemt, derhalve de ingeroepen uitzonderingsgrond van artikel 6, § 1, 6° van de wet van 11 april 1994 allerminst op concrete wijze staft en evenmin op restrictieve wijze toepast; het bestreden besluit aldus de artikelen 1, 4 tot en met 6, inzonderheid artikel 6, § 1, 6° van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur schendt";

3.1.2.1. Overwegende dat de verwerende partij op het tweede middel als volgt repliceert :

"Artikel 6 § 2, 2° van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur bepaalt dat een vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument moet afgewezen worden wanneer de openbaarmaking van het bestuursdocument afbreuk doet aan een bij de wet ingestelde geheimhoudingsverplichting.

Het is de verweerder niet toegelaten krachtens een bij wet ingestelde geheimhoudingsplicht (art. 337 van het WIB 92) de stukken afkomstig van derden of die aan derden toebehoren mede te delen aan verzoekster. Het feit dat de inspecteur van de BBI refereert naar verklaringen van derden doet aan dit principe geen afbreuk.

Artikel 337, eerste lid, van het WIB 92 luidt als volgt :

'Hij die, uit welken hoofde ook, optreedt bij de toepassing van de belastingwetten of die toegang heeft tot de ambtsvertrekken van de administratie der directe belastingen is, buiten het uitoefenen van zijn ambt, verplicht tot de meest volstrekte geheimhouding aangaande alle zaken waarvan hij wegens de uitvoering van zijn opdracht kennis heeft'.

Die bepaling, welke haar oorsprong vindt in artikel 76 van de wet van 29 oktober 1919 tot vestiging van cedulaire belastingen op de inkomsten en van een bijkomende belasting op

het globaal inkomen (BS van 24-25 november 1919) heeft als oogmerk de persoon die bepaalde inlichtingen aan de fiscale administratie mededeelt te beschermen; die persoon geeft immers aan de Administratie een aantal gegevens door en de Administratie mag dat vertrouwen niet schaden.

Bovendien vermeldt het bericht van wijziging, conform artikel 346, eerste lid, van het WIB 92, de redenen die naar oordeel van de Administratie de wijzigingen rechtvaardigen. De wijzigingen worden zowel naar de feiten als in rechte uitvoerig weergegeven. De Administratie kan zich voor de wijzigingen enkel beroepen op de in het bericht van wijziging opgenomen feitelijke gegevens. Verzoekster beschikt dus over alle elementen om haar opmerkingen zoals bedoeld in artikel 346 van het WIB 92 te maken";

3.1.2.2. Overwegende dat de verwerende partij op het derde middel als volgt repliceert :

"De administratieve overheid moet de vraag om inzage of afschrift van een bestuursdocument afwijzen, wanneer ze vastgesteld heeft dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van een economisch of financieel belang.

Aangezien het onderzoek van de fiscale toestand van verzoekster voor bovenvermelde aanslagjaren nog aan de gang is, zou de toelating tot inzage schaden aan de bescherming van een federaal economisch of financieel belang. De correcte inning van de belastingen maakt op zich een federaal economisch of financieel belang uit. De vroegtijdige mededeling - d.i. voor het sluiten van het onderzoek van het dossier - van de informatie in het bezit van de administratie zou ertoe kunnen leiden dat verzoekster zich onttrekt aan de werkelijk verschuldigde belasting, hetgeen een inbreuk zou kunnen maken op de efficiëntie van de administratie en een vermindering van de fiscale opbrengsten zou kunnen teweegbrengen. Het belang van de openbaarheid weegt niet op tegen de bescherming van de efficiëntie van de administratie, die bijdraagt tot het federaal economisch of financieel belang";

3.1.3.1. Overwegende dat artikel 6, § 1, 6°, van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur bepaalt dat een federale of niet-federale administratieve overheid de vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument afwijst wanneer zij heeft vastgesteld dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van "een federaal economisch of financieel belang, de munt of het openbaar krediet"; dat die bepaling, als uitzondering op een door artikel 32 van de Grondwet beschermd fundamenteel recht, restrictief moet worden geïnterpreteerd; dat de toepassing van die bepaling bovendien impliceert dat er, in concreto, een reële belangenafweging plaatsvindt tussen de erin vermelde belangen; dat de beslissing die het verzoek tot inzage afwijst bovendien krachtens de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en krachtens artikel 6, § 5, van de voornoemde wet van 11 april 1994 formeel moet zijn gemotiveerd; dat in de bestreden beslissing eerstens in het algemeen wordt gesteld dat de correcte inning van de belastingen een federaal economisch en financieel belang uitmaakt, en voorts dat een vroegtijdige mededeling van het dossier tot gevolg zou kunnen

hebben dat de verzoekende partij zich zou kunnen onttrekken aan de wettelijk verschuldigde belasting; dat aldus slechts op vage wijze en zonder enige verwijzing naar de concrete situatie van de verzoekende partij, maar integendeel met motieven die op gelijk welke belastingplichtige van toepassing kunnen zijn, wordt aangegeven waarom de voormelde uitzonderingsgrond aanwezig is; dat niet blijkt dat een reële belangenafweging is verricht tussen de in het geding zijnde belangen; dat de bestreden beslissing in ieder geval niet afdoende motiveert in welk opzicht een federaal economisch en financieel belang door de inzage wordt geschonden, noch waarom dit belang moet primeren op het grondrecht van de verzoekende partij op toegang tot bestuursdocumenten; dat het middel, in zoverre het een schending aanvoert van artikel 6, § 1, 6°, van voornoemde wet van 11 april 1994 en van de artikelen 2 en 3 van voornoemde wet van 29 juli 1991, ernstig is;

3.1.3.2. Overwegende dat artikel 6, § 2, 2°, van de wet van 11 april 1994 bepaalt dat een federale of niet-federale administratieve overheid de vraag om inzage, uitleg, of mededeling in afschrift van een bestuursdocument, die met toepassing van deze wet is gedaan, afwijst, wanneer de openbaarmaking van het bestuursdocument afbreuk doet aan een bij wet ingestelde geheimhoudingsverplichting; dat het door artikel 337 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen geregelde beroepsgeheim de openbaarmaking van gegevens met betrekking tot de fiscale toestand van de belastingplichtige aan derden beoogt te beletten, maar niet geldt ten aanzien van de belastingplichtige zelf wanneer het de stukken van zijn eigen fiscaal dossier betreft; dat in beginsel aan de belastingplichtige op grond van artikel 6, § 2, 2°, van de wet van 11 april 1994 geen inzage kan worden geweigerd van een stuk met een verklaring van een derde over de belastingssituatie van die belastingplichtige zelf; dat derhalve het middel, in zoverre het de schending aanvoert van artikel 6, § 2, 2°, van de wet van 11 april 1994, ernstig is;

3.2.1. Overwegende, wat de tweede voorwaarde betreft, dat de verzoekende partij aanvoert dat het niet kunnen inzien van de fiscale documenten die op haar situatie betrekking hebben, tot gevolg heeft dat ze het fiscale statuut van de door haar afgesloten verzekeringen niet met kennis van zaken opnieuw kan onderzoeken ten einde op dat vlak zo nodig maatregelen te kunnen treffen; dat zij in dit verband wijst op de schade die ze zou kunnen oplopen door aanvullende aanslagen, nalatigheidsinteressen en belastingverhogingen en die, afhankelijk van de conclusies van de herevaluatie, in voorkomend geval zou kunnen worden vermeden; dat zij voorts betoogt dat de bestreden beslissing haar niet in staat stelde en stelt de zinvolheid van het indienen van een bezwaar bij de gewestelijke directeur der directe belastingen overeenkomstig artikel 366 en volgende van het Wetboek der Inkomstenbelastingen te onderzoeken; dat zij daar nog aan toevoegt dat noch het indienen van een bezwaar, noch het indienen, per hypothese slechts na een annulatiearrest, van een vordering tot schadevergoeding, dit nadeel kunnen herstellen; dat zij tenslotte stelt dat een schorsingsarrest de overheid ertoe zal aanzetten de zaak opnieuw te onderzoeken;

3.2.2. Overwegende dat de verwerende partij repliceert dat de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing, die een weigeringsbeslissing is, niet tot gevolg heeft dat de verzoekende partij het recht verkrijgt om de gevraagde documenten in te zien, zodat de schorsing niet bij machte is het aangevoerde nadeel ongedaan te maken; dat zij vervolgens aanvoert dat het nadeel dat de verzoekende partij zegt te kunnen lijden een louter financieel nadeel is met betrekking tot hetwelk de verzoekende partij geen gegevens aanbrengt die aantonen dat dit nadeel niet door een eventuele vernietiging van de bestreden beslissing ongedaan zou kunnen worden gemaakt; dat zij tenslotte stelt dat het argument dat de schorsing van de tenuitvoerlegging de overheid ertoe zal aanzetten de zaak opnieuw te onderzoeken, niet dienend is om het bestaan van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel aan te tonen;

3.2.3.1. Overwegende dat de eventuele schorsing van de tenuitvoerlegging van een beslissing tot weigering inzage van bestuursdocumenten te verlenen weliswaar niet uit zichzelf inhoudt dat de verzoekende partij toegang tot die documenten verkrijgt; dat evenwel, nu de beslissing waarbij de schorsing van de tenuitvoerlegging wordt bevolen met gezag van gewijsde eigen aan een rechterlijke uitspraak vaststelt dat een of meerdere tegen de bestreden beslissing aangevoerde middelen ernstig zijn, de overheid er, veel meer dan op grond van het vernietigingsberoep alleen, toe wordt aangezet de zaak opnieuw te onderzoeken en, in voorkomend geval, in het licht van het gestelde in het schorsingsarrest de bestreden beslissing in te trekken en opnieuw

over de aanvraag tot inzage te beschikken; dat de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing wel degelijk een nuttig effect kan hebben;

3.2.3.2. Overwegende dat de verzoekende partij door de weigering tot inzage van haar fiscaal dossier betreffende het aanslagjaar 1995 wordt belet om met kennis van zaken haar fiscale situatie te evalueren en op grond daarvan een standpunt te bepalen met betrekking tot de fiscale behandeling van door haar betaalde verzekeringspremies, met name om te oordelen of het indienen van een bezwaar tegen de betwiste aanslag van de belasting zinvol is; dat het aangevoerde nadeel bijgevolg geen financieel nadeel is - dat in beginsel steeds herstelbaar is -, maar wel een nadeel dat in essentie de miskennis van de finaliteit van het grondwettelijk beschermde recht op toegang tot bestuursdocumenten betreft; dat zulk een nadeel als ernstig moet worden aangezien; dat het bovendien moeilijk te herstellen is door enkel en alleen een vernietigingsarrest; dat immers, juist omdat de inzage van de betrokken bestuursdocumenten moet toelaten de zinvolheid van het indienen van een bezwaar te onderzoeken, het recht op inzage moet kunnen worden uitgeoefend vooraleer de termijn om een bezwaar in te dienen, is verstreken; dat er bijgevolg een risico aanwezig is dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing aan de verzoekende partij een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

3.3. Overwegende dat, in zoverre de bestreden beslissing betrekking heeft op het administratief dossier over het aanslagjaar 1995, voldaan is aan de voorwaarden gesteld in artikel 17, § 2, van de gecordineerde wetten op de Raad van State die moeten zijn vervuld wil een vordering tot schorsing worden toegewezen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Bevolen wordt de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van 13 juni 1997 van de inspecteur van de Administratie van de Bijzondere Belastinginspectie van het Ministerie van Financiën houdende uitspraak over het verzoek tot heroverweging van de beslissing van 9 april 1997, waarbij haar de inzage en het afschrift van het administratief dossier

betreffende de aanslagjaren 1994 en 1995 geweigerd wordt in zoverre die beslissing betrekking heeft op het aanslagjaar 1995.

Artikel 2.

De vordering tot schorsing wordt voor het overige verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op negen februari 1900 achtennegentig, door de IXe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	G. BAETEMAN,	eerste voorzitter van de Raad van State,
	J. BAERT,	staatsraad,
	J. SMETS,	staatsraad,
	M. MILOJKOWIC,	toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

M. MILOJKOWIC.

G. BAETEMAN.

Raad van State, arrest nr. 72.863, Jordan, van 31 maart 1998

- 1. De regering van de Franse Gemeenschap is een administratieve overheid in de zin van artikel 1,1° van het decreet van de Franse Gemeenschapsraad van 22 december 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur.*
- 2. De regering van de Franse Gemeenschap heeft een besluit aangenomen waarvan het ontwerp voorgelegd werd aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State. Het advies van de Raad van State is voor deze overheid net als het besluit zelf een bestuursdocument conform artikel 1,2° van het decreet van 22 december 1994.*
- 3. Artikel 3 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State voorziet in de gevallen die daar opgesomd worden in een zo ruim mogelijke openbaarheid voor bepaalde adviezen van de Raad van State. Dit sluit evenwel niet uit dat deze in de andere gevallen het voorwerp*

uitmaken van een meer beperkte openbaarheid op de wijze en volgens de voorwaarden vastgelegd bij wet of decreet.

4. *Als een administratieve overheid impliciet een verzoek tot heroverweging neemt nadat zij het advies van de Commissie voor de Toegang tot Bestuursdocumenten ontvangen heeft, wordt zij geacht de motieven die zij heeft uiteengezet in de initiële weigeringsbeslissing aan te passen.*
5. *Het jaarrapport van de Raad van State voor het gerechtelijk jaar 1994 - 1995 noch de parlementaire voorbereiding van de wet van 24 maart 1994 spreken zich uit over de interpretatie van artikel 32 G.W. en van de wettelijke bepalingen die op grond hiervan genomen zijn. De bemerkingen die vrij algemeen werden geuit, zijn niet van toepassing op de afdeling Administratie van de Raad van State, die haar arrest velt na een tegensprekelijke procedure waarbij alle rechtsfeiten in overweging kunnen genomen worden*

--

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 72.863 van 31 maart 1998

A. 67.320/G-34

In zake : **X**

tegen :

de Franse Gemeenschap,
vertegenwoordigd door haar Regering.

DE RAAD VAN STATE, ALGEMENE VERGADERING VAN DE AFDELING ADMINISTRATIE,

Gezien het op 26 januari 1996 ingediende verzoekschrift, X de nietigverklaring vordert van de weigering van de Minister-Presidente van de Franse Gemeenschapsregering om haar in kennis te stellen van de adviezen die de afdeling wetgeving van de Raad van State heeft uitgebracht over de ontwerpen die geleid hebben tot de besluiten van de Franse Gemeenschapsregering van 28 augustus 1995;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer HERBIGNAT, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 9 juli 1997 waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 4 november 1997, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 28 november 1997;

Gezien de brief van 19 november 1997, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij de zaak sine die wordt uitgesteld;

Gelet op de beschikking van 20 november 1997 van de Eerste Voorzitter van de Raad van State, waarbij de zaak wordt verwezen naar de algemene vergadering van de afdeling administratie;

Gelet op de beschikking van 8 januari 1998, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de openbare terechtzitting van de algemene vergadering van de afdeling administratie van 3 februari 1998 om 14.30 uur;

Gehoord het verslag van de heer GEUS, kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van Mr. DETRY, advocaat, die voor verzoekster verschijnt, en van Mr. LEVERT en Mr. VAN ASSCHE, advocaten, die voor de verwerende partij verschijnen;

Gehoord het eensluidend advies van de heer HERBIGNAT, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

I. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van het beroep :

1. Op 11 september 1995 heeft verzoekster, die hoofd is van de juridische dienst van de Algemene Centrale der Openbare Diensten, de secretaris-generaal van het Ministerie van Onderwijs, Onderzoek en Vorming van de Franse Gemeenschap verzocht om een afschrift van de adviezen van de afdeling wetgeving van de Raad van State, uitgebracht over vier ontwerpen, die de besluiten van 28 augustus 1995 van de Franse Gemeenschapsregering zijn geworden, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 1 september 1995, met betrekking tot de regeling inzake verlof en terbeschikkingstelling wegens ziekte of gebrekkigheid voor de leden van het onderwijzend personeel.

Verzoekster grondde haar verzoek op het decreet van 14 december 1994 betreffende de openbaarheid van het bestuur en op het besluit van 24 april 1995 van de Franse Gemeenschapsregering tot uitvoering ervan.

2. Op 2 oktober 1995 is haar geantwoord als volgt :

" Ik heb de eer u mee te delen dat het decreet van 22 december 1994 betreffende de openbaarheid van het bestuur bepalingen bevat die de toepassingsfeer beperken inzake de afgifte van bestuursdocumenten, inzonderheid de bepalingen in artikel 1, 1°, die de bestuursoverheden omschrijven die handelingen en verordeningen uitvaardigen en die onder de Franse Gemeenschap ressorteren.
Ik kan bijgevolg niet gunstig beschikken op uw verzoek om in kennis te worden gesteld van de stukken uitgaande van de Raad van State, daar dit verzoek niet past in kader van het bepaalde in het voormelde decreet van 22 december 1994".

3. Op 16 oktober 1995 heeft verzoekster verzocht om het advies van de Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten, opgericht bij artikel 8 van het voormelde decreet.

4. De genoemde Commissie heeft op 13 november 1995 het volgende advies uitgebracht : "het motief dat wordt opgegeven voor de weigering in te gaan op het verzoek van de juridische dienst van de A.C.O.D. om een afschrift te krijgen van het advies van de Raad van State over de ontwerpen van de bovenvermelde besluiten, is niet gegrond".

5. Op 21 november 1995 heeft verzoekster een verzoek in dezelfde zin gericht tot de Minister-Presidente van de Franse Gemeenschapsregering. Deze heeft zich niet uitgesproken; haar stilzwijgen wordt geacht een verwerping te zijn na afloop van de termijn bepaald in artikel 8, § 2, vierde lid, van het decreet van 22 december 1994. Die impliciete verwerping vormt de bestreden handeling;

II. Over de gegrondheid van het beroep.

Overwegende dat verzoekster een enig middel ontleent aan de schending van artikel 32 van de Grondwet, van het decreet van 22 december 1994 van de Franse Gemeenschap betreffende de openbaarheid van het bestuur en van het besluit van de Franse Gemeenschapsregering van 24 april 1995 tot uitvoering ervan; dat ze betoogt dat de Franse Gemeenschap een bestuursoverheid is en dat de adviezen van de afdeling wetgeving bestuursdocumenten zijn in de zin van het genoemde decreet;

Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat de adviezen van de afdeling wetgeving geheim zijn in de gevallen waarin artikel 3, § 1, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State de bekendmaking ervan niet verplicht stelt; dat ze betoogt dat die bepaling hoe dan ook de *lex specialis* is die afwijkt van de door verzoekster aangevoerde normen, omdat ze van toepassing zijn op alle bestuursoverheden die deelnemen aan de uitoefening van de uitvoerende macht, wat niet geldt voor de Raad van State; dat ze in bijkomende orde betoogt dat "de adviezen van de afdeling wetgeving buiten de werkingssfeer van het decreet van 22 december 1994 vallen, overeenkomstig artikel 6, § 3, 3°, ervan, omdat aldus mogelijk afbreuk wordt gedaan aan de geheimhouding van de beraadslagingen van de Regering en van de verantwoordelijke overheden die ressorteren onder de uitvoerende macht of waaraan de overheid deelneemt", aangezien "de vergelijking van de inhoud van de adviezen van de afdeling wetgeving van de Raad van State en de beslissingen van de Regering zou kunnen leiden tot het vaststellen van de aard en de inhoud van de beraadslagingen van de Regering of van de overheden die eraan deelnemen"; dat de verwerende partij in haar laatste memorie

argumenten ontleent aan het openbaar verslag van de Raad van State voor het gerechtelijk jaar 1994-1995 dat, verwijzend naar de parlementaire voorbereiding van de wet van 24 maart 1994, die de gecoördineerde wetten op de Raad van State heeft gewijzigd, het vertrouwelijke karakter van de adviezen van de afdeling wetgeving bevestigt;

Overwegende dat artikel 1 van het decreet van de Franse Gemeenschapsraad van 22 december 1994 betreffende de openbaarheid van het bestuur de volgende definities geeft :

"1° bestuursoverheid : een bestuursoverheid bedoeld bij artikel 14 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en die afhangt van de Franse Gemeenschap;

2° bestuursdocument : elke informatie, in welke vorm ook, waarover een bestuursoverheid beschikt;

(...);

Overwegende dat niet wordt betwist dat de Franse Gemeenschapsregering een bestuursoverheid is in de zin van artikel 1, 1°, van het voormelde decreet; dat tijdens de parlementaire voorbereiding van dit decreet de Franse Gemeenschapsregering uitdrukkelijk heeft verwezen naar de besprekingen die zijn voorafgegaan aan de goedkeuring van artikel 32 van de Grondwet en van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur; dat de federale Regering, in de verklarende nota bij het ontwerp tot invoeging in de Grondwet van het huidige artikel 32 ervan, van het begrip bestuursdocument de volgende definitie had gegeven :

" alle informatie ..., in welke vorm ook, waarover de administratieve overheden beschikken : (...) alle beschikbare informatie, welke ook de informatiedrager is : schriftelijke stukken, geluids- en beeldopnamen met inbegrip van de gegevens vervat in de geautomatiseerde informatieverwerking. Verslagen, studies, zelfs van niet-ambtelijke adviescommissies, sommige notulen en processen-verbaal, statistieken, administratieve richtlijnen, omzendbrieven, contracten en vergunningen, registers van openbaar onderzoek, examencohiers, films, foto's enz. waarover een overheid beschikt" (Gedr. St. Kamer, zitting 1992-1993, nr. 839/1, blz. 5);

Overwegende dat wanneer de Franse Gemeenschapsregering een verordeningbesluit goedkeurt waarvan het ontwerp is voorgelegd aan de afdeling wetgeving van de Raad van State, het door die afdeling uitgebrachte advies voor die overheid een bestuursdocument is dat, zoals het besluit zelf, bedoeld wordt in artikel 1, 2°, van het decreet van 22 december 1994; dat artikel 3 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, voor de gevallen die erin worden vermeld voorschrijft dat aan bepaalde adviezen van de

	CLOSSET,	kamervoorzitter,
	BORRET,	kamervoorzitter,
	GEUS,	kamervoorzitter,
Mevr.	BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	HANOTIAU,	kamervoorzitter,
	LEROY,	staatsraad,
	HANSE,	staatsraad,
	STEVENS,	staatsraad,
	VANDENDRIESSCHE,	staatsraad,
	LEWALLE,	staatsraad,
	BAERT,	staatsraad,
	MOONS,	staatsraad,
Mevr.	GEHLEN,	staatsraad,
de HH.	SMETS,	staatsraad,
	VANHAEVERBEEK,	staatsraad,
Mevr.	LANGBEEN,	hoofdgriffier.

De Hoofdgriffier,

De Eerste Voorzitter,

D. LANGBEEN.

G. BAETEMAN.

Raad van State, nr. 74.024, Boonen, 2 juni 1998

- 1. Het beroep bij de ombudsman dat kan ingeleid worden door diegene aan wie de mededeling van bestuursdocumenten geweigerd werd, is een georganiseerd administratief beroep dat moet ingesteld worden vooraleer een ontvankelijk beroep bij de Raad van State te kunnen inleiden.*
- 2. De Raad van State is niet bevoegd om kennis te nemen van een beroep gericht tegen een weigering van mededeling van bestuursdocumenten, wanneer een gerechtelijke procedure hangende is. Het komt aan de bevoegde gerechtelijke instantie toe om te beslissen of de aanvragers kennis kunnen nemen van deze stukken.*

--

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 74.024 van 2 juni 1998
in de zaak A. 77.059/XII-850.**

In zake : X

tegen :

1. de Vlaamse Gemeenschap,
2. het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, dat woonplaats kiest bij

Advocaat B. STAELENS,
kantoor houdende te BRUGGE,
Canadesen Hof,
Bevrijdingslaan 4, bus 1.

DE RAAD VAN STATE, XIIde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X op 9 januari 1998 heeft ingediend om de schorsing te vorderen van de tenuitvoerlegging van :

- "1) de beslissing van de Ombudsman van de Vlaamse Gemeenschap van 12.11.1997 (ref. 11A2/SK-ORS/97060727) waarbij het beroep van 9.9.1997 tegen de weigeringsbeslissing van het Vlaams Gewest van 1.9.1997 om inzage te bekomen van de dossiers met betrekking tot 2 percelen bouwgrond, gelegen te Scherpenheuvel-Zichem, Ernest Claesstraat, meer in het bijzonder :
- het dossier met betrekking tot de klassering, welke dateert van 17.4.1972;
 - het klasseringsvoorstel van het jaar 1980;
 - het dossier met betrekking tot het verzoek van de aankoop van 26.1.1994 werd verworpen.
- 2) weigeringsbeslissing dd. 1.9.1997 van het Vlaamse Gewest, waarbij het verzoek om inzage te bekomen van :
- het dossier met betrekking tot de klassering, welke dateert van 17.4.1972;
 - het klasseringsvoorstel van het jaar 1980;
 - het dossier met betrekking tot het verzoek van de aankoop van 26.1.1994, wordt geweigerd";

Gezien het gelijktijdig ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoekende partij de vernietiging vordert van dezelfde beslissingen;

Gezien de nota van de tweede verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur G. DEBERSAQUES;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 20 maart 1998 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 28 april 1998;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter J. BORRET;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat P. VAN DER STRATEN, die loco Advocaat P. BUYCKX, verschijnt voor verzoeker, en van Advocaat N. DE CLERCQ, die loco Advocaat B. STAELENS verschijnt voor tweede verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur G. DEBERSAQUES;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Gelet op het bij artikel 90, § 3, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State vereiste advies van de auditeur-generaal;

Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecordineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

Overwegende dat met betrekking tot de tweede bestreden beslissing de tweede verwerende partij terecht opwerpt dat die beslissing een niet voor vernietiging vatbare rechtshandeling is, omdat de eerste bestreden beslissing, die van de ombudsman van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap er in de plaats van is gekomen; dat, immers, het beroep op de ombudsman dat krachtens artikel 12, § 1, van het decreet van 23 oktober 1991 betreffende de openbaarheid van bestuursdocumenten in de diensten en instellingen van de Vlaamse regering, kan worden gedaan door degene aan wie de inzage van een bestuursdocument geweigerd is, een georganiseerd beroep is; dat de vordering niet ontvankelijk is in zoverre ze tegen de tweede bestreden beslissing is gericht;

Overwegende dat met betrekking tot de eerste bestreden beslissing de tweede verwerende partij opwerpt dat de Raad onbevoegd is; dat zij schrijft : "De vordering heeft als werkelijk voorwerp een procedure-incident in de burgerlijke procedure, zoals uit het uitvoerige feitenrelaas blijkt. Ratione materiae is Uw Raad niet bevoegd inzake proceduregeschillen in burgerlijke procedures";

Overwegende dat stukken die door verzoeker en door de tweede verwerende partij zijn overgelegd, uitwijzen dat verzoeker zijn aanvraag om inzage in wezen heeft gedaan teneinde de door hem geïssueerde stukken te kunnen aanwenden in voor de rechterlijke macht aanhangige zaken; dat hij ook zijn moeilijk te herstellen ernstig nadeel in dat kader situeert, daar hij verklaart dat de door hem gevorderde schorsing de kans op een gunstige beslissing van de rechtbank van eerste aanleg te Leuven, waar zijn zaak zal voorkomen in oktober 1998, gunstig zal beïnvloeden;

Overwegende dat de geadieerde rechtscolleges kunnen beslissen dat binnen het raam van het bij hen aanhangig gemaakte geding, verzoekers aanspraken op kennisneming van stukken geschonden zijn; dat op deze wijze het door hem behartigde belang afdoende wordt gevrijwaard; dat om deze reden de vordering tot schorsing wordt afgewezen ook in zoverre ze tegen de eerste bestreden beslissing is gericht,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

Artikel 2.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op twee juni 1900 achtennegtig, door de XIIe kamer, die was samengesteld uit :

de HH. J. BORRET, kamervoorzitter,
 A. VANDENDRIESSCHE, staatsraad,
 J. BAERT, staatsraad,
 Mevr. S. DOMS, griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. DOMS.

J. BORRET.

Raad van State, nr. 77.432, Plaquet, 7 december 1998

Zelfs indien men de betekenis van de term "intrekking" buiten beschouwing laat en als men de gevolgen die tot stand kwamen door de aangevallen beslissing die het recht weigert om stukken van een fiscaal dossier te raadplegen en om er kopies van te nemen en die ingetrokken werd na het inleiden van het beroep, in overweging neemt, dan stelt men vast dat een eventuele vernietiging van deze rechtshandeling geen enkel nuttig effect heeft omdat ze de geïnteresseerde niet toelaat om te antwoorden op grond van het dossier en vooraleer de aanslag plaatsvindt, op de wijziging van de aangifte die aan hem is gericht. Het is wenselijk dat de geïnteresseerde de onwettelijkheid van de ingetrokken bestuurshandeling inroept zowel in het kader van het indienen van een bezwaarschrift tegen de aanslag als in het kader van het indienen van een eventuele aansprakelijkheidsvordering tegen de tegenpartij. Het annulatieberoep is bijgevolg zonder voorwerp geworden.

--

CONSEIL D'ETAT, SECTION D'ADMINISTRATION.

A R R E T

n° 77.432 du 7 décembre 1998

A.74.985/XIII-44

En cause : **X**

contre :

l'Etat belge, représenté
par le Ministre des Finances.

--

LE CONSEIL D'ETAT, XIIIe CHAMBRE,

Vu la requête introduite le 15 juillet 1997 par X qui demande l'annulation de la décision du 5 juin 1997 par laquelle le fonctionnaire compétent des services de l'Inspection spéciale des impôts de Mons I rejette la demande de reconsidération de sa décision du 15 avril 1997 refusant à l'intéressée le droit de consulter et de prendre copie des pièces de son dossier fiscal émanant de l'administration fiscale française;

Vu les mémoires en réponse et en réplique régulièrement échangés;

Vu le rapport de M. PAUL, auditeur au Conseil d'Etat;

Vu l'ordonnance du 8 juin 1998 ordonnant le dépôt au greffe du dossier et du rapport;

Vu la notification du rapport aux parties et les derniers mémoires;

Vu l'ordonnance du 9 octobre 1998, notifiée aux parties, fixant l'affaire à l'audience du 12 novembre 1998;

Entendu, en son rapport, Mme GEHLEN, conseiller d'Etat;

Entendu, en leurs observations, Me J. MALHERBE, avocat, comparissant pour la requérante et M. F. GROBELNY, inspecteur d'administration fiscale, comparissant pour la partie adverse;

Entendu, en son avis conforme, M. QUINTIN, premier auditeur chef de section au Conseil d'Etat;

Vu le titre VI, chapitre II, des lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973;

Considérant que les faits utiles à l'examen de la cause sont les suivants :

1. Le 28 mars 1997, les services de l'Inspection spéciale des impôts de Mons I adressent à la requérante un avis de rectification de sa déclaration fiscale relative à l'exercice d'imposition 1991.

Cet avis, qui tend à la taxation d'une plus-value sur vente de titres à une société étrangère, repose sur des pièces et renseignements reçus de l'administration fiscale française.

2. Par lettre du 11 avril 1997, la requérante sollicite, par l'intermédiaire de son conseil, le droit de prendre connaissance et copie des pièces de son dossier fiscal transmises par l'administration fiscale française.

3. Le 15 avril 1997, le fonctionnaire compétent des services de l'Inspection spéciale des impôts de Mons I adresse à la requérante une lettre par laquelle il lui fait savoir que l'accès à son dossier fiscal lui est refusé.

4. Par lettre du 23 avril 1997, la requérante invite, par l'intermédiaire de son conseil, ce même fonctionnaire à reconsidérer sa décision de refus et sollicite, le même jour, l'avis de la Commission d'accès aux documents administratifs.

5. Le 23 mai 1997, la Commission d'accès aux documents administratifs émet un avis favorable quant à la demande d'accès à son dossier fiscal formulée par la requérante.

6. Par lettre du 5 juin 1997, le fonctionnaire compétent des services de l'Inspection spéciale des impôts de Mons I fait savoir à la requérante qu'il rejette la demande de reconsidération de sa décision du 15 avril 1997 refusant l'accès au dossier fiscal.

Cette décision de rejet constitue l'acte attaqué.

7. Le 3 décembre 1997, le fonctionnaire adresse à la requérante une lettre destinée à l'informer qu'il retire ses décisions de refus du 15 avril et du 5 juin 1997 et qu'il autorise, en conséquence, cette même partie à accéder à son dossier fiscal.

8. Le 23 décembre 1997, le conseil de la requérante écrit au fonctionnaire notamment ce qui suit :

" (...) La consultation du dossier fiscal n'avait d'intérêt qu'en vue d'une réponse à l'avis de rectification. Cet avis de rectification, qui se référait au dossier judiciaire, devait être considéré comme non motivé dès lors que la consultation du dossier judiciaire était refusée. En ce qui concerne X, le refus a été suivi d'une taxation qui rend bien entendu la réponse à un avis de rectification inutile (...) l'acte administratif de refus a sorti son plein effet, à savoir empêcher X de consulter son dossier dans le délai de réponse à l'avis de rectification et de répondre en connaissance de cause à celui-ci.

Je ne vois dès lors pas l'utilité de consulter maintenant le dossier fiscal concerné puisque cette communication ne peut avoir aucune suite utile";

Considérant que l'acte attaqué a été retiré; que la requérante soutient néanmoins, dans son dernier mémoire, qu'elle conserve "un intérêt à obtenir l'annulation du refus injustifié de consulter le dossier puisque la non-communication de celui-ci avant l'imposition vicie la procédure qui a conduit à l'imposition" et "que la circonstance que les documents que l(a) requérant(e) demande à consulter pourront, le cas échéant, être produits dans le (cadre) d'une action en justice qui ne relève pas de la compétence du Conseil d'Etat n'empêche pas ce dernier d'être compétent pour juger de la régularité d'un refus d'accès à des documents administratifs";

Considérant que, même s'il était fait abstraction de la signification du terme "retrait" et si les effets produits par l'acte retiré étaient pris en considération, il faudrait constater que l'éventuelle annulation de cet acte n'aurait aucun effet utile puisque, pas plus que le retrait, elle ne permettrait à la requérante de répondre, sur la base du dossier et avant la taxation, à l'avis de rectification qui lui a été adressé; qu'il est loisible à la requérante d'invoquer l'illégalité de l'acte retiré tant dans le cadre de la réclamation contre la taxation que dans celui d'une éventuelle action en responsabilité contre la partie adverse; que le recours est devenu sans objet; qu'il y a cependant lieu, compte tenu des circonstances de la cause, de mettre les dépens à charge de la partie adverse,

DECIDE :

Article 1er.

Il n'y a plus lieu de statuer.

Article 2.

Les dépens, liquidés à la somme de 7.000 francs, sont mis à charge de la partie adverse.

Ainsi prononcé à Bruxelles, en audience publique de la XIIIe chambre, le sept décembre 1900 nonante-huit par :

MM. HANOTIAU,	président de chambre,
QUERTAINMONT,	conseiller d'Etat,
M ^{mes} GEHLEN,	conseiller d'Etat,
MALCORPS,	greffier.

Le Greffier,

Le Président,

M.-Chr. MALCORPS.

M. HANOTIAU.

Arrest van het Arbitragehof nr. 69/99 van 17 juni 1999

In zake: het beroep tot vernietiging van artikel 9, § 1, van de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten, ingesteld door de Vlaamse regering.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters L. De Grève en M. Melchior, en de rechters P. Martens, G. De Baets, E. Cerexhe, A. Arts en R. Henneuse, bijgestaan door de griffier L. Potoms, onder het voorzitterschap van voorzitter L. De Grève,

wijst na beraad het volgende arrest:

I. Onderwerp van het beroep

Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 18 juni 1998 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 19 juni 1998, heeft de Vlaamse Regering, Martelaarsplein 19, 1000 Brussel, beroep tot vernietiging ingesteld van artikel 9, § 1, van de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 19 december 1997).

II. De rechtspleging

Bij beschikking van 19 juni 1998 heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel aangewezen overeenkomstig de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers hebben geoordeeld dat er geen aanleiding was om artikel 71 of 72 van de organieke wet aan te passen

Bij beschikking van 13 juli 1998 heeft de voorzitter in functie de termijn voor het indienen van een memorie verlengd tot 30 september 1998.

Van het beroep is kennisgegeven overeenkomstig artikel 76 van de organieke wet bij op 15 juli 1998 ter post aangetekende brieven; bij dezelfde brieven is kennisgegeven van de beschikking van 13 juli 1998.

Het bij artikel 74 van de organieke wet voorgeschreven bericht is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 14 augustus 1998.

Memories zijn ingediend door:

- de Ministerraad, Wetstraat 16, 1000 Brussel, bij op 8 september 1998 ter post aangetekende brief;
- de Waalse Regering, rue Mazy 25-27, 5100 Namen, bij op 30 september 1998 ter post aangetekende brief.

Van die memories is kennisgegeven overeenkomstig artikel 89 van de organieke wet bij op 14 oktober 1998 ter post aangetekende brieven.

Memories van antwoord zijn ingediend door:

- de Vlaamse regering, bij op 16 november 1998 ter post aangetekende brief;
- de Waakse regering, bij op 16 november 1998 ter post aangetekende brief.

Bij beschikking van 26 november 1998 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen, verlengd tot 18 juni 1999.

Bij beschikking van 10 februari 1999 heeft het Hof de zaak in gereedheid verklaard en de dag van de terechtzitting bepaald op 3 maart 1999.

Van die beschikking is kennisgegeven aan de partijen en hun advocaten bij op 11 februari 1999 ter post aangetekende brieven.

Op de openbare terechtzitting van 3 maart 1999:

- zijn verschenen:
 - . Mr B. Staelens, advocaat bij de balie te Brugge, voor de Vlaamse Regering;
 - . Mr V. Thiry, advocaat bij de balie te Luik, voor de Waalse Regering;
 - . Mr E. Brewaeys, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad;
- hebben de rechters-verslaggevers G. De Baets et P. Martens verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde advocaten gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de artikelen 62 en volgende van de organieke wet, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

III. In rechte

- A -

A.1.1. Het door de Vlaamse Regering aangevoerde middel tegen artikel 9, § 1, van de wet van 12 november 1997 is afgeleid uit de schending van artikel 7 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, op grond waarvan de gewesten bevoegd zijn voor de organisatie en de uitoefening van het administratief toezicht op, onder meer, de provincies en de gemeenten, doordat de bestreden bepaling strekt tot een federale regeling van administratief toezicht op de gemeentelijke en provinciale overheden. Enerzijds, wordt voorzien in een specifieke heroverwegingsprocedure waarbij een beroep moet worden gedaan op een advies van de federale Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten en, anderzijds, moet dat advies worden gevoegd bij de stukken in geval van een beroep tegen een eventuele negatieve heroverwegingsbeslissing.

A.1.2. De bevoegdheid van de gewesten inzake de organisatie en de uitoefening van het administratief toezicht op gemeenten en provincies werd ook door de Raad van State beklemtoond (advies L. 24.273/8 van 6 februari 1996 met betrekking tot het voorontwerp van decreet "betreffende de openbaarheid van bestuur", pp. 51 - 54).

Het gewoon administratief toezicht wordt uitgeoefend op de handelingen van gedecentraliseerde overheden die binnen hun respectieve belangensfeer worden gesteld, d.i. op handelingen die verband houden met aangelegenheden die van provinciaal of gemeentelijk belang zijn. De Raad van State beklemtoonde dat het administratief toezicht op de beslissingen inzake openbaarmaking van bestuursdocumenten met betrekking tot die handelingen, niet kan worden onttrokken aan de gewesten. De bevoegdheid van de gewesten zou slechts kunnen worden uitgesloten indien het gaat om beslissingen inzake openbaarmaking met betrekking tot aangelegenheden die niet van provinciaal of gemeentelijk belang zijn doch met betrekking tot "medebewindstaken" die de gedecentraliseerde besturen uitvoeren.

Nu de bestreden bepaling de federaal uitgewerkte heroverwegingsprocedure niet beperkt tot de documenten in verband met beslissingen inzake medebewindstaken, schendt zij artikel 7 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

A.2.1. De Ministerraad merkt allereerst op dat het derde lid van paragraaf 1 van de bestreden bepaling inmiddels werd aangevuld.

A. 2.2. Hij beklemtoont vervolgens dat de federale wetgever bevoegd is om op de algemene wijze de vereisten inzake openbaarheid van bestuurshandelingen vast te stellen. Het verlenen van een inzage-recht in overheidsdocumenten wordt immers beschouwd als een uitvloeisel van het fundamenteel recht van de burger op informatie, grondrecht dat uitsluitend tot de bevoegdheid van de federale wetgever behoort.

De bestreden bepaling stelt volgens de Ministerraad geen administratief toezicht in de zin van artikel 7 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 in en indien ze al een dergelijk toezicht zou inhoud, *quod non*, dan gaat het in geen geval om een administratief toezicht ingesteld door onder meer de gemeentewet en de provinciewet, zodat artikel 7, *littera a*), niet van toepassing is.

A. 2.3. Bovendien blijft de federale overheid bevoegd voor de uitoefening van het specifiek administratief toezicht op de handelingen waarvoor de federale overheid bevoegd is, onder meer, zoals te dezen, de openbaarheid van bestuursdocumenten.

De handelingen van gedecentraliseerde overheden die binnen hun respectieve belangensfeer worden gesteld, vallen onder het gewoon administratief toezicht, terwijl de hogere overheid die aan die besturen opdrachten van medebewind toevertrouwt, bevoegd is om op de naleving van die opdrachten een specifiek toezicht te organiseren. Die opdracht is te dezen het organiseren van een passieve openbaarheid van bestuur.

A. 2.4. De Ministerraad beklemtoont ten slotte dat het verzoek tot heroverweging gericht wordt tot de betrokken provinciale of gemeentelijke administratieve overheid, die op hetzelfde niveau opnieuw beslist over de aanvraag tot raadpleging of verbetering van het document. Het advies van de Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten is niet bindend, zodat bezwaarlijk sprake kan zijn van enig toezicht, dat impliceert dat een hogere overheid zich in de plaats stelt van de lagere.

A.3.1. De Vlaamse Regering verwerpt het standpunt dat er geen toezicht zou worden georganiseerd door de bestreden bepaling.

De stelling dat, indien het zou gaan om een toezicht, het geenszins een in artikel 7, *littera a*), bedoelde vorm van administratief toezicht is, doet volgens de Vlaamse Regering niets ter zake. De gewesten zijn immers op grond van *littera b*) bevoegd voor het administratief toezicht op alle andere handelingen, met uitzondering van die met betrekking tot aangelegenheden waarvoor de federale overheid en de gemeenschappen bevoegd zijn en waarvoor een specifiek administratief toezicht is georganiseerd. Er valt dus niet in te zien krachtens welke norm de federale overheid zou kunnen voorzien in enig specifiek toezicht op de handelingen van de gemeenten en de provincies.

A.3.2. Met bepaalde rechtsleer argumenteert de Vlaamse Regering verder dat de betwiste bepaling wel degelijk een vorm van bijzonder administratief toezicht organiseert. De Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten krijgt immers een zeer specifieke bevoegdheid die enkel te begrijpen valt als die bevoegdheid wordt gekwalificeerd als een bijzondere vorm van administratief toezicht. Er kan immers geen sprake zijn van enig hiërarchisch beroep nu er geen hiërarchische verhouding bestaat tussen die commissie en die overheid die aanvankelijk inzage heeft verleend.

A.3.3. De bestreden bepaling maakt het het Vlaamse Gewest in ieder geval onmogelijk te voorzien in de organisatie van bestuurlijk toezicht, onder meer doordat uitdrukkelijk is bepaald dat enkel beroep bij de Raad van State openstaat tegen een weigeringsbeslissing van de bevoegde gedecentraliseerde overheid.

De federale overheid heeft bijgevolg minstens het evenredigheidsbeginsel geschonden.

A.3.4. De Vlaamse Regering erkent dat de federale overheid kan voorzien in een bijzondere vorm van administratief toezicht, doch enkel voor beslissingen inzake taken van medebewind en voor zover effectief een specifiek toezicht wordt georganiseerd.

A. 4.1. De Waalse Regering steunt in belangrijke mate de argumentatie van de Vlaamse Regering en voert de schending van artikel 7 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 aan. Ook zij is de mening toegedaan dat de decreetgevers, ten aanzien van het geheel van de administratieve overheden, de uitzonderingen op de uitoefening van de openbaarheid van bestuur kunnen vaststellen met betrekking tot de aangelegenheden waarvoor zij bevoegd zijn en verwijst daarbij naar het advies van de Raad van State van 28 augustus 1996, (*Parl. St.*, Kamer, 1996 - 1997, nr. 871/1, p. 18).

A.4.2. De Waalse Regering analyseert de bij de bestreden bepaling ingestelde procedure als een “niet-jurisdictioneel beroep van administratief toezicht”, waarin het advies van de Commissie een plaats heeft; die commissie heeft ontegensprekelijk de opdracht de wettigheid van de beslissingen van provinciale en gemeentelijke overheden te onderzoeken.

Ook zijn grijpt te dezen terug naar de rechtspraak van het Hof in het arrest nr. 73, waarin werd gesteld dat het gewoon administratief toezicht betrekking heeft op handelingen van gedecentraliseerde besturen in het kader van hun onderscheiden belangen. De Raad van State oordeelde eveneens reeds dat het specifiek administratief toezicht slechts kan bestaan ten aanzien van de aangelegenheden die niet uitsluitend van gemeentelijk of provinciaal belang zijn, wat door de Ministerraad niet wordt aangetoond.

Overigens zou moeten zijn voldaan aan de vereisten, uiteengezet in het arrest nr. 38 van het Hof, met name dat een specifiek administratief toezicht door de federale overheid slechts kan worden ingesteld voor de aangelegenheden waarvoor zij bevoegd is en ter uitvoering waarvan zijn bepaalde opdrachten heeft toevertrouwd aan gedecentraliseerde overheden teneinde die uit te voeren op de door haar bepaalde wijze. Gelet op de zeer ruime formulering van de bestreden bepaling, en de afwezigheid van enige verwijzing naar artikel 7 van de wet, waarin wel degelijk een voorbehoud is ingebouwd, heeft de federale wetgever een toezicht georganiseerd dat betrekking heeft op aangelegenheden die door verschillende wetgevers moeten worden geregeld.

De Waalse Regering verwerpt in ieder geval de stelling van de Ministerraad dat de federale wetgever uit de Grondwet de (materiële) bevoegdheid kon putten om aan de gemeenten en provincies de opdracht te verlenen om de passieve openbaarheid van bestuur te organiseren; een dergelijke opdracht gaat duidelijk de grenzen te buiten van de bij artikel 32 van de Grondwet aan de federale wetgever verleende bevoegdheid.

- B -

B.1.1. Het beroep tot vernietiging is gericht tegen artikel 9, § 1, van de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten (*Belgisch Staatsblad*, 19 december 1997) - inmiddels gewijzigd bij artikel 3 van de wet van 25 juni 1998 (*Belgisch Staatsblad*, 4 september 1998) - dat vóór de wetswijziging luidde:

“Wanneer de verzoeker moeilijkheden ondervindt bij de raadpleging of de verbetering van een bestuursdocument te verkrijgen op grond van deze wet, kan hij een verzoek tot heroverweging richten tot de betrokken provinciale of gemeentelijke administratieve overheid. Terzelfder tijd verzoekt hij de Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten, opgericht bij de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur, een advies uit te brengen.

De Commissie brengt haar advies ter kennis van de verzoeker en van de betrokken provinciale of gemeentelijke administratieve overheid binnen een termijn van dertig dagen na ontvangst van het verzoek. Bij ontstentenis van kennisgeving binnen de voorgeschreven termijn wordt aan het advies voorbijgegaan.

De provinciale of gemeentelijke administratieve overheid brengt binnen 15 dagen na ontvangst van het advies of na afloop van de termijn waarbinnen kennis moest worden gegeven van het advies, haar beslissing tot inwilliging of afwijzing van het verzoek tot heroverweging ter kennis van de verzoeker. Bij ontstentenis van kennisgeving binnen de voorgeschreven termijn, wordt de overheid geacht een beslissing tot afwijzing te hebben genomen.

Tegen die beslissing kan de verzoeker beroep instellen overeenkomstig de wetten op de Raad van State, gecoördineerd bij koninklijk besluit van 12 januari 1973. Het beroep bij de Raad van State is in voorkomend geval vergezeld van het advies van de Commissie.”

B.1.2. Het enige middel is afgeleid uit de schending van artikel 7 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, doordat de bestreden bepaling, door te voorzien in een specifieke heroverwegingsprocedure waarbij een beroep moet worden gedaan op een advies van de federale Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten en door te bepalen dat dat advies moet worden gevoegd bij de stukken in geval van een beroep tegen een eventuele negatieve heroverwegingsbeslissing, het administratief toezicht op de gemeentelijke en provinciale overheden regelt, een aangelegenheid die aan de gewesten is toegewezen.

B.2. Artikel 7 van de voormelde bijzondere wet bepaalt:

“Tot de bevoegdheid van de Gewesten behoren de organisatie alsook de uitoefening van het administratief toezicht op de provincies, de gemeenten en de agglomeraties en federaties van gemeenten:

a) Wat betreft het gewoon administratief toezicht, dat elke vorm van toezicht omvat ingesteld door de gemeentewet, de provinciewet of de wet van 26 juli 1971; wat betreft inzonderheid de begrotingen, de jaarrekeningen, de personeelsformaties;

b) Voor de andere handelingen, met uitzondering van die welke betrekking hebben op de aangelegenheden waarvoor de federale overheid of de Gemeenschapsoverheid bevoegd is en waarvoor bij de wet of het decreet een specifiek toezicht is georganiseerd.

De federale overheid blijft echter bevoegd voor:

1) de organisatie en de uitoefening van het gewoon administratief toezicht op de gemeenten van het Duits taalgebied.

2) de organisatie van het gewoon administratief toezicht op de gemeenten genoemd in artikel 7 van de wetten op het gebruik van talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, en op de gemeenten Komen-Waasten en Voeren.”

Het in artikel 7 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 beoogde gewoon administratief toezicht wordt ugeoefend op de handelingen van gedecentraliseerde overheden die binnen hun respectieve belangssfeer wordt gesteld.

B.3.1. De wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten bepaalt de wijze waarop die gedecentraliseerde besturen omgaan met de voorlichting van het publiek over het optreden van de provinciale en gemeentelijke overheden en met het recht van de burger om een bestuursdocument van die overheden te raadplegen. Die

aangelegenheid maakt deel uit van de organieke wetgeving betreffende de lokale besturen die de federale wetgever mag regelen op grond van artikel 162 van de Grondwet, zonder afbreuk te doen aan artikel 32 van de Grondwet.

B.3.2. Is de federale wetgever weliswaar bevoegd om de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten te regelen, toch mag hij zich niet de bevoegdheid inzake bestuurlijk toezicht toe-eigenen die aan de gewesten is toegewezen. De organisatie en de uitoefening van het bestuurlijk toezicht op de provincies en gemeenten behoren immers, behoudens in de uitzonderingsgevallen vermeld in artikel 7, eerste lid, *littera* b), tot de bevoegdheid van de gewesten..

B.4.1 Artikel 9, § 1, van de wet van 12 november 1997 bepaalt dat de burger aan de provinciale of gemeentelijke overheid mag vragen haar beslissing tot weigering om een bestuursdocument van die overheid te raadplegen te heroverwegen. De heroverweging gebeurt nadat de bij de wet van 11 april 1994 opgerichte Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten haar advies heeft kunnen geven binnen de termijn van dertig dagen, op verzoek van de persoon die dat beroep heeft ingesteld. Tegen de beslissing betreffende het verzoek tot heroverweging staat een jurisdictioneel beroep bij de Raad van State open. Bij dat beroep moet het advies van de Commissie worden gevoegd indien er kennis van is gegeven binnen de voormelde termijn. Indien dit niet het geval is, moet de verzoeker volgens de parlementaire voorbereiding (*Hand.*, Kamer, 1996 - 1997, 25 juli 1997, p. 77) het bewijs voeren dat het advies werd gevraagd.

B.4.2. In tegenstelling met wat de Vlaamse Regering en de Waalse Regering beweren, is het aldus ingestelde beroep geen beroep van administratief toezicht. Het verzoek tot heroverweging wordt immers ingediend door de betrokkene en wordt gericht aan de overheid die de weigeringsbeslissing heeft genomen. Terwijl een controle van administratief toezicht wordt uitgeoefend door een andere overheid dan die welke een beslissing heeft genomen, doorgaans een hogere overheid, heeft het bij het aangevochten artikel 9, § 1, van de wet van 12 november 1997 ingestelde beroep tot doel de weigering opnieuw te laten onderzoeken door dezelfde overheid die deze beslissing heeft genomen.

B. 4.3. Het advies dat door de Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten moet worden gegeven, mag niet worden beschouwd als de uitoefening, door die commissie, van een

toezicht op de gedecentraliseerde overheid. Niet alleen moet het advies waarin paragraaf 1 van artikel 9 van de wet van 12 november 1997 voorziet worden gevraagd door de persoon die het verzoek tot heroverweging indient, maar bovendien is het bedoeld om de overheid die haar beslissing tot weigering moet heronderzoeken voor te lichten, waarbij die overheid de vrijheid behoudt inzake het gebruik dat zij van dat advies wil maken.

De samenstelling van de Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten, waarin naast een magistraat ook vertegenwoordigers van de besturen en personen die eraan vreemd zijn zitting hebben, bewijst dat het gaat om een raadgevend lichaam en sluit uit dat ze beschouwd wordt als een toezichthoudende overheid.

B. 5. Het verzoek tot heroverweging dat is ingesteld bij artikel 9, § 1, van de wet van 12 november 1997, is geen toezichtsberoep.

Overigens, het verzoek tot heroverweging en de procedure inzake het verzoek om advies bij de Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten beletten niet de organisatie en de uitoefening van het toezicht door de gewesten, bevoegdheden die parallel in werking kunnen worden gesteld..

Artikel 9, § 1, van de wet van 12 november 1997 schendt artikel 7 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 niet.

B.6. Het middel is niet gegrond.

Om die redenen,

het Hof

verwerpt het beroep.

Aldus uitgesproken in het Nederlands, het Frans en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 17 juni 1999.

De griffier,

De voorzitter,

L. Potoms

L. De Grève

Inhoudstafel

Jaarverslag 1997 van de Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten	1 - 6
I. Inlichtingen over de werkzaamheden van de Commissie	1 - 6
II. Synthese van een aantal adviezen	6
III. Overwegingen van de Commissie	6
Jaarverslag 1998 van de Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten	7 - 44
I. Inlichtingen over de werkzaamheden van de Commissie	7 - 12
II. Synthese van een aantal adviezen 1997 - 1998	13 - 26
III. Overwegingen van de Commissie	27 - 28
IV. Wetgeving - rechtspraak - rechtsleer	29 - 44
Een overzicht van de belangrijkste adviezen 1997 - 1998	45 - 69
Lijst van de belangrijkste arresten van de Raad van State m.b.t. de openbaarheid van bestuur	70 - 131
Arrest van het Arbitragehof	132 - 139
Inhoudstafel	140